Załącznik nr 2
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Wydział Nauki o Zdrowiu

1. Poziom/y studiów: ***studia pierwszego stopnia***
2. Forma/y studiów: ***studia stacjonarne i niestacjonarne***
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek[1]
4. Nauki o zdrowiu, Nauki medyczne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	**Punkty ECTS**	
	liczba	**%**
Studia I stopnia		
Nauki o zdrowiu	184	87,6

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	**Nazwa dyscypliny**	**Punkty ECTS**	
		liczba	**%**
Studia I stopnia			
1.	Nauki medyczne	26	12,4

[1]Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Wydział Nauki o Zdrowiu

5. Poziom/y studiów: ***drugiego stopnia***
6. Forma/y studiów: ***studia niestacjonarne***
7. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek[2]
8. Nauki o zdrowiu, Nauki medyczne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

c. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	**Punkty ECTS**	
	liczba	**%**
Studia II stopnia		
Nauki o zdrowiu	105	88

d. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	**Nazwa dyscypliny**	**Punkty ECTS**	
		liczba	**%**
Studia II stopnia			
		liczba	**%**
1.	Nauki medyczne	15	22

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK X NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

---

[2]Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

☐ nauczyciel przedmiotu . . . . . .[3]
☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych . . . . . .[3]
☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu . . . . . .[3]
☐ nauczyciel prowadzący zajęcia . . . . . .[3]
☐ nauczyciel psycholog
☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
☐ nauczyciel pedagog specjalny
☐ nauczyciel logopeda
☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

[3] Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia pierwszego stopnia

Szczegółowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* (obowiązują od roku akademickiego 2019/2020)

Według standardu kształcenia dla kierunku *pielęgniarstwo* zgodnie z *Rozporządzeniem MNiSW z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. z dnia 21 sierpnia 2019 r., poz. 1573);* na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 1 *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018, poz. 1668, z późn. zm.);*.

1. Nazwa jednostki prowadzącej kierunek: **Wydział Nauk o Zdrowiu**
2. Nazwa kierunku studiów: **Pielęgniarstwo**
3. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: **poziom 6**

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Charakterystyki drugiego stopnia PRK (symbole*)
	WIEDZA **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**		
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostnostawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	P6U_W	P6S_WG
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;	P6U_W	P6S_WG
A.W3.	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;	P6U_W	P6S_WG
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;	P6U_W	P6S_WG
A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	P6U_W	P6S_WG
A.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	P6U_W	P6S_WG
A.W7.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	P6U_W	P6S_WG
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	P6U_W	P6S_WG
A.W9.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	P6U_W	P6S_WG
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	P6U_W	P6S_WG
A.W11.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;	P6U_W	P6S_WG

A.W12.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	P6U_W	P6S_WG
A.W13.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	P6U_W	P6S_WG
A.W14.	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	P6U_W	P6S_WG
A.W15.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;	P6U_W	P6S_WG
A.W16.	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	P6U_W	P6S_WG
A.W17.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	P6U_W	P6S_WG
A.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej	P6U_W	P6S_WG
A.W19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;	P6U_W	P6S_WG
A.W20.	podstawowe zasady farmakoterapii;	P6U_W	P6S_WG
A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	P6U_W	P6S_WG
A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	P6U_W	P6S_WG
A.W23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6U_W	P6S_WG
A.W24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_W	P6S_WG
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	P6U_W	P6S_WG
A.W26.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	P6U_W	P6S_WG
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	P6U_W	P6S_WK
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	P6U_W	P6S_WK
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	P6U_W	P6S_WK
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;	P6U_W	P6S_WK
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	P6U_W	P6S_WK
B.W6.	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	P6U_W	P6S_WK
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6U_W	P6S_WK
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	P6U_W	P6S_WK
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	P6U_W	P6S_WK
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	P6U_W	P6S_WK

B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	P6U_W	P6S_WK
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);	P6U_W	P6S_WK
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;	P6U_W	P6S_WK
B.W15.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	P6U_W	P6S_WK
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_W	P6S_WK
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	P6U_W	P6S_WK
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	P6U_W	P6S_WK
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego;	P6U_W	P6S_WK
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	P6U_W	P6S_WK
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	P6U_W	P6S_WK
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	P6U_W	P6S_WK
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_W	P6S_WK
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	P6U_W	P6S_WK
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	P6U_W	P6S_WK
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WK
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;	P6U_W	P6S_WK
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej;	P6U_W	P6S_WK
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;	P6U_W	P6S_WK
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich;	P6U_W	P6S_WK
C.W6.	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	P6U_W	P6S_WK
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;	P6U_W	P6S_WK

C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	P6U_W	P6S_WK
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;	P6U_W	P6S_WK
C.W10.	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;	P6U_W	P6S_WK
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	P6U_W	P6S_WK
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	P6U_W	P6S_WK
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;	P6U_W	P6S_WK
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	P6U_W	P6S_WK
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	P6U_W	P6S_WK
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	P6U_W	P6S_WK
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	P6U_W	P6S_WK
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;	P6U_W	P6S_WK
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	P6U_W	P6S_WK
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	P6U_W	P6S_WK
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6U_W	P6S_WK
C.W26.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	P6U_W	P6S_WK
C.W27.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich;	P6U_W	P6S_WK
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	P6U_W	P6S_WK
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	P6U_W	P6S_WK
C.W30.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	P6U_W	P6S_WK
C.W31.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania;	P6U_W	P6S_WK
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	P6U_W	P6S_WK
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	P6U_W	P6S_WK
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	P6U_W	P6S_WK

C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	P6U_W	P6S_WK
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	P6U_W	P6S_WK
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;	P6U_W	P6S_WK
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6U_W	P6S_WK
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;	P6U_W	P6S_WK
C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	P6U_W	P6S_WK
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;	P6U_W	P6S_WK
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	P6U_W	P6S_WK
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;	P6U_W	P6S_WK
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	P6U_W	P6S_WK
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole;	P6U_W	P6S_WK
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu;	P6U_W	P6S_WK
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	P6U_W	P6S_WK
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P6U_W	P6S_WK
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	P6U_W	P6S_WK
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	P6U_W	P6S_WK
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	P6U_W	P6S_WK
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	P6U_W	P6S_WK
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	P6U_W	P6S_WK
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6U_W	P6S_WK
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	P6U_W	P6S_WK
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	P6U_W	P6S_WK
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej,	P6U_W	P6S_WK

	intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);		
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	P6U_W	P6S_WK
D.W12.	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	P6U_W	P6S_WK
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	P6U_W	P6S_WK
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;	P6U_W	P6S_WK
D.W15.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	P6U_W	P6S_WK
D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;	P6U_W	P6S_WK
D.W17.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	P6U_W	P6S_WK
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	P6U_W	P6S_WK
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	P6U_W	P6S_WK
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	P6U_W	P6S_WK
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;	P6U_W	P6S_WK
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	P6U_W	P6S_WK
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	P6U_W	P6S_WK
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	P6U_W	P6S_WK
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	P6U_W	P6S_WK
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	P6U_W	P6S_WK
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	P6U_W	P6S_WK
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	P6U_W	P6S_WK
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	P6U_W	P6S_WK
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	P6U_W	P6S_WK
D.W31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	P6U_W	P6S_WK
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	P6U_W	P6S_WK

D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6U_W	P6S_WK
D.W34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	P6U_W	P6S_WK
D.W35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS);	P6U_W	P6S_WK
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6U_W	P6S_WK
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;	P6U_W	P6S_WK
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WK
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	P6U_W	P6S_WK
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	P6U_W	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U3.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U4.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U5.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U6.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U7.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U9.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6U_U	P6S_WK
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	P6U_U	P6S_UK

B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;	P6U_U	P6S_UK
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;	P6U_U	P6S_UK
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UK
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;	P6U_U	P6S_UK
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	P6U_U	P6S_UK
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	P6U_U	P6S_UK
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	P6U_U	P6S_UK
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich;	P6U_U	P6S_UK
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	P6U_U	P6S_UK
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;	P6U_U	P6S_UK
B.U13.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	P6U_U	P6S_UK
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	P6U_U	P6S_UK
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);	P6U_U	P6S_UK
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;	P6U_U	P6S_UK
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	P6S_UK
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U7.	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK

			P6S_UO
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK

			P6S_UO
C.U24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U26.	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U39.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK

			P6S_UO
C.U41.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U42.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowoszkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta,dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U5.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
D.U31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań. naukowych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K.01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	P6U_K	P6S_KO P6S_KK
K.02	przestrzegania praw pacjenta;	P6U_K	P6S_KK
K.03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6U_K	P6S_KR
K.04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6U_K	P6S_KO
K.05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6U_K	P6S_UK P6S_KR
K.06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6U_K	P6S_UK
K.07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6U_K	P6S_UK P6S_KK

Objaśnienie znaczeń **Polskiej Ramy Kwalifikacji**

Uniwersalne charakterystyki pierwszego poziomu PRK

P6U_W - zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi; różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności

P6U_U – potrafi innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie; potrafi komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko

P6U_K – jest gotów do kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim; samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy; przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.

Charakterystyki drugiego poziomu PRK

	Kod składnika opisu PRK II poziom	Opis PRK
Wiedza	**P6S_WG** – zakres i głębia /kompletność perspektywy poznawczej i zależności,	• w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty • i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu kształcenia a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
	P6S_WK - kontekst / uwarunkowania i skutki	• fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; • podstawowe ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z nadaną kwalifikacją, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; • podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.

	Kod składnika opisu PRK II poziom	Opis PRK
Umiejętności	**P6S_UW** - wykorzystywanie wiedzy / rozwiązywanie problemów i wykonywanie zadania	• wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: - właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT). • wykorzystywać posiadana wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
	P6S_UK –komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	• komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii; • brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich • posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	P6S_UO – organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa	• planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole; • współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)
	P6S_UU – uczenie się / planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	• samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie

	Kod składnika opisu PRK dla charakterystyk II	Opis PRK

	stopnia	
Kompetencje społeczne	**P6S_KK** – ocena / krytyczne podejście	• krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; • uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	P6S_KO – odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	• wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego; • inicjowania działania na rzecz interesu publicznego • myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
	P6S_KR – opis roli zawodowej/ niezależność i rozwój etosu	• odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu

Studia drugiego stopnia

Szczegółowe efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* (obowiązują od roku akademickiego 2019/2020)

Według standardu kształcenia dla kierunku *pielęgniarstwo* zgodnie z *Rozporządzeniem MNiSW z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. (Dz.U. z dnia 21 sierpnia 2019 r., poz. 1573);* na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 1 *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668, z późn. zm.).*

1. Nazwa jednostki prowadzącej kierunek: **Wydział Nauk o Zdrowiu**
2. Nazwa kierunku studiów: **Pielęgniarstwo**
3. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: **poziom 7**

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom 7
	WIEDZA **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**		
A.W1.	modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W2.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i	P7U_W	P7S_WG

	chorobie;		P7S_WK
A.W3.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W4.	podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W5.	procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W6.	skutki prawne zdarzeń medycznych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W7.	istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W8.	system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W9.	uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A. W10.	poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W11.	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W12.	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W13.	pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W14.	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W15.	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W16.	zasady świadczenia usług pielęgniarskich i sposób ich finansowania;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W17.	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W18.	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W19.	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W20.	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W21.	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W22.	modele i strategie zarządzania jakością;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W23.	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W24.	zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W25.	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W26.	Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK

A.W27.	teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W28.	kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
A.W29.	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej.	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W1.	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W2.	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W3.	zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W4.	objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W5.	założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W6.	uwarunkowania występowania, kontroli i profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etologicznych, w tym patogenów alarmowych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W7.	zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W8.	organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W9.	diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W10.	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W11.	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente);	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W12.	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W13.	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W14.	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W15.	zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W16.	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W17.	regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W18.	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W19.	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece	P7U_W	P7S_WG

	zdrowotnej;		P7S_WK
B.W20.	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice);	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W21.	założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W22.	zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W23.	procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W24.	badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W25.	zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W26.	patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W27.	technikę badania spirometrycznego;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W28.	standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W29.	zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja);	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W30.	przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W31.	zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W32.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W33.	patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W34.	etiopatogenezę nowotworzenia, epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W35.	zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W36.	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W37.	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W38.	metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W39.	nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran	P7U_W	P7S_WG P7S_WK

	przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;		
B.W40.	zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W41.	zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W42.	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W43.	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W44.	metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W45.	zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W46.	zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W47.	wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W48.	wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W49.	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W50.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W51.	zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W52.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi.	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W53.	charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej nad chorym w intensywnej opiece medycznej,	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W54.	Zna zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W55.	Zna patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa)	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W56.	Zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W57.	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W58.	Zna procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
B.W59.	Zna zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe	P7U_W	P7S_WG

	Ratownictwo Medyczne		P7S_WK
C.W1.	kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W2.	reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W3.	metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W4.	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W5.	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W6.	źródła naukowej informacji medycznej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W7.	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W8.	zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice);	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W9.	systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W10.	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W11.	systemy opieki pielęgniarskiej i współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarskiej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W12.	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
C.W13.	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI W zakresie umiejętności absolwent zna i rozumie:			
A.U1.	wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U2.	wskazywać metody radzenia sobie ze stresem;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U3.	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U4.	kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U5.	analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U6.	analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście	P7U_U	P7S_UW

	posiadanych kwalifikacji;		P7S_UK P7S_UO
A.U7.	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U8.	organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarskich;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U9.	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U10.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U11.	opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U12.	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U13.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U14.	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U15.	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U16.	dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U17.	wykorzystywać w pracy zróżnicowanie w zakresie komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U18.	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U19.	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U20.	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
A.U21.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U1.	dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U2.	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów	P7U_U	P7S_UW

	leczniczych;		P7S_UK P7S_UO
B.U3.	ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U4.	dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U5.	stosować zasady zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U6.	planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych; epidemiologicznym;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U7.	wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U8.	uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U9.	współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U10.	prowadzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U11.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U12.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U13.	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente);	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U14.	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U15.	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U16.	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U17.	dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U18.	wdrażać działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U19.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze	P7U_U	P7S_UW

	schorzeniami przewlekłymi;		P7S_UK P7S_UO
B.U20.	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U21.	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U22.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U23.	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U24.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U25.	prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U26.	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U27.	przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U28.	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U29	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U30.	wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U31.	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U32.	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U33.	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U34.	wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U35.	planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK

			P7S_UO
B.U36.	motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U37.	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U38.	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U39.	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U40.	oceniać i klasyfikować rany przewlekłe;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U41.	dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U42.	przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U43.	stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U44.	przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U45.	oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U46.	dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U47.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U48.	prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U49.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U50.	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U51.	prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U52.	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK

			P7S_UO
B.U53.	obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U54.	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U55.	zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U56.	komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U57.	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U58.	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U59.	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U60.	prowadzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U61.	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarką nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi.	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU62.	wykonywać nowoczesne metody zabiegów pielęgniarskich	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U63.	rozpoznaje problemy pielęgnacyjne oraz stosuje interwencje w opiece nad chorym w intensywnej opiece neurotraumatologicznej,	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U64.	potrafi zaplanować działania pielęgnacyjne wobec pacjenta po zabiegu neurochirurgicznym	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U65.	potrafi przygotować pacjenta do zabiegu operacyjnego w obrębie układu nerwowego w trybie pilnym i planowym	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U66.	potrafi rozpoznać i zinterpretować objawy zagrożenia życia, podejmować działania prewencyjne i ratunkowe w neurochirurgii	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U67.	potrafi rozpoznać problemy i zaplanować działania pielęgnacyjne w okulistyce	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
B.U68.	potrafi opracować program rehabilitacji w wybranych schorzeniach narządu wzroku	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU 69.	posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o	P7U_U	P7S_UW

	produktach leczniczych		P7S_UK P7S_UO
BU 70.	posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, ramach realizacji zleceń lekarskich	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU 71.	posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU 72.	posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU 73.	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
BU 74.	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U1.	wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U2.	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U3.	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U4.	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U5.	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U6.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
C.U7.	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe.	P7U_U	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH Absolwent:			
K.01	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	P7U_K	P7S_KK P7S_KR
K.02	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P7U_K	P7S_KK
K.03	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem	P7U_K	P7S_KR

	zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;		
K.04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	P7U_K	P7S_KR
K.05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	P7U_K	P7S_KR
K.06	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

Objaśnienie znaczeń **Polskiej Ramy Kwalifikacji**

Uniwersalne charakterystyki pierwszego poziomu PRK

P7 U_W – zna i rozumie w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami; różnorodne uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności,

P7U_U- potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy z wykorzystaniem nowej wiedzy, także innych dziedzin; samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie; komunikować się z zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska,

P7U_K – tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia; podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia w grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.

Charakterystyki drugiego poziomu PRK

	Kod składnika opisu PRK II poziom	Opis PRK
Wiedza	**P7S_WG** – zakres i głębia /kompletność perspektywy poznawczej i zależności,	• w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
	P7S_WK - kontekst / uwarunkowania i skutki	• fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; • ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego • podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.

	Kod składnika opisu PRK II poziom	Opis PRK
Umiejętności	**P7S_UW** - wykorzystywanie wiedzy / rozwiązywanie problemów i wykonywanie zadania	• wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: - właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych

		(ICT). - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi • wykorzystywać posiadana wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym • formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi – w przypadku studiów o profilu praktycznym
	P7S_UK – komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	• komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców; • prowadzić debatę; • posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczna terminologię.
	P7S_UO – organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa	• kierować pracą zespołu; • współdziałać z innymi osobami w ramach prac i podejmować wiodącą rolę w zespołach
	P7S_UU – uczenie się/ planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	• samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie

	Kod składnika opisu PRK dla charakterystyk II stopnia	**Opis PRK**
Kompetencje społeczne	**P7S_KK** – ocena / krytyczne podejście	• krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; • uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	P7S_KO – odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	• wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego; • inicjowania działania na rzecz interesu publicznego • myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
	P7S_KR – opis roli zawodowej/ niezależność i rozwój etosu	• odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych w tym: - rozwijania dorobku zawodu, - podtrzymywania etosu zawodu, - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Danuta Obcowska	**Kanclerz, Prorektor, mgr**
Grzegorz Zieliński	**Rektor dr n. med.**
Ewa Nogaj	**Dziekan, dr n. med.**
Urszula Lorens	**Kierownik Biura Praktyk mgr**
Marzena Zięciak	**Kierownik Dziekanatu**
Piotr Migas	**Specjalista ds. rozwoju i promocji Uczelni mgr inż.**

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów 5

Wskazówki ogólne do raportu samooceny 36

Prezentacja uczelni 37

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym 38

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 38

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 50

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 69

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 79

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 84

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 89

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 94

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 96

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach 103

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 104

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów 109

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespól oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

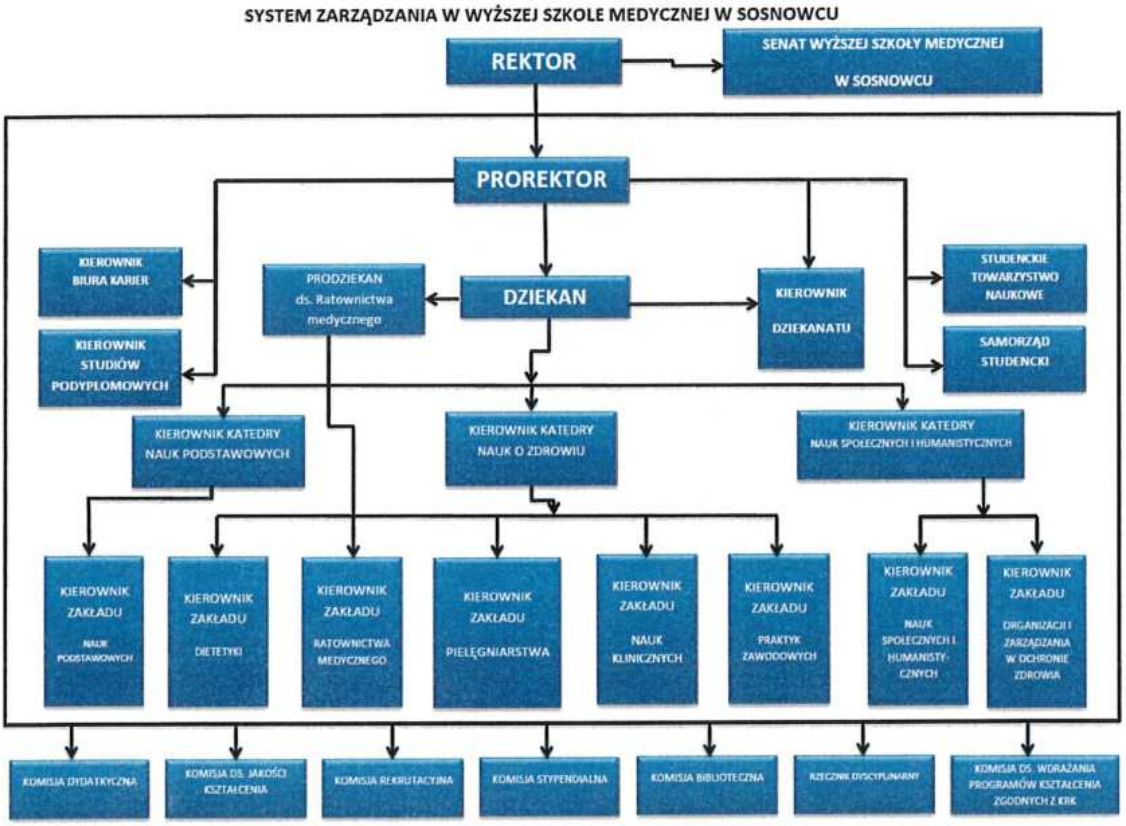
Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

STRUKTURA UCZELNI

Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu została powołana na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 15.11.2007 roku. Uczelnia została wpisana do rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych pod numerem 345. Misją Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu jest wypromowanie specjalistów wysokiej klasy w zakresie ochrony życia ludzkiego. W trosce o wysoki poziom nauczania zatrudniona jest kadra profesorów, docentów, doktorów nauk medycznych, a także specjalistów poszczególnych dziedzin medycznych zarówno teoretycznych jak i klinicznych. Uczelnia prowadzi kształcenie na poziomie studiów licencjackich, magisterskich i podyplomowych.

ATUTY NASZEJ UCZELNI:

- składająca się z wybitnych ekspertów i specjalistów **kadra naukowa i dydaktyczna**
- bogata **baza dydaktyczna** z doskonale wyposażonymi pracowniami specjalistycznymi, a także dostępną codziennie biblioteką i czytelnią zaopatrzoną w kilka tysięcy książek i czasopism specjalistycznych
- **elastyczny plan studiów** umożliwiający rozwój na wielu płaszczyznach – swobodne godzenie zdobywania wiedzy z pracą zawodową i życiem rodzinnym
- możliwość udziału w projektach unijnych,
- szeroką pulę dostępnych dla wszystkich studentów **stypendiów socjalnych** (do 1600 zł) **i naukowych dla najlepszych studentów** (do 200 zł. miesięcznie każdego z nich), **stypendia**

dla osób niepełnosprawnych (do 1200 zł) oraz pomoc w trudnych sytuacjach przez **przyznawanie doraźnych zapomóg** (do 2500 zł).
- możliwość opłacania czesnego co miesiąc lub jednorazowo w terminie dogodnym dla pracujących (opłaty pobierane tylko za miesiące kształcenia)
- dobra **lokalizacja** umożliwiająca swobodny dojazd
W dniu 12.03.2021 WSM w Sosnowcu otrzymała akredytację KRASPiP na kierunku PIELĘGNIARSTWO I i II stopnia.

Głównym celem Uczelni jest kształcenie wykwalifikowanych absolwentów, którzy będą mogli znaleźć pracę w sektorze medycznym i pedagogicznym. Priorytetem Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu jest nie tylko przekazanie wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim nauczenie studentów praktycznych umiejętności z zakresu pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego oraz dietetyki.
Uczelnia rozwija się dynamicznie, kształcąc wykwalifikowaną kadrę pracowników ochrony zdrowia, a także edukatorów pierwszej pomocy, seksuologii oraz doskonali umiejętności osób zajmujących się resocjalizacją oraz zarządzających placówkami różnego typu.
Kadra naukowa Uczelni oparta na specjalistach z różnych dziedzin nauki, wysoki poziom edukacji oparty na standardach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, współfinansowanie studiów w funduszy Unii Europejskiej, a także bogata oferta edukacyjna dostosowana do współczesnych potrzeb rynku - to zalety Uczelni.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. ***powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji,***

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo jest zgodna z Misją i Strategią Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu, która zakłada: „Nadrzędnym celem władz Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu jest kształcenie studentów i absolwentów w celu świadczenia usług medycznych oraz promocji zdrowia wobec ludzi zdrowych i chorych na najwyższym poziomie w oparciu o holistyczne podejście do pacjenta, kierując się etyką i deontologią zawodową", oraz jest zgodny ze standardami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz.U. 2021 poz. 755 z póź. zm.).
Misją Uczelni jest wypromowanie specjalistów wysokiej klasy w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzkiego zgodnie z rzeczywistymi potrzebami rynku pracy. Pielęgniarki i ratownicy medyczni stanowią niezwykle istotne ogniwo w zakresie usług medycznych w poszanowaniu godności człowieka. Misją Wyższej Szkoły Medycznej jest wyszkolenie specjalistów medycznych oraz wykreowanie odpowiednich postaw moralno-etycznych pracownika ochrony zdrowia.
Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, wykazują charakter interdyscyplinarny powiązany z dziedziną nauki medyczne i nauki o zdrowiu, w tym z dyscyplinami naukowymi: nauki o zdrowiu jaki i nauki

medyczne. Jest to zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz.U. 2021 poz. 755 z póź. zm.). Kierunkowe efekty uczenia się przypisane do poszczególnych grup zajęć i określonych przedmiotów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym kierunku Pielęgniarstwo. Efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, studiów tzw. pomostowych oraz dla studiów niestacjonarnych II stopnia, uwzględniają uniwersalne charakterystyki I stopnia poziomu 6 PRK określone w Ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153) oraz charakterystyki II stopnia określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 - poziomy 6 - 8 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218.) oraz są zgodne ze standardami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz.U. 2021 poz. 755 z póź. zm.).

Kształcenie kadry ochrony zdrowia - pielęgniarek/arzy jest zgodne również z założeniami deklaracji bolońskiej, dyrektywy UE oraz wspomnianych wyżej Krajowych Ram Kwalifikacji.

Misją Uczelni jest integrowanie procesu kształcenia z doświadczeniami i potrzebami otoczenia społecznego-gospodarczego, stwarzanie warunków dla studentów i pracowników do wszechstronnego rozwoju, dostarczanie specjalistycznej wiedzy w kształceniu nastawionym na praktyczne umiejętności i kreatywne postawy oraz kompetencje społeczne w odpowiedzi na zmieniające się wyzwania rynku i globalnej gospodarki, a wszystko to w atmosferze tolerancji i wolności, trwałej relacji ze społeczeństwem i odpowiedzialności za działanie.

Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu w swej codziennej działalności, oprócz wypełniania statutowych celów, kładzie nacisk na inicjowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju, zarówno miasta, jak i regionu oraz kraju. Z tego względu podejmuje współpracę i nawiązuje kontakty z różnymi lokalnymi, ogólnopolskimi i zagranicznymi instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami, fundacjami oraz mediami. Uczelnia dużą wagę przykłada w codziennej działalności do wdrażania inicjatyw edukacyjnych na rzecz ochrony i promocji zdrowia oraz pomocy osobom niepełnosprawnym. Ponadto WSM w Sosnowcu współpracuje z sektorem gospodarczym, z organizacjami pozarządowymi oraz z jednostkami administracji państwowej poprzez realizację projektów, organizowanie konferencji i innych uroczystości o charakterze edukacyjnym, społecznym i naukowym.

Procesy doskonalenia koncepcji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo prowadzone są z udziałem interesariuszy wewnętrznych (m.in. studentów, nauczycieli akademickich), oraz interesariuszy zewnętrznych, reprezentujących m.in. środowisko zawodowe (m.in. dyrektorzy szpitali, naczelne pielęgniarki, oddziałowe), z którymi Uczelnia podpisała umowy dotyczące kształcenia praktycznego oraz przedstawiciele Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych).

Udział interesariuszy wewnętrznych/ uczestników procesu kształcenia oraz pracowników w procesie określania koncepcji kształcenia i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia realizowany jest poprzez: analizę wyników badań ankietowych przeprowadzanych wśród

studentów (bezstronności wyrażanych opinii służy anonimizacja ankiet oraz przeprowadzanie ich drogą elektroniczną) oraz informacje pochodzące od przedstawicieli studentów zasiadających w gremiach odpowiedzialnych za opracowanie programu kształcenia, tj. w Komisji Dydaktyczno-Programowej, Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz w Senacie. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przejawia się w ich bezpośrednim udziale w procesie dydaktycznym, jak również w procesie dokonywania zmian, uzgodnień czy precyzowania elementów związanych z doskonaleniem programu kształcenia, w tym praktyk zawodowych. Interesariusze określają swoje potrzeby, oczekiwania i wymagania wobec wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych absolwentów, natomiast po zakończeniu procesu dydaktycznego wyrażają poziom swojej satysfakcji z jakości pracy i wiedzy absolwentów, wypełniając ankiety. W celu dostosowywania efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego organizowane są cykliczne spotkania studentów z przedstawicielami rynku pracy. Opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych poddawane są pod dyskusję w trakcie posiedzeń Senatu, Komisji ds. Jakości Kształcenia.

W trosce o wysoki poziom nauczania, Uczelnia zatrudnia wysoko wyspecjalizowaną kadrę profesorów, doktorów nauk medycznych, doktorów nauk o zdrowiu, specjalistów poszczególnych dziedzin medycznych zarówno teoretycznych, jak i klinicznych oraz kadrę posiadającą doświadczenie praktyczne zdobyte poza Uczelnią, gwarantującą zdobycie przez studentów umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu pielęgniarki.
Od marca 2020 r w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną do kształcenia wprowadzono metody i techniki kształcenia na odległość w oparciu o platformę Moodle oraz TEAMS. Wszyscy wykładowcy i studenci zostali przeszkoleni w zakresie obsługi i możliwości kształcenia na odległość.
W roku 2021 Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu realizowała projekt pn. „Wsparcie uczelni niepublicznych w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość", którego celem było wsparcie procesu kształcenia na odległość w uczelniach niepublicznych.

2. ***związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku,***

Dynamika zmian społeczno-gospodarczych spowodowała, że Uczelnia systematycznie analizuje programy studiów i dostosowuje ofertę edukacyjną do aktualnych wymagań rynku pracy oraz obowiązujących w Polsce i Unii Europejskiej regulacji prawnych. W woj. śląskim, podobnie jak w całej Polsce, obserwuje się stale zmniejszającą się liczbę pielęgniarek, która najczęściej jest wynikiem odchodzenia ~~sporej liczby~~ pracującej kadry na emeryturę. Średnia wieku pielęgniarek należących do Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych (OIPiP) w Katowicach również utrzymuje tendencję rosnącą i wynosi obecnie 49,8 lat. Zdecydowana większość członków OIPiP w Katowicach mieści się w przedziale wiekowym 40-59 lat. W ciągu ostatnich 3 lat 2631 pielęgniarek należących do OIPiP w Katowicach osiągnęło wiek emerytalny, a w latach 2025-2027 prawa emerytalne nabędzie 2759 osób. W okresie od 20.11.2021.r do 20.11.2024 r. przyznano 1843 prawa wykonywania zawodu. Struktura wiekowa przedstawia się następująco: wiek do 29 lat – 1003 osób, 30-39 lat – 401 osób, 40-49 – 328 osób, 50 lat i więcej – 111 osób.
Wzrastające potrzeby w zakresie usług pielęgnacyjnych, terapeutycznych i diagnostycznych, wynikających między innymi ze starzenia się społeczeństwa, uzasadnia potrzebę kształcenia kadry pielęgniarskiej, która w sosnowieckiej Uczelni ma już 18 letnią tradycję.

Analiza otoczenia Uczelni potwierdza, że oferta dydaktyczna jest dostosowana do potrzeb regionalnego i krajowego rynku pracy. Starzejące się społeczeństwo i wydłużenie trwania życia ludzkiego wymaga i będzie wymagało coraz większej liczby pracowników wykształconych w zawodach z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Sytuacja na rynku pracy regulowana przez wzrost gospodarczy, migracje, postępującą globalizację oraz ciągłe niezadowalającą sytuację demograficzną w grupie zawodowej pielęgniarek, wskazuje na wysoki popyt na pracowników o wysokich kompetencjach zawodowych.
Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo zakłada najwyższą jakość przygotowania absolwentów kompetentnych do pracy w zawodzie pielęgniarki, prezentujących samodzielność zawodową, poczucie odpowiedzialności wobec podmiotów opieki, współpracę w zespołach opieki zdrowotnej oraz respektujących zasady etyki ogólnej i zawodowej.
Przyjęta koncepcja kształcenia zakłada: wykorzystanie w procesie kształcenia aktualnych i wiarygodnych wyników badań naukowych, najwyższą jakość nauczania, wsparcie kadry w rozwoju dydaktycznym, zawodowym i naukowym, budowanie kultury jakości, wpływ na otoczenie gospodarcze, społeczne i kulturowe, udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w kształtowaniu koncepcji kształcenia, rozszerzenie zakresu usług edukacyjnych związanych z uczeniem się przez całe życie.
Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają przygotowanie absolwenta do samodzielnej realizacji świadczeń zdrowotnych, jak i współpracy w zespole interprofesjonalnym i interdyscyplinarnym, m. in. poprzez współpracę w obszarze gospodarczym, obejmującym pełny zakres działalności zawodowej pielęgniarki/rza, jako samodzielnego profesjonalisty w zakresie opieki oraz jako członka zespołu terapeutycznego. Celem wspomnianej współpracy jest ustalenie kierunku kształcenia i dostosowanie kierunkowej oferty dydaktycznej do potrzeb regionalnego i krajowego rynku pracy, opartej na uzyskaniu przez absolwentów wysokich kompetencji zawodowych.

3. ***zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,***

Duże znaczenie w opracowaniu i modyfikowaniu koncepcji kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo miał i ma udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Interesariuszami wewnętrznymi są studenci oraz pracownicy dydaktyczni, a interesariuszami zewnętrznymi są pracodawcy zatrudniający absolwentów kierunku Pielęgniarstwo i uczestniczący w procesie kształcenia w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Należy podkreślić, że koncepcja kształcenia uwzględnia opinie pochodzące z okresowych ankiet studentów i absolwentów, oraz pracodawców, które dotyczyły ocen jakości procesu kształcenia. WSM w Sosnowcu prowadzi szeroko zakrojoną współpracę z otoczeniem. Uczelnia posiada szereg umów z przedsiębiorstwami i instytucjami różnego typu dotyczących m.in. organizacji staży i praktyk zawodowych. Z partnerami zewnętrznymi realizowano także projekty zewnętrzne. Programy i efekty uczenia się wszystkich kierunków studiów są konsultowane z przedstawicielami pracodawców. Pracodawcy relatywnie wysoko oceniają kompetencje zawodowe absolwentów WSM w Sosnowcu i w szczególny sposób podkreślają konieczność jak najbardziej praktycznego podejścia do procesu kształcenia. Przedsiębiorcy wykazują także duże zainteresowanie udziałem w realizacji celów strategii związanych z upraktycznianiem. Z uwagi na wysokie kompetencje zawodowe

i bardzo dobre przygotowanie praktyczne studenci kierunku Pielęgniarstwo z powodzeniem zatrudniani są w zakładach opieki zdrowotnej sektora publicznego i niepublicznego.

Podkreślić należy, Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu aktywnie włączyła się w pomoc służbom medycznym w związku z pandemią Covid-19. Studenci kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne pracowali jako wolontariusze, wykonując czynności w ramach zadań realizowanych przez podmioty lecznicze np. Szpital MSWiA w Katowicach- lub służby sanitarno-epidemiologiczne (Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sosnowcu).

*4. **sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów,***

Sylwetka absolwenta studiów I stopnia

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* posiada szerokie kompetencje zawodowe w zakresie: wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

1) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;

2) etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;

3) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;

4) system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;

5) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;

6) modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;

7) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.

1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1) udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;

2) udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;

3) rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;

4) samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;

5) samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);

6) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;

7) współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;

8) przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej;

9) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;

10) dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej;

11) organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
2) przestrzegania praw pacjenta;
3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Studia na kierunku pielęgniarstwo prowadzone są według standardów obowiązujących w Unii Europejskiej. Absolwent kierunku posiada szczegółową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa, a także wiedzę ogólną z zakresu nauk medycznych. Posiada umiejętności udzielania świadczeń w zakresie promowania zdrowia, profilaktyki prozdrowotnej i zapobiegania chorobom. Inicjuje i wspiera działania społeczności lokalnej na rzecz zdrowia. Sprawuje całościową i zindywidualizowaną opiekę nad chorym, niepełnosprawnym, umierającym. Nauka języka obcego odbywa się według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy na poziomie B2. Absolwent posługuje się językiem specjalistycznym z zakresu pielęgniarstwa.
Stanowiska pracy po osiągnieciu wymaganego stażu pracy w zawodzie oraz ukończeniu kursu lub specjalizacji: pielęgniarka oddziałowa, pielęgniarka koordynująca, pielęgniarka naczelna. Absolwent jest przygotowany do pracy w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej takich jak szpital, zakład podstawowej opieki zdrowotnej (przychodnie, ośrodki zdrowia), zakład opiekuńczo-leczniczy, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, ośrodek opieki paliatywno-hospicyjnej, w domach pomocy społecznej oraz opiece środowiskowej i medycynie przemysłowej. Możliwe jest również prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej oraz grupowej praktyki pielęgniarek.
Dyplom licencjata pielęgniarstwa jest uznawany w krajach UE.
Absolwenci mogą kontynuować naukę na dwuletnich uzupełniających studiach magisterskich.

Sylwetka absolwenta studiów II stopnia

Sylwetka absolwenta zdefiniowana jest ogólnymi efektami uczenia się określonymi standardem kształcenia i Programem studiów, są one odniesione do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie posiada absolwent studiów drugiego stopnia.

1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
1) zasady i metody monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz realizacji działań promocyjno-profilaktycznych w populacji osób zdrowych;
2) standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarskich;

3) mechanizmy działania produktów leczniczych i zasady ich ordynowania;
4) wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarskiej w chorobach przewlekłych;
5) zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych;
6) rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej;
7) problematykę zarządzania zespołami pielęgniarskimi i organizacjami opieki zdrowotnej;
8) uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych;
9) regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;
10) metodologię badań naukowych i zasady ich prowadzenia;
11) wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;
12) kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie;
13) zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w opiece długoterminowej;
14) uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentami różnych narodowości i wyznań;
15) metodykę kształcenia zawodowego przeddyplomowego i podyplomowego.

1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
1) monitorować stan zdrowia dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych, oraz wdrażać działania edukacyjne i promocyjno-profilaktyczne;
2) rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji;
3) dobierać, zlecać i interpretować badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień;
4) opracowywać program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonywać ewaluacji tego programu;
5) samodzielnie pielęgnować pacjenta z raną przewlekłą i przetoką;
6) koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentem w systemie ochrony zdrowia;
7) ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
8) udzielać samodzielnych porad zdrowotnych w zakresie posiadanych kompetencji zawodowych;
9) tworzyć standardy opieki pielęgniarskiej oraz wdrażać je do praktyki pielęgniarskiej;
10) stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej;
11) określać zapotrzebowanie pacjentów na opiekę pielęgniarską oraz opracowywać założenia pielęgniarskiej polityki kadrowej;
12) komunikować się z pacjentem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe i wyznaniowe;
13) organizować i nadzorować pracę zespołu pielęgniarskiego i personelu pomocniczego;
14) prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
15) wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek pielęgniarstwa dla rozwoju praktyki pielęgniarskiej;
16) zapewniać opiekę pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w warunkach opieki długoterminowej stacjonarnej i domowej;
17) stosować metodykę nauczania oraz ewaluacji w realizacji zadań z zakresu kształcenia zawodowego.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
1) dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
3) okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
4) rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
5) ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
6) wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

Dyplom magistra pielęgniarstwa uzyskuje absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, który posiada specjalistyczną wiedzę z zakresu pielęgniarstwa i innych nauk medycznych oraz potrafi określać standardy profesjonalnej opieki w każdym wieku i stanie zdrowia pacjenta oraz wdrażać je do praktyki zawodowej, prowadzić badania naukowe w zakresie swojej specjalności oraz upowszechniać ich wyniki w celu rozwoju zawodu, wiedzy i praktyki pielęgniarskiej, podnoszenia jakości świadczeń oraz prowadzenia wymiany informacji, organizować i nadzorować opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem przyjętych teorii i koncepcji opieki, organizować pracę podwładnych i własną zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zabezpieczając interesy pacjentów, pracowników i organizacji, opracowywać i wdrażać do praktyki zawodowej narzędzia monitorowania i oceny jakości opieki pielęgniarskiej, dokonywać wyboru optymalnych metod nauczania i uczenia się oraz stosować wybrane z nich, w zależności od specyfiki treści nauczania oraz celu, który należy osiągnąć, opracowywać programy edukacji zdrowotnej i realizować je w odniesieniu do wybranego środowiska społecznego, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnych. Nauka języka obcego odbywa się według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy na poziomie B2+.
Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).
Absolwenci otrzymują tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa.
Absolwent ma możliwość zatrudnienia zgodnie z Ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 814) w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej na różnych stanowiskach pielęgniarskich, w tym kierowniczych, w organach administracji publicznej, w samorządzie zawodowym, w zespołach naukowo-badawczych, a także w uczelni wyższej nauczając zawodu i prowadząc badania, w ośrodkach doskonalenia zawodowego oraz może prowadzić własną działalność gospodarczą. Zgodnie z Dyrektywą 2005/36/WE absolwent studiów drugiego stopnia może być zatrudniony we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Oczekiwania wobec kandydatów, oferowanych specjalności

Studia pielęgniarskie wymagają od kandydatów określonych cech, umiejętności i przygotowania, które umożliwią skuteczne podjęcie nauki oraz przyszłej pracy w zawodzie pielęgniarki lub pielęgniarza. Istotne znaczenie mają: predyspozycje osobowościowe takie jak empatia i wrażliwość: (umiejętność zrozumienia potrzeb i emocji pacjentów);

odpowiedzialność: (gotowość do podejmowania decyzji i ponoszenia konsekwencji swoich działań); cierpliwość i odporność na stres: (zdolność do pracy w trudnych warunkach, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych); komunikatywność: (umiejętność jasnego przekazywania informacji i nawiązywania relacji z pacjentami, ich rodzinami oraz zespołem medycznym). Ponadto chęć niesienia pomocy - wspieraniem pacjentów w procesie diagnostyczno-terapeutycznym, leczniczym i rekonwalescencji; świadomość wyzwań i specyfiki pracy pielęgniarki oraz gotowość do nauki przez całe życie zawodowe; gotowość do zdobywania nowej wiedzy i umiejętności oraz zdolność do współpracy w interdyscyplinarnym środowisku medycznym.

5. ***cechy wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych,***

Przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo koncentruje się przede wszystkim na realizacji wysokiej jakości standardów kształcenia, dostosowanych do potrzeb środowiska zewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem regionu województwa śląskiego, oprócz tego małopolskiego, opolskiego, dolnośląskiego. Koncepcja kształcenia pozwala przygotować studentów prezentowanego kierunku do podjęcia pracy na rynku krajowym i międzynarodowym. Pracownicy istniejącego na Uczelni Biura Karier pomagają studentom w podejmowaniu decyzji dotyczących kierunku rozwoju zawodowego. Pracownicy Uczelni zajmują się promowaniem zawodu pielęgniarki.
Koncepcja kształcenia na studiach pierwszego stopnia oparta została na wydłużonym do 7 semestrów cyklu kształcenia umożliwiającym dużej liczbie studentów łączenie pracy zawodowej z kształceniem organizowanym, oprócz zjazdów weekendowych, ćwiczeń w tygodniu, także w zakresie zajęć praktycznych, w wybrane dni tygodnia. Aktualnie w ogólnej liczbie studentów na studiach pierwszego stopnia ok. 12% jest nie pracujących. Utrzymanie 6 semestralnego cyklu kształcenia pozbawiłoby znaczą ich część uzyskania nowych kwalifikacji poprzez prowadzenie zajęć w tygodniu.
Programy studiów odniesione do standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki uwzględniają wzorce międzynarodowe, a szczególnie uregulowania prawne określone dla zawodu pielęgniarki Dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady (2005/36/WE) w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.
W kształceniu wykorzystywane są też wzorce międzynarodowe np. jak symulacje medyczne z krajów takich jak USA, Kanada czy Finlandia, które stawiają na nowoczesne technologie w kształceniu.
Koncepcja kształcenia pielęgniarek wyróżnia się podejściem holistycznym, interdyscyplinarnością oraz równowagą między teorią a praktyką. Integracja wzorców krajowych i międzynarodowych zapewnia wysoką jakość edukacji, pozwala na dostosowanie programu do lokalnych potrzeb oraz umożliwia absolwentom pracę w globalnym środowisku ochrony zdrowia. Dzięki temu pielęgniarki są przygotowane do sprostania wyzwaniom współczesnej medycyny i opieki zdrowotnej.

6. ***kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest***

przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,

Efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo zostały przyjęte Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu z dnia 20 września 2019 r. w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo studia o profilu praktycznym: studia I stopnia – Załącznik nr 1a do Uchwały nr 19/2019, studia II stopnia – Załącznik nr 2a do Uchwały nr 19/2019.

Zakładane efekty kształcenia na studiach I stopnia zostały określone dla całego kierunku studiów i poszczególnych modułów zajęć tj. nauki podstawowe, nauki społeczne i humanistyczne, nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej i nauki w zakresie opieki specjalistycznej. Efekty kształcenia dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych zostały przypisane do nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej i nauk w zakresie opieki specjalistycznej oraz umożliwiają zdobycie przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych właściwych dla zakresu pracy pielęgniarki i podjęcia dalszego kształcenia.
Szczegółowe efekty kształcenia oraz sposoby ich weryfikacji znajdują się w Sylabusach do poszczególnych przedmiotów. W ramach przedmiotów do wyboru; języka migowego, współpracy w zespołach opieki zdrowotnej efekty kształcenia zawarte są w Sylabusach do w/w przedmiotów.
W Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu na studiach I stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo, w wymiarze 120 godzin, któremu zostało przypisanych 5 punktów ECTS.
Zakładane efekty kształcenia na studiach II stopnia zawierają ogólne i specyficzne efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które zostały przypisane do poszczególnych modułów i przedmiotów. Efekty kształcenia na studiach niestacjonarnych II stopnia zostały określone dla całego kierunku studiów i poszczególnych modułów zajęć tj. wybranych zagadnień z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej, badań naukowych i rozwoju pielęgniarstwa oraz praktyki zawodowej. Szczegółowe efekty kształcenia oraz sposoby ich weryfikacji znajdują się w Sylabusach do poszczególnych przedmiotów. Na studiach II stopnia język angielski realizowany jest na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo, w wymiarze 90 godzin, któremu zostało przypisanych 6 punktów ECTS.
Kierunkowe efekty uczenia się określają cele kształcenia, które studenci powinni osiągnąć po ukończeniu danego kierunku studiów. Ich definiowanie uwzględnia koncepcję, poziom i profil studiów, a także aktualny stan wiedzy w danej dyscyplinie, jej zastosowania praktyczne oraz potrzeby rynku pracy. W przypadku takich kierunków jak pielęgniarstwo, efekty te są szczególnie istotne, ponieważ odpowiadają wymaganiom dynamicznie zmieniającego się systemu ochrony zdrowia.
Efekty uczenia się w standardzie nauczania zaprojektowane są w taki sposób, aby odpowiadać na potrzeby rynku pracy w sektorze ochrony zdrowia, zarówno w kraju, jak i za granicą. Uwzględniają globalne trendy, takie jak starzenie się społeczeństw i wzrost liczby osób z chorobami przewlekłymi.
Absolwenci są przygotowani do pracy w różnych środowiskach – od szpitali, przez opiekę środowiskową, po placówki długoterminowej opieki.

~~*7. efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,*~~

8. ***spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.***

Podstawą kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo I i II stopnia są opracowane standardy nauczania zawierające efekty uczenia się, do których opracowane są programy studiów. Efekty uczenia się są tożsame z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, w tym z Polską Ramą Kwalifikacji oraz spójne z treściami kształcenia i metodami nauczaniai właściwie dobranymi do prezentowanego kierunku. Ukazane w programach studiów efekty uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są zgodne ze standardem kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo studia I i II stopnia, które reguluje Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego; załącznik nr 4, (t.j. Dz.U. 2021 poz. 755 z późn. zm.).
Matryce efektów uczenia się zawierają wszystkie efekty wraz z przyporządkowaniem ich do poszczególnych przedmiotów i form dydaktycznych.
Szczegółowe efekty uczenia się uwzględnione zostały w sylabusach do przedmiotów i są ściśle powiązane z realizowanymi treściami kształcenia. Dobór treści programowych zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów jest zgodny z zakładanymi do realizacji efektami uczenia się, uwzględnia aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe oparte na wiarygodnych i aktualnych danych naukowych *Evidence Based Medicine / Evidence Based Nursing Practice* oraz potrzeby społeczne, gospodarcze i zawodowe rynku pracy. Ponadto programy studiów uwzględniają ogólne wymagania dotyczące organizacji studiów, minimalnej liczby godzin zajęć w poszczególnych działach, punktów ECTS oraz realizacji kształcenia praktycznego. Programy spełniają także wymagania w zakresie profilu praktycznego, przeznaczając liczbę punktów ECTS, w wymiarze większym niż 50% liczby tych punktów koniecznej do ukończenia studiów, na realizację zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.
W programach studiów kładzie się szczególny nacisk na umiejętności praktyczne realizowane w ramach ćwiczeń, zajęć w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dających możliwość przygotowania do realizacji funkcji zawodowych z w zawodzie pielęgniarki. Ich struktura jest spójna logicznie powiązana. Pozwala osiągnąć wszystkie zamierzone efekty uczenia się. Studenci kierunku pielęgniarstwo w toku studiów nabywają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne ściśle związane z wymaganiami zawodu pielęgniarki/pielęgniarza. Treści programowe realizowane są w oparciu o najnowszą wiedzę medyczną opartą na dowodach naukowych i standardach postępowania rekomendowanych stowarzyszeń, towarzystw naukowych. Jednocześnie dzięki zdobywanym równolegle umiejętnościom praktycznym nabywanym i kształtowanym

w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej, a następnie w placówkach ZOZ, w tym POZ, w ramach zajęć o charakterze praktycznym, studenci posiadaną wiedzę potrafią wykorzystać w rozpoznaniu stanu pacjenta i jego środowiska w zdrowiu i chorobie, pielęgnowaniu pacjenta opartym o diagnozę pielęgniarską w poszczególnych jednostkach chorobowych w zależności od stanu pacjenta, schorzeń towarzyszących, stosowanej metody leczenia, wieku chorego, powikłań współistniejących itp.

Przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo zakłada zdobycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pozwalających na samodzielność zawodową. Absolwent ma ukształtowane umiejętności twórczego, kreatywnego podejścia do rozstrzygania rozmaitych, złożonych problemów, dylematów w ramach przyszłej pracy zawodowej, ale także tych związanych z aktywnym uczestnictwem w życiu społecznym. Umiejętność krytycznego myślenia wraz z wykorzystaniem nabytej bazy wiedzy w zakresie metod diagnozowania, korzystania z międzynarodowych zaleceń i klasyfikacji, wyznaczania, realizowania i modyfikowania celów w zakresie opieki pielęgniarskiej we współpracy z pacjentem, pozwala na sprawowanie zindywidualizowanej opieki pielęgniarskiej na najwyższym poziomie. Wysokiej jakości świadczenie usług sprzyja także ukształtowana w procesie nauczania umiejętność współpracy w zespole interdyscyplinarnym, etyczne i rzetelne podejście do praktyki zawodowej, jak również dbanie o rangę i prestiż zawodu pielęgniarki.

Zgodnie z koncepcją praktycznego podejścia do kształcenia Uczelnia realizowała projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, które zostały opisane w Kryterium 6:

1. „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych" – dwie edycje
2. „Pielęgniarstwo studia z przyszłością" POWR.05.03.00-00-0052/17
3. „Pielęgniarstwo zawód z przyszłością" POWR.05.05.00-00-0009/18
4. „Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu" POWR.05.03.00-00-0067/17-00

Obecnie WSM w Sosnowcu realizuje w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – komponentu D „Systemu zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów na wybranych kierunkach medycznych" dwa projekty:

1. stypendia dla osób podejmujących studia dla studentów kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne
2. bezzwrotne dofinansowanie kształcenia studentów kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy. W koncepcji i celach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia oraz studia niestacjonarne II stopnia uwzględniono obowiązujące akty prawne. Treści kształcenia i efekty uczenia się są zgodnie z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji określonych Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 755 z późn. zm.).
Proces kształcenia na kierunku pielęgniarstwo „studia pomostowe" odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej (Dz. U. z dnia 6 lipca 2012 r, poz. 770).

Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo odbywa się w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym pierwszego stopnia - 7 semestrów, „studia pomostowe" - ścieżka kształcenia A – 2 semestry (dla absolwentów pięcioletnich liceów medycznych), ścieżka B – 3 semestry (dla absolwentów szkoły policealnej albo pomaturalnej 2-letniej, kształcącej w zawodzie pielęgniarki, ścieżka C (dla absolwentów dwuipółletniej szkoły policealnej albo pomaturalnej 2-letniej, kształcącej w zawodzie pielęgniarki), oraz w systemie niestacjonarnym studia drugiego stopnia 4 semestry.

Treści programowe są spójne z zdefiniowanymi, szczegółowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Selekcji treści dokonuje kierownik przedmiotu w taki sposób aby, umożliwiły one osiągnięcie efektów uczenia się niezbędnych do wykonywania zawodu pielęgniarki zgodnie z Dyrektywą 2005/36/WE Unii Europejskiej. Treści programowe są przyporządkowane do poszczególnych przedmiotów zgodnie z obowiązującymi efektami uczenia się na każdym etapie edukacji i we wszystkich rodzajach zajęć. Uwzględniają aktualną wiedzę w zakresie dyscyplin nauk o zdrowiu i nauk medycznych, do których przyporządkowany jest kierunek oraz aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej pielęgniarki. W programie kształcenia uwzględnia się aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe np. Międzynarodową Klasyfikację Praktyki Pielęgniarskiej ICNP ®. Proces projektowania treści programowych ma charakter cykliczny. Jest dyskutowany z różnymi interesariuszami, aż do osiągnięcia konsensusu, co do

struktury programu kształcenia, jego jednostek składowych (przedmiotów/modułów), sposobów ich osiągania i oceny. Treści kształcenia są określone w sylabusach do poszczególnych przedmiotów

Szczegółowe treści programowe dla realizowanych zajęć są opracowane na podstawie aktualnej wiedzy z zakresu pielęgniarstwa i zgodne z przyjętymi efektami uczenia się, oraz są związane z praktycznym profilem kierunku. Umożliwiają one teoretyczne i praktyczne przygotowanie studenta do podjęcia pracy w zawodzie uwzględniając wytyczne dotyczące standardów i kompetencji opisanych w ustawie o zawodzie pielęgniarki.

Studia I stopnia

Przykładowe powiązania treści kształcenia związanych z praktycznym zastosowaniem w dziedzinie nauk o zdrowiu i zawodu pielęgniarki z kierunkowymi efektami uczenia się

Przedmiot: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne

Treści kształcenia (Treść wybranych z sylabusa zajęć np. wykładu, seminarium, ćwiczeń, zajęć praktycznych)	**Kierunkowe efekty uczenia się** (podać efekty uczenia się z którymi treść zajęć ma związek)
WYKŁAD: 1. Udział pielęgniarki w procesie diagnostycznym i terapeutycznym chorych psychicznie: farmakoterapia, EW, psychochirurgia, fototerapia, deprywacja snu. Problemy (zdrowotne, psychiczne) wynikające z leczenia metodami biologicznymi. **ĆWICZENIA:** 1. Nauka postępowania z Pacjentem z zespołem maniakalnym przyjmowanym do oddziału psychiatrycznego	D.W3. Zna i rozumie zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; D.U1. - Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
WYKŁAD: 1. Udział pielęgniarki w psychoterapii chorych psychicznie. Opieka pielęgniarska nad pacjentem przejawiającym zachowania agresywne i gwałtowne. Przymus bezpośredni w psychiatrii - czynności pielęgniarki w zakresie stosowania przymusu bezpośredniego. **ĆWICZENIA:** 1. Nauka postępowania z Pacjentem agresywnym, stosowanie środków przymusu bezpośredniego	D.W20. - Zna i rozumie zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego D.U1. - Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej

Przedmiot: Podstawy pielęgniarstwa

Treści kształcenia (Treść wybranych z sylabusa zajęć np. wykładu, seminarium, ćwiczeń, zajęć praktycznych)	**Kierunkowe efekty uczenia się** (podać efekty uczenia się z którymi treść zajęć ma związek)
WYKŁAD: 1. Proces pielęgnowania jako przykład zindywidualizowanej opieki nad pacjentem. **ĆWICZENIA:** 1. Działania lecznicze wynikające z diagnozy pielęgniarskiej i lekarskiej na górnym odcinku przewodu pokarmowego: a. zakładanie zgłębnika do żołądka i dwunastnicy b. płukanie żołądka c. odsysanie treści żołądkowej d. karmienie przez zgłębnik e. karmienie przez przetokę **ZAJĘCIA PRAKTYCZNE:**	C.W 7. - Zna istotę, cel, wskazania, przeciwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych; C.U 5. - Dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich DK.6 - Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe

Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji: przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych (psychiczne i fizyczne). Przygotowanie i podanie leków wg karty zleceń lekarskich – różnicowanie dróg podawania leków, przestrzeganie zasad podawania leków, dokumentowanie. Udział w rehabilitacji ruchowej, psychologicznej, społecznej.	

Przedmiot: Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne

Treści kształcenia (Treść wybranych z sylabusa zajęć np. wykładu, seminarium, ćwiczeń, zajęć praktycznych)	Kierunkowe efekty uczenia się (podać efekty uczenia się z którymi treść zajęć ma związek)
WYKŁAD: 1. Przebieg połogu fizjologicznego. Zasady opieki położniczej. Wsparcie psychiczne kobiety w roli matki w okresie połogu. Zasady karmienia naturalnego. **ZAJĘCIA PRAKTYCZNE:** 1. Pielęgnowanie pacjentki oraz rozpoznawanie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych w zależności od przebiegu porodu i rodzaju znieczulenia. Realizacja procesu pielęgnowania. 2. Rozpoznanie i realizacja potrzeb edukacyjnych pacjentek w połogu.	D.W.15 – Student zna cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej D.W.16 - Zna okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu

Studia II stopnia

Przykładowe powiązania treści kształcenia związanych z praktycznym zastosowaniem w dziedzinie nauk o zdrowiu i zawodu pielęgniarki z kierunkowymi efektami uczenia się

Przedmiot: Informatyka z elementami statystyki medycznej

Treści kształcenia (Treść wybranych z sylabusa zajęć np. wykładu, seminarium, ćwiczeń, zajęć praktycznych)	Kierunkowe efekty uczenia się (podać efekty uczenia się z którymi treść zajęć ma związek)
WYKŁAD: 1. Bezpieczeństwo danych. 2. Ochrona praw autorskich. 3. Podstawowe zagadnienia statystyczne 4. Analiza statystyczna **ĆWICZENIA:** 2. Arkusz kalkulacyjny jako alternatywa programów statycznych 3. Opracowanie ankiet i wyników analiz statystycznych w edytorze tekstu. 4. Program statystyczny – wprowadzanie danych i analiza danych	C.W4. – Student zna i rozumie zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych
WYKŁAD: 1. Podstawowe zagadnienia statystyczne 2. Analiza statystyczna. **ĆWICZENIA:** 2. Opracowanie ankiet i wyników analiz statystycznych w edytorze tekstu. 3. Program statystyczny – wprowadzanie danych i analiza danych	C.U5. – Student potrafi stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych

Przedmiot: Prawo w praktyce pielęgniarskiej

Treści kształcenia (Treść wybranych z sylabusa zajęć np. wykładu, seminarium, ćwiczeń, zajęć praktycznych)	Kierunkowe efekty uczenia się (podać efekty uczenia się z którymi treść zajęć ma związek)
WYKŁAD: 1. Skutki prawne zdarzeń medycznych 2. Istota błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno- pielęgnacyjnych	A.U.3 - Potrafi ocenić zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazać możliwości rozwiązywania danego problemu. A.W 6 - Zna i rozumie skutki prawne zdarzeń medycznych.

Przedmiot: ENDOSKOPIA

Treści kształcenia (Treść wybranych z sylabusa zajęć np. wykładu, seminarium, ćwiczeń, zajęć praktycznych)	Kierunkowe efekty uczenia się (podać efekty uczenia się z którymi treść zajęć ma związek)
WYKŁAD: 2. Organizacja i zasady funkcjonowania pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych. **PRAKTYKA ZAWODOWA:** 1. Zapoznanie z organizacją i funkcjonowaniem pracowni endoskopowej (aparatura i sprzęt endoskopowy).	B.W8 - Student zna organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych
WYKŁAD: 1. Rodzaje badań i podstawowe definicje stosowane w endoskopii. 2. Rola i zadania pielęgniarki w pracowni endoskopowej. **PRAKTYKA ZAWODOWA:** 1. Współuczestniczenie w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej oraz prowadzenie dokumentacji medycznej	B.W9 - Student zna diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii. B.U9 - Student potrafi współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej.

Przedmiot: Zarządzanie w pielęgniarstwie

Treści kształcenia (Treść wybranych z sylabusa zajęć np. wykładu, seminarium, ćwiczeń, zajęć praktycznych)	Kierunkowe efekty uczenia się (podać efekty uczenia się z którymi treść zajęć ma związek)
WYKŁAD: 1. Funkcje kierownicze w organizacji. 2. Obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność na pielęgniarskich kierowniczych stanowiskach pracy. **SEMINARIUM:** 1. Metody zarządzania kadrą pielęgniarską 2. Planowanie procesu decyzyjnego w pielęgniarstwie, strategia zarządzania w pielęgniarstwie	A.W.15 – Student zna zasady rekrutacji kandydatów do pracy i planowania zasobów ludzkich w organizacjach zdrowotnych A.U.12 – Student organizuje rekrutację pracowników oraz planuje proces adaptacji dla nowo przyjętych B.K.1 – Student ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych
WYKŁAD: 1. Zarządzanie jakością w ochronie zdrowia i w pielęgniarstwie.. **SEMINARIUM:** 1. Organizowanie pracy pielęgniarskiej, obliczanie zapotrzebowania zasobów ludzkich 2. Przewodzenie w pielęgniarstwie: zespół i praca zespołowa, przywództwo, motywowanie, komunikacja i negocjacja	A.W.17 – Student zna różnicuje zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień zawodowych w zależności od zakresu kompetencji A.U.14 - Przygotowuje jednostkę organizacyjną na potrzeby oceny jakości B.K.3 – Student rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu

Dodatkowo treści kształcenia na zajęciach z języka angielskiego uwzględniają komunikowanie się w języku obcym, co najmniej na poziomie B2 na studiach I stopnia oraz B2+ na studiach II stopnia.

W **załączniku nr 2** znajdują się szczegółowe plany i programy studiów dla kierunku pielęgniarstwo w WSM w Sosnowcu z uwzględnieniem liczby semestrów i godzin zajęć dydaktycznych na poszczególnych formach studiów i poziomach kształcenia, ze wskazaniem przedmiotów, w ramach których realizowane są poszczególne treści kształcenia, w tym treści do wyboru oraz, w których znajdują odzwierciedlenie efekty kształcenia (zgodnie ze standardami kształcenia) oraz cele sformułowane w sylwetce absolwenta.

Plany studiów określają: kierunek, poziom, profil kształcenia i formę studiów. Plan studiów konstruowany jest w formie tabeli i przedstawia: grupy zajęć wraz z przypisanymi do nich przedmiotami. Do każdego przedmiotu przyporządkowana jest: liczba godzin z podziałem na ich formę, liczbę punktów ECTS oraz sposób zaliczenia przedmiotu w podziale na rok studiów oraz semestr.
Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich przygotowanych do pracy w uczelni wyższej. Nauczyciel akademicki, stosując odpowiednie metody nauczania dla danego przedmiotu, jest w stanie planować proces dydaktyczny oraz pracę studenta, a także oceniać jego postępy. System punktowy stosowany w WSM w Sosnowcu zgodny jest z wytycznymi ECTS (*European Credit Transfer System*). Ogólne jego zasady określają przepisy Regulaminu Studiów WSM w Sosnowcu. Programy nauczania i plany studiów zawierają punkty ECTS przyporządkowane poszczególnym przedmiotom. Zasady ogólne systemu punktowego to: liczba punktów przyporządkowana danemu kursowi odzwierciedla przewidywany nakład pracy studenta niezbędny do zaliczenia przedmiotu; punkty przyporządkowane są wszystkim przedmiotom występującym w programie nauczania, które podlegają ocenie; uzyskanie przez studenta punktów związane jest jedynie z faktem zaliczenia danego przedmiotu i nie ma związku z otrzymaną oceną.
Dzięki modułowej konstrukcji programu możliwe jest bardziej równomierne obciążenie pracą studentów w zakresie zdobywania specjalistycznej wiedzy.

Zasady i formy odbywania praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo określa „Regulamin kształcenia praktycznego dla kierunku Pielęgniarstwo w Wydziale Nauk o Zdrowiu Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu". Zatwierdzony Uchwałą senatu 18/2022 z dnia 18.07.2022r.
Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w placówkach medycznych świadczących usługi medyczne na wysokim poziomie, z którymi WSM w Sosnowcu posiada podpisane porozumienia, a dobór placówek jest przeprowadzony zgodnie z ustalonymi „Kryteriami doboru placówek medycznych". Zajęcia odbywają się wg harmonogramu podanego do wiadomości studentów w Zakładzie Praktyk Zawodowych oraz drogą mailową. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się wg ściśle określonego programu, z którym zapoznawani są wyznaczeni w szpitalach i innych placówkach opiekunowie praktyk. Opiekunem praktyk mogą być tylko osoby posiadające tytuł zawodowy - magister lub licencjat pielęgniarstwa i są wybierani w oparciu o ustalone „Kryteria doboru opiekuna praktyk zawodowych". Stopień opanowania i doskonalenia umiejętności pielęgniarskich oraz kompetencji społecznych dokumentowane są w Kartach praktyk.

Treści kształcenia wynikające z programu studiów realizowane są na terenie Uczelni w formie wykładów, ćwiczeń, zajęć w MCSM, seminariów, e-learningu oraz w ramach samokształcenia. Wykładowcy realizują zajęcia teoretyczne w oparciu o aktualną wiedzę oraz

nowoczesne metody nauczania, w większości aktywizujące, problemowe i projektowe z wykorzystaniem technik multimedialnych oraz fantomów. Treści kształcenia realizowane w ramach przedmiotów np. z podstaw opieki pielęgniarskiej, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego są weryfikowane poprzez realizację procesu pielęgnowania w oparciu o metodę studium przypadku.

Natomiast zajęcia praktyczne oraz praktyki zawodowe organizowane są poza strukturami Uczelni na podstawie umowy zawartej pomiędzy uczelnią a podmiotem realizującym zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Doboru placówek ochrony zdrowia oraz opiekunów praktyk dokonuje się w oparciu o opracowane Kryteria doboru placówek medycznych do realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz Kryteria doboru opiekunów praktyk zawodowych. Realizacja praktyk zawodowych przez studenta dokumentowana jest w Kartach praktyk.

Warunki realizacji i zaliczenia procesu kształcenia reguluje Regulamin studiów Wyższej Szkoły Medycznej zatwierdzony Uchwałą Senatu Nr 14/2022 z dnia 28.04.2022r.

Kluczowe treści kształcenia

Studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia

1. Studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia na kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym trwają 7 semestrów.

Ogólna liczba godzin kształcenia wynosi 4785 (studia stacjonarne) i 4725 (studia niestacjonarne) – 210 pkt ECTS (liczba punktów ECTS w jednym semestrze: 30):

2. Liczba godzin zajęć dydaktycznych: 2485h dydaktycznych (stacjonarne), 2425h dydaktycznych (niestacjonarne) – 123 pkt ECTS
3. Liczba godzin zajęć praktycznych: 1100h - 41 ECTS
4. Liczba godzin praktyk zawodowych: 1200h – 46 ECTS

Program kształcenia obejmuje moduły w zakresie:

A - Nauki podstawowe (anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia) – 500 godz./ 26 pkt ECTS;

B - Nauki społeczne i humanistyczne (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski) - 420 godz./21 pkt ECTS;

C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, Podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badania fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia oraz zajęcia fakultatywne: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej ogólnie: 1100 godz./46, w tym 600 h zajęć teoretycznych – 28 pkt ECTS, 220 h zajęć praktycznych - 8 pkt ECTS i 280 h praktyk zawodowych – 10 pkt ECTS

D - Nauki w zakresie opieki pielęgniarskiej specjalistycznej (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe - 2700 godz./117, w tym 900 h zajęć teoretycznych – 48 pkt ECTS, 880 h zajęć praktycznych -33 pkt ECTS i 920 h praktyk zawodowych – 36 pkt ECTS

Program studiów I stopnia uwzględnia przygotowanie studenta w zakresie języka angielskiego, sprofilowanego zawodowo, w wymiarze 120 godzin (5 pkt ECTS) na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, oraz zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin dla studiów stacjonarnych, którym nie przypisano punktów ECTS.
Student może wybrać spośród dwóch zajęć do wyboru: Język migowy lub Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej, liczą po 20 godzin/1 ECTS.

Za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego, składającego się z części teoretycznej, praktycznej i obrony pracy licencjackiej, student otrzymuje 5 punktów ECTS.

Student realizuje pracę własną pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (tzw. samokształcenie) w ogólnej liczbie 750 godzin.
W ramach grup zajęć A i B liczba godzin wynosi 230, w grupach C i D 520 godzin. Zgodnie z zapisami zawartymi w standardzie kształcenia odsetek pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela w grupach zajęć A i B może wynosić po 25% każdej z tych grup (nie więcej niż 230 godzin) oraz w grupach C i D po 35% z każdej z tych grup (nie więcej niż 525 godzin).
Realizowany w Uczelni program nauczania na kierunku pielęgniarstwo od roku akademickiego 2019/2020, 314 h zajęć teoretycznych jest prowadzonych metodą kształcenia na odległość. Wykorzystywana jest platforma Moodle oraz TEAMS.

Kształcenie umiejętności praktycznych są zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia oraz Uchwałą KRASzPiP Nr 103/IV/2017 z dnia 22 czerwca 2017 r., kształcenie umiejętności realizowane są w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznych (MCSM) w Sosnowcu i w oparciu o infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi Uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.
Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w podmiotach wykonujących działalność leczniczą są prowadzone w szczególności w: oddziałach internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położniczych, ginekologicznych i noworodkowych; gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej), hospicjach.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe mają na celu umożliwienie osiągniecia efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć C i D. Szczegółowy wykaz praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, wymiar godzin i liczba punktów ECTS jest zawarta w Tab.I dla kierunku Pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia

Tab. I. Wymiar praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia

Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	Zajęcia praktyczne		Praktyki zawodowe	
	Liczna godzin/tygodni	Liczba punktów ECTS	Liczna godzin/tygodni	Liczba punktów ECTS
1. Podstawy pielęgniarstwa	80 godzin 2 tygodnie	3	120 godzin/ 3 tygodnie	4
2. Promocja zdrowia	20 godzin/ h tygodnia	1		
3. Podstawowa Opieka Zdrowotna	120 godzin/ 3 tygodnie	4	160 godzin/ 4 tygodni	6
4. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	80 godzin/ 2 tygodnie	3	40 godzin/ I tydzień	2
5. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	160 godzin/ 4 tygodnie	6	160 godzin/ 4 tygodnie	6
6. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120 godzin/ 3 tygodnie	4	160 godzin/ 4 tygodnie	6
7. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120 godzin 3 tygodnie	4	160 godzin/ 4 tygodnie (w tym 0,5 tyg. na bloku operacyjnym)	6
8. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40 godzin/ 1 tydzień	2	40 godzin/ 1 tydzień	2
9. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	80 godzin/ 2 tygodnie	3	80 godzin/ 2 tygodnie	3
10. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80 godzin/ 2 tygodnie	3	80 godzin/ 2 tygodnie	3
I I. Psychiatria pielęgniarstwo psychiatryczne	80 godzin/ 2 tygodnie	3	80 godzin/ 2 tygodnie	3
12. Anestezjo logia i pielęgniarstwo zagrożeniu życia	80 godzin/ 2 tygodnie	3	80 godzin/ 2 tygodnie	3
13. Opieka paliatywna	40 godzin/ I tydzień	2	40 godzin/ I tydzień	2
Razem:	1100 godzin/ 27,5 tygodnia	41	1200 godzin/ 30 tygodni	46

Zajęcia praktyczne (ZP) (1100 godzin) poprzedzone są zajęciami teoretycznymi i ćwiczeniami w pracowni umiejętności pielęgniarskich i MCSM. Zajęcia praktyczne realizują nauczyciele akademiccy z prawem wykonywania zawodu pielęgniarki, doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym. Zajęcia w MCSM prowadzone są przez nauczycieli akademickich, którzy ukończyli kursy: Kurs instruktora symulacji medycznej – zakres podstawowy i zaawansowany,

Warsztaty OSCE, Przygotowanie do pracy metodą symulacji medycznych z pacjentem standaryzowanym, Przygotowanie procesu dydaktycznego w MCSM na kierunku pielęgniarstwo.
Praktyka zawodowa (PZ) (1200 godzin) jest realizowana po zakończeniu zajęć teoretycznych i praktycznych. Opiekunami praktyk zawodowych są pielęgniarki zatrudnione w miejscu realizacji praktyki zawodowej. Dobór opiekunów dokonywany jest na podstawie opracowanych kryteriów i zawartych w „Kryteriach doboru opiekunów praktyk i zajęć praktycznych w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu".

Warunkiem uzyskania zaliczenia z praktyk zawodowych przez studenta jest uzyskanie 100% obecności oraz aktywny udział w realizacji zadań przewidzianych planem praktyki. Podstawą zaliczenia praktyk zawodowych jest uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia wszystkich osiągniętych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w Karcie zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.
W czasie odbywania praktyki, w dowolnie wybranym dniu w godzinach pracy placówki może być przeprowadzona hospitacja praktyk przez uczelnianego opiekuna praktyk. W dniu hospitacji ocenie poddawana jest obecność studenta na placówce, jego zaangażowanie w wypełnianie obowiązków. Po odbyciu praktyki student powinien wypełnić anonimową, dobrowolną ankietę oceniającą osiągalność efektów uczenia się po odbytych praktykach oraz ankietę oceniającą placówkę, w której realizowana była praktyka.
Szczegółowy plan studiów dla kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia znajduje się w załączniku 2.

Studia pomostowe

Na studiach pomostowych dla kierunku pielęgniarstwo poziom A zaplanowano 1220 godzin, w tym kształcenia praktycznego 750 godzin (2 semestry), poziom B - 2505 godzin w tym 1440 godzin kształcenia praktycznego (3 semestry) oraz na poziomie C - 2045 godzin w tym 1330 godzin kształcenia praktycznego (2 semestry). – szczegółowe plany studiów znajdują się w załączniku 2.
Studia pomostowe ścieżka A:

A - Nauki podstawowe (anatomia, fizjologia, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia) – 60 godz.
B - Nauki społeczne i humanistyczne (psychologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne) - 50 godz.
C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, Podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badania fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia oraz zajęcia fakultatywne: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej ogólnie: 245 godz. w tym praktyk zawodowych 110 godz.
D - Nauki w zakresie opieki pielęgniarskiej specjalistycznej (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe

w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe – 860 godz. w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych 640 godz.
Realizowane jest również szkolenie biblioteczne – 1 godz. oraz szkolenie BHP – 4 godz..

Studia pomostowe ścieżka B:

A - Nauki podstawowe (anatomia, fizjologia, biochemia i biofizyka, mikrobiologia parazytologia, farmakologia, radiologia, genetyka) – 150 godz.
B - Nauki społeczne i humanistyczne (psychologia, pedagogika, socjologia, prawo medyczne, zdrowie publiczne) - 140 godz.
C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, Podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badania fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia oraz zajęcia fakultatywne: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej ogólnie: 435 godz. w tym praktyk zawodowych 200 godz.
D - Nauki w zakresie opieki pielęgniarskiej specjalistycznej (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe – 1775 godz. w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych 1240 godz.
Realizowane jest również szkolenie biblioteczne – 1 godz. oraz szkolenie BHP – 4 godz..
Studia pomostowe ścieżka C:

A - Nauki podstawowe (anatomia, fizjologia, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia) – 75 godz.
B - Nauki społeczne i humanistyczne (psychologia, socjologia pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne) - 125 godz.
C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, Podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badania fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia oraz zajęcia fakultatywne: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej ogólnie: 375 godz. w tym praktyk zawodowych 195 godz.
D - Nauki w zakresie opieki pielęgniarskiej specjalistycznej (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe – 1465 godz. w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych 1135 godz.
Realizowane jest również szkolenie biblioteczne – 1 godz. oraz szkolenie BHP – 4 godz.

Studia pomostowe ścieżka D:

A - Nauki podstawowe (anatomia, fizjologia, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia) – 55 godz.
B - Nauki społeczne i humanistyczne (psychologia, socjologia pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne) - 55 godz.
C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, Podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badania fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia oraz zajęcia fakultatywne: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej ogólnie: 285 godz. w tym praktyk zawodowych 140 godz.
D - Nauki w zakresie opieki pielęgniarskiej specjalistycznej (choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe – 395 godz. w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych 240 godz.
Realizowane jest również szkolenie biblioteczne – 1 godz. oraz szkolenie BHP – 4 godz.

Studia niestacjonarne drugiego stopnia
Program studiów II stopnia jest zgodny z przepisami obowiązującego prawa w zakresie szkolnictwa wyższego, w tym z Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 755 z późn. zm.).

1. Studia niestacjonarne II stopnia na kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym trwają 4 semestry. Ogólna liczba godzin kształcenia wynosi 1305 – 120 pkt ECTS (liczba punktów ECTS w jednym semestrze: 30):
2. Liczba godzin zajęć dydaktycznych 1105h dydaktycznych – 110 pkt ECTS
3. Liczba godzin praktyk zawodowych: 200h – 10 pkt ECTS

Program kształcenia obejmuje moduły:

Programy studiów II stopnia (tryb niestacjonarny) realizowany jest w wymiarze 1305 godzin (w tym 4 godziny szkolenia BHP i 1 godzina szkolenie biblioteczne), którym przyporządkowano 120 punkty ECTS (Załącznik nr 2). Czas kształcenia to 4 semestry.
Pierwszy rok studiów jest realizowany w wymiarze 745 godzin/60 punktów ECTS. Realizacja kształcenia na drugim roku studiów odbywa się w wymiarze 560 godzin/60 punktów ECTS.
Semestry, w których prowadzone są dane zajęcia, jak i wymiar nakładu pracy studenta określony punktami ECTS jest identyczny w przypadku studiów stacjonarnych jak niestacjonarnych.
Plany studiów składają się z następujących modułów wymagających udziału nauczycieli akademickich i studentów:

Moduł A – Nauki społeczne i humanistyczne – studia niestacjonarne 270 godz./23 pkt ECTS (Dydaktyka medyczna, język angielski, pielęgniarstwo wielokulturowe, prawo w praktyce pielęgniarskiej, psychologia zdrowia, zarządzanie w pielęgniarstwie).
Moduł B – Zaawansowana praktyka pielęgniarska – studia niestacjonarne 500 godz./40 pkt ECTS - (Endoskopia, Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych, Koordynowana opieka zdrowotna, Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: ból, Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: choroba nowotworowa, Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: cukrzyca, Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: leczenie nerkozastępcze; Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: leczenie żywieniowe, Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu, nadciśnienie tętnicze; Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność oddechowa; Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: rany przewlekłe i przetoki; Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna; Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia układu nerwowego; Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia zdrowia psychicznego; Pielęgniarstwo epidemiologiczne; Poradnictwo w pielęgniarstwie; Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne).
Moduł B dodatkowy (zajęcia do wyboru) - studia niestacjonarne 160 godzin/12ECTS (Intensywna terapia/Toksykologia, Opieka okołooperacyjna/Nowoczesne techniki zabiegów pielęgniarskich, Leczenie żywieniowej podstawy prehabilitacji/Kardiologia z elementami kardiochirurgii oraz opieka pielęgniarska nad pacjentami, Gospodarka lekowa z elementami farmakoekonomiki/Dermatologia i pielęgniarstwo dermatologiczne, Kwalifikowana pierwsza pomoc/leczenie zmian w obrębię skóry i tkanki podskórnej, Higiena psychiczna i profilaktyka uzależnień/Hematologia, Komunikacja interpersonalna/Choroby skóry, Tanatologia/Transplantologia).
Moduł C – Badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa - studia niestacjonarne 170 godz./35 pkt ECTS (Badania naukowe w pielęgniarstwie, Informacja naukowa, Informatyka ze statystyką medyczną, Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej, Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych, Seminarium dyplomowe,).
Moduł D – Praktyki zawodowe - studia niestacjonarne 200 godzin/10 pkt ECTS (Edukacja w wybranych chorobach przewlekłych, Opieka onkologiczna, Podstawowa opieka zdrowotna (gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej), Pracownia endoskopowa, Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej (oddział intensywnej terapii, oddział chorób płuc i poradnia leczenia domowego tlenem), Zarządzanie w pielęgniarstwie). Wymiar godzin praktyk zawiera poniższa Tab. II.

Praktyki zawodowe realizowane są zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia. W oparciu o infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi Uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk z ramienia Uczelni.

Tab. II Wymiar praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo studia drugiego stopnia

Zakres praktyk zawodowych	Liczba godzin
Zarządzanie w pielęgniarstwie	20
Edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	40
Opieka onkologiczna	40
Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej (oddział intensywnej terapii, oddział chorób płuc i poradnia leczenia domowego tlenem)	40
Pracownia endoskopowa	40
Podstawowa opieka zdrowotna (gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej)	20
Razem	200

Podstawą do weryfikacji efektów kształcenia dla praktyk zawodowych są Karty praktyk.

Warunkiem uzyskania zaliczenia z praktyk zawodowych przez studenta jest uzyskanie 100% obecności oraz aktywny udział w realizacji zadań przewidzianych planem praktyki. Podstawą zaliczenia praktyk zawodowych jest uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia wszystkich osiągniętych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w Karcie realizacji praktyk zawodowych. W czasie odbywania praktyki, w dowolnie wybranym dniu w godzinach pracy placówki może być przeprowadzona hospitacja praktyk przez uczelnianego opiekuna praktyk. W dniu hospitacji ocenie poddawana jest obecność studenta na placówce, jego zaangażowanie w wypełnianie obowiązków. Po odbyciu praktyki student powinien wypełnić anonimową, dobrowolną ankietę oceniającą osiągalność efektów uczenia się po odbytych praktykach oraz ankietę oceniającą placówkę, w której realizowana była praktyka.

Dla właściwego zapewnienia toku realizacji praktyk zawodowych opracowano Regulamin Praktyk Zawodowych oraz powołano Uczelnianego Koordynatora Praktyk Zawodowych kierunku Pielęgniarstwo.

Zajęcia uzupełniające - studia niestacjonarne 5 godz./0 pkt ECTS (Szkolenie BHP – 4h, Szkolenie biblioteczne – 1h).

Program studiów II stopnia uwzględnia przygotowanie studenta w zakresie języka angielskiego, sprofilowanego zawodowo, w wymiarze 90 godzin (6 pkt ECTS) na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz zajęcia, którym nie przypisano punktów ECTS (Szkolenie biblioteczne, Szkolenie BHP).

Za przygotowanie pracy magisterskiej, w ramach 40 godzin seminarium dyplomowego student otrzymuje 20 punktów ECTS.

W ramach godzin do dyspozycji Uczelni zostało wprowadzonych 160 h i 12 pkt ECTS (Moduł B dodatkowy j.w.).

Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Metody kształcenia na kierunku pielęgniarstwo są zróżnicowane, uzależnione od rodzaju i formy zajęć, na których są realizowane. Są one zorientowane na aktywne włączenie studenta w proces uczenia się oraz umiejętność wykorzystania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w praktyce.

Studia I stopnia

Na kierunku pielęgniarstwo w ocenie spójności efektów kształcenia z treściami kształcenia w realizowanym procesie dydaktycznym wykorzystywane są metody dydaktyczne z grupy podających, problemowych i praktycznych. Metody podające mają zastosowanie na wykładach. Dla zwiększenia efektywności metod podających nauczyciele wykorzystują w przekazie informacji prezentacje multimedialne, programy komputerowe, np. do nauczania anatomii i fizjologii. Na seminariach i ćwiczeniach nauczyciele wykorzystują metody aktywizujące studentów do nauki (praca w grupach, projekt, dyskusja dydaktyczna, „burza mózgów" i analiza studium przypadku, połączona z procesem pielęgnowania). Metody praktyczne mają zastosowanie na zajęciach w pracowni umiejętności pielęgniarskich, zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych, realizowanych w zakładach opieki zdrowotnej. W ramach metod praktycznych stosowane są: symulacja niskiej, pośredniej i wysokiej wierności, pokaz, instruktaż, procedura postępowania, wykonanie zadania zgodnie z przyjętym modelem oraz „próba pracy". Wykaz zastosowanych metod dydaktycznych jest zamieszczony w sylabusach do poszczególnych przedmiotów.

Przykładem metod wykorzystywanych do osiągniecia efektów uczenia się w zakresie umiejętności są: obserwacja bezpośrednia studenta w czasie wykonywania czynności pielęgniarskich przy pacjencie, symulacja medyczna niskiej, pośredniej i wysokiej wierności, które służą osiągnięciu efektów np.

C.U2. – student potrafi gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;

C.U12. - student potrafi podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;

D.U1. - student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;

D.U35 student potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie

Realizacja zajęć dydaktycznych w MCSM metodą symulacji stwarza studentom płaszczyznę do doskonalenia zawodowych umiejętności praktycznych oraz umiejętności z zakresu komunikacji z pacjentem, jego rodziną czy personelem medycznym. Student ma możliwość rozwijania umiejętności nawiązywania kontaktu z pacjentem oraz uzyskania od niego informacji istotnych z punktu widzenia opieki pielęgniarskiej i procesu leczenia a także prowadzenia edukacji zdrowotnej.

Język angielski

Warunkiem uzyskania zaliczenia z języka angielskiego jest regularne i aktywne uczestnictwo w zajęciach (student pracuje na zaliczenie przez cały semestr). Aktywny udział w ćwiczeniach jest rozumiany przez włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń, opracowanie dokumentów i dialogów z wykorzystaniem materiału ikonograficznego, słuchanego i tekstowego, poprawna i oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na pytania z zakresu treści odnoszących

się do efektów kształcenia z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń.
W wyniku kształcenia student w dziedzinie języka angielskiego zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z zakresu: praca w jednostkach opieki zdrowotnej. Po ukończeniu kursu student rozumie znaczenie głównych wątków przekazu w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne z zakresu specjalności medycznej. Nabyte umiejętności pozwalają na płynne i spontaniczne porozumiewanie się w sytuacjach obejmujących tematykę oddziały szpitalne, przyjęcie do szpitala, jednostki chorobowe - podstawowe narządy i układy, obserwacja pacjenta, diagnoza pielęgniarska, opieka nad pacjentem - proces pielęgnowania, organizacja stanowiska pracy, edukacja pacjenta i rodziny, przekazanie informacji innym pracownikom zespołu medycznego.
W celu osiągnięcia celu kształcenia zajęcia są prowadzone z użyciem autentycznych sytuacji, tekstów specjalistycznych, mają charakter rozmaitych ćwiczeń: • praca z podręcznikiem • praca w grupach/w parach • prezentacja • metoda audiowizualna • dyskusja • analiza tekstu • metoda inscenizacji (drama)

Studia II stopnia

Metody kształcenia wykorzystywane na kierunku Pielęgniarstwo II stopnia są ściśle powiązane z realizowanymi efektami uczenia się, pozwalając tym samym na zdobycie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Wymiar samodzielnej pracy studentów (samokształcenie, samodzielne przygotowanie do egzaminu dyplomowego magisterskiego, ćwiczeń, seminariów, zapoznanie z literaturą źródłową), liczba godzin i przypisane temu punkty ECTS zostały określone w programach studiów oraz sylabusach.
Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne dla rodzaju zajęć, zorientowane na studentów, aby motywować ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz w pełni umożliwić im osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotować ich do samodzielnego wykonywania świadczeń zdrowotnych wymaganych od absolwenta studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo. Na zajęciach wykorzystywane są różne metody nauczania w zależności od formy zajęć np. wykład problemowy z prezentacją multimedialną, wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach, Problem Based Learning (PBL), czyli nauczanie oparte na rozwiązywaniu problemów, mentoring, filmy dydaktyczne, metody warsztatowe, metoda projektów, metody sytuacyjne, analiza tekstu, burza mózgu. Natomiast na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne stosowane są metody: pokaz, demonstracja, symulowany pacjent, pogadanka, analiza przypadków, burza mózgu, inscenizacje, metaplan, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, działania praktyczne. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielnej pracy, krytycznego myślenia i zapewniają uzyskanie przez studenta samodzielności i odpowiedzialności w zakresie wykonywania świadczeń zdrowotnych oraz rozwoju zawodowego.
Przykładem metod wykorzystywanych do osiągniecia efektów uczenia się w zakresie umiejętności są:
B.U2 student potrafi ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia
B.U22 student potrafi dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
B.U 29 student potrafi stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych

Język angielski

Student pielęgniarstwa II stopnia z języka angielskiego na poziomie B2+ powinien opanować umiejętności językowe, które pozwolą mu skutecznie funkcjonować w środowisku akademickim i zawodowym związanym z opieką zdrowotną. Warunkiem uzyskania zaliczenia z języka angielskiego jest regularne i aktywne uczestnictwo w zajęciach (student pracuje na zaliczenie przez cały semestr). Aktywnością jest również rozwiązywanie zadań na platformach takich jak Moodle, quizlet,quizziz czy kahoot. Aktywny udział w ćwiczeniach jest rozumiany przez włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń, opracowanie dokumentów i dialogów z wykorzystaniem materiału ikonograficznego, słuchanego i tekstowego, poprawna i oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów kształcenia z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń.

Na studiach magisterskich studenci zdają egzamin pisemny sprawdzający cały zakres wiedzy leksykalno- gramatyczny.

Podsumowując, student pielęgniarstwa na poziomie B2+ powinien mieć nie tylko solidną znajomość języka specjalistycznego, ale także zdolność do rozumienia szerokiego wachlarza tekstów, zarówno akademickich, jak i praktycznych, które są kluczowe w jego edukacji i przyszłej pracy zawodowej.

Student powinien formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi pisemne, typu raport, esej, list formalny, przestrzegając konwencji gatunku powinien stosować spójną argumentację w złożonym tekście, odpowiednio wyróżniając główne zagadnienia i ilustrując je przykładami w odniesieniu do poniższego zakresu:

1. Dokumentacja medyczna i zawodowa:
   - Rozumienie zapisów w dokumentacji pacjenta, takich jak raporty pielęgniarskie, epikryzy, zalecenia lekarskie i wyniki badań diagnostycznych.
   - Czytanie i interpretowanie standardów opieki, protokołów postępowania oraz instrukcji obsługi urządzeń medycznych.
2. Przepisy prawne i wytyczne zawodowe:
   - Rozumienie międzynarodowych norm, regulacji i wytycznych dotyczących pielęgniarstwa, np. zaleceń WHO, ICN (International Council of Nurses), czy EBP (Evidence-Based Practice).
   - Interpretacja przepisów o ochronie danych osobowych (np. RODO w kontekście międzynarodowym) oraz zasad etyki zawodowej.
3. Język akademicki i raporty:
   - Rozumienie tekstów akademickich, takich jak prace badawcze, raporty z badań, recenzje literatury.
   - Umiejętność śledzenia argumentacji i identyfikacji głównych tez w tekstach akademickich.
   - Wyciąganie kluczowych informacji z długich tekstów i ich streszczanie.

4. Język codzienny w kontekście zawodowym:

- Rozumienie ulotek informacyjnych dla pacjentów (ang. *patient information leaflets*), broszur i plakatów edukacyjnych.
- Interpretacja opisów przypadków klinicznych oraz scenariuszy opieki nad pacjentem.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

W procesie nauczania podejmowane są działania mające na celu doskonalenie i unowocześnianie procesu dydaktycznego, wśród których wdrażane są nowe metody i techniki kształcenia na odległość.

Wśród nich ważne miejsce zajmują metody nauczania w formie e- learningu. Na kierunku pielęgniarstwo przewidziano w programie studiów kształcenie z wykorzystaniem e-learningu w zakresie przewidzianym standardem kształcenia tj. nie więcej niż 10% punktów ECTS. Zajęcia mogą być prowadzone w formie wideokonferencji, czatu, rozszerzono wykorzystanie platformy Moodle, a przede wszystkim usługi Microsoft Teams (w zakresie, których dydaktycy zostali przeszkoleni).

Zajęcia on-line prowadzono również podczas epidemii COVID-19.

Wykorzystanie nowoczesnych metod dydaktycznych w oparciu o platformę zdalnego nauczania umożliwia efektywniejsze prowadzenie zajęć dydaktycznych, bowiem studenci mają dostęp do prezentowanych materiałów zarówno w trakcie zajęć jak i poza nimi. Można również stosować nowoczesne multimedialne środki wyrazu zwiększające możliwości przyswajania przekazywanej wiedzy. Ponadto tego rodzaju metody i techniki zapewniają stały kontakt między nauczycielami a studentami.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

Indywidualizację procesu kształcenia regulują odpowiednie zapisy Regulaminu studiów WSM w Sosnowcu, który uwzględnia studiowanie w trybie indywidualnym oraz w trybie indywidualnej organizacji studiów. Dotyczy to studentów wykazujących wybitne uzdolnienia, a także tych studentów, którzy z powodu inwalidztwa, sytuacji zdrowotnej lub innej szczególnej sytuacji nie mogą realizować studiów w trybie zwykłym.

Studentom niepełnosprawnym WSM w Sosnowcu zapewnia szereg udogodnień. Mogą oni ubiegać się o specjalne stypendium dla osób niepełnosprawnych. Na kierunku pielęgniarstwo, ze względu na specyfikę przyszłej pracy, wymagającej pełnej sprawności fizycznej, nie przyjmuje się studentów o znacznym stopniu niepełnosprawności ruchowej. Indywidualizacja procesu kształcenia studentów niepełnosprawnych jest spójna z Regulaminem Studiów. Dodatkową opiekę nad studentami niepełnosprawnymi sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych powołany Zarządzeniem Rektora nr 9/R/2012 z dnia 02.09.2012 r.

Budynek Uczelni jest w pełni dostosowany pod względem architektonicznym i organizacyjnym do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W celu zapewnienia studentom niepełnosprawnym komfortu studiowania uczelnia wyposażona jest w pochylnię dla wózków inwalidzkich (przy wejściu głównym do Uczelni), w jedną windę osobową przystosowaną do przewozu osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich. Poza tym drzwi do wszystkich pomieszczeń są bez progowe. Na każdym piętrze jest toaleta przystosowana do potrzeb osób

niepełnosprawnych. Podłogi w budynkach WSM w Sosnowcu są anty-poślizgowe (są też anty-poślizgowe zabezpieczenia krawędzi stopni). Podjazdy oraz szerokie korytarze i przestronne sale wykładowe umożliwiają poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich.

Liczebność grup

Liczebność grupy na zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe ustala się w oparciu o Uchwałę z dnia 25 marca 2021 r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych – Uchwała Nr 24/V/2021 w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo oraz w oparciu
Liczebność grup studenckich na studiach pierwszego stopnia została określona i zatwierdzona Uchwałą Senatu nr 14/2021 z dnia 19 września 2021 r. w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich.
Wykłady odbywają się dla studentów całego roku danego kierunku, natomiast seminaria w grupach 30 osobowych.
Ćwiczenia w pracowniach umiejętności pielęgniarskich (w pracowniach praktycznej nauki zawodu pielęgniarki) niskiej wierności – w grupach nie przekraczających 8 studentów; ćwiczenia realizowane w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznych lub wieloprofilowym metodą symulacji niskiej, pośredniej i wysokiej wierności – w grupach nie przekraczających 8 studentów; zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe – w grupach nie przekraczających 8 studentów z zastrzeżeniem pkt 4; zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe realizowane w oddziałach: intensywnej terapii, neonatologicznych, pediatrycznych, bloku operacyjnym, sali porodowej, pracowniach np. endoskopowej, ultrasonograficznej, oraz w podstawowej opiece zdrowotnej (np.w gabinetach: pielęgniarki/położnej podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania, lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, poradniach, przychodniach) i ambulatoryjnej opiece specjalistycznej (w poradniach specjalistycznych i pracowniach diagnostycznych) – w grupach nie przekraczających 4 studentów.

Organizacja praktyk

Zasady i formy odbywania praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo określa „Regulamin kształcenia praktycznego dla kierunku Pielęgniarstwo w Wydziale Nauk o Zdrowiu Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu" przyjęty Uchwałą Senatu 21/2022 z dnia 18.07.2022r.

Liczba godzin: zajęć praktycznych 1100h, praktyk zawodowych 1200h na studiach pierwszego stopnia.

Liczba godzin: praktyk zawodowych 200h na studiach drugiego stopnia.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w placówkach medycznych świadczących usługi medyczne na wysokim poziomie, z którymi WSM w Sosnowcu posiada podpisane porozumienia, a dobór placówek jest przeprowadzony zgodnie z ustalonymi „Kryteriami doboru placówek medycznych". Zajęcia odbywają się wg harmonogramu podanego do wiadomości studentów w Zakładzie praktyk zawodowych, w gablotach przeznaczonych dla danego kierunku, mailowo do studentów oraz do instytucji, w których odbywają się zajęcia praktyczne. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się wg ściśle określonego programu, z którym zapoznawani są wyznaczeni w szpitalach i innych placówkach opiekunowie praktyk. Opiekunem praktyk mogą być tylko osoby posiadające tytuł zawodowy - magister lub licencjat pielęgniarstwa posiadający specjalizację w danej dziedzinie i są wybierani w oparciu o ustalone „Kryteria doboru opiekuna praktyk zawodowych". Stopień opanowania i doskonalenia umiejętności pielęgniarskich oraz kompetencji społecznych dokumentowane są w Kartach zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (studia I stopnia) iw Kartach realizacji praktyk zawodowych (studia II stopnia) Warunkiem uzyskania zaliczenia z praktyk zawodowych przez studenta jest uzyskanie 100% obecności oraz aktywny udział w realizacji zadań przewidzianych planem praktyki. Podstawą zaliczenia praktyk zawodowych jest uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia wszystkich osiągniętych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W czasie odbywania praktyki, w dowolnie wybranym dniu w godzinach pracy placówki może być przeprowadzona hospitacja praktyk przez uczelnianego opiekuna praktyk. W dniu hospitacji ocenie poddawana jest obecność studenta na placówce, jego zaangażowanie w wypełnianie obowiązków. Po odbyciu praktyki student powinien wypełnić anonimową, dobrowolną ankietę oceniającą osiągalność efektów uczenia się po odbytych praktykach oraz ankietę oceniającą placówkę, w której realizowana była praktyka.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1. Wymagania stawianie kandydatom oraz kryteriów stosowanych w postępowaniu kwalifikacyjnym.

Rekrutacja na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i niestacjonarne drugiego stopnia oraz na studia pomostowe na kierunek pielęgniarstwo reguluje dokument pt. „Warunki i tryb rekrutacji oraz form studiów na kierunkach: pielęgniarstwo w roku akademickim 2024/2025" zatwierdzony uchwałą Senatu WSM nr 7/2024 z dnia 12.04.2024 r. dotyczącej zasad i trybu rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i niestacjonarne drugiego stopnia oraz studia pomostowe na kierunku.

W Uczelni obowiązuje elektroniczny system rekrutacji kandydatów na studia.

Studia pierwszego i drugiego stopnia oraz studia pomostowe na opisanych kierunkach są płatne na zasadach określonych zarządzeniem Rektora w sprawie zasad pobierania opłat i wysokości opłat za usługi edukacyjne;

Warunkiem przyjęcia na studia stacjonarne pierwszego jest zdana matura, a drugiego stopnia ukończenie studiów pierwszego stopnia - kierunek pielęgniarstwo oraz podpisana umowa o świadczenie usług edukacyjnych. O przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń. Rekrutację na studia pomostowe na kierunkach pielęgniarstwo dokonuje się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej (Dz.U. z dnia 6 lipca 2012r, poz. 770).

Nad prawidłowym przebiegiem rekrutacji czuwa Komisja Rekrutacyjna, którą powołuje Rektor WSM w Sosnowcu na każdy rok akademicki. Zasady rekrutacji są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia zobowiązani są złożyć teczkę osobową zawierającą następujące dokumenty:

- podanie /druk Uczelni/,
- kwestionariusz osobowy /druk Uczelni/,
- oryginał lub notarialnie potwierdzony odpis świadectwa dojrzałości,
- dyplom ukończenia studiów w przypadku kandydata na studia drugiego stopnia
- dwie fotografie,
- zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na kierunku pielęgniarstwo,
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaświadczenie o stopniu niepełnosprawności,
- dowód wpłaty opłaty rekrutacyjnej,

Skompletowane dokumenty składane są w teczce biurowej.

Przyjęcie kandydata na studia odbywa się, gdy łącznie spełnia on następujące warunki:

- złożył wymagane dokumenty;
- wniósł opłatę rekrutacyjną;
- podpisał umowę o świadczenie usług edukacyjnych z Uczelnią

Kandydaci na studia pierwszego stopnia – studia pomostowe składają ponadto:

- Dokumenty potwierdzające okresy i miejsca (oddziały) zatrudnienia w zakładach opieki zdrowotnej
- Dokumenty potwierdzające ukończone specjalizacje w dziedzinach pielęgniarstwa
- Dokumenty potwierdzające ukończone kursy kwalifikacyjne w dziedzinach pielęgniarstwa
- Zaświadczenie o zatrudnieniu
- Kserokopia prawa wykonywania zawodu

2. *Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,*

W Uczelni funkcjonuje system określający zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Pierwszym elementem systemu jest spełnienie wymogów rekrutacji na studia, które omówiono powyżej. W przypadku studentów z innej uczelni (w tym zagranicznej) ubiegających się o przeniesienie, weryfikacji podlegają zdobyte wcześniej punkty ECTS, które mogą być uznane w miejsce punktów z przedmiotów zawartych w programie studiów, w przypadku zbieżności efektów uczenia się w obydwu jednostkach.
Decyzję o przyjęciu w przypadku przeniesienia z innej uczelni podejmuje Dziekan, z określeniem ewentualnych różnic programowych oraz z zaznaczeniem, że student powinien wypełnić wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.

Zasady przepisywania ocen reguluje Zarządzenie Rektora nr5/R/2024 z dnia 02.10.2024 r.

1. Student może ubiegać się o przepisanie oceny z przedmiotu już zaliczonego na innej Uczelni, innym Wydziale, innym kierunku i stopniu studiów, występując z wnioskiem do Dziekana.
2. Decyzję o uznaniu ocen z przedmiotu o analogicznej nazwie, efektach uczenia się, formie, liczbie godzin i trybie zaliczenia, podejmuje prowadzący zajęcia z tego przedmiotu.
3. Wniosek należy złożyć w Dziekanacie nie później, niż do:
    a. 15 listopada w semestrze zimowym,
    b. 15 kwietnia w semestrze letnim.
4. Warunkiem ubiegania się o możliwość przeniesienia oceny, jest by czas od ukończenia studiów na których zaliczono przedmiot, którego ocena końcowa ma być przepisana, był nie dłuższy niż 5 lat.
5. Do czasu uzyskania decyzji, Student jest zobowiązany do uczestniczenia w zajęciach.
6. O przepisanie oceny z przedmiotu zaliczonego na innej uczelni, Student może ubiegać się przedkładając prowadzącemu zajęcia, następujące dokumenty:
    a. - indeks, lub
    b. - karta okresowa osiągnięć Studenta, lub
    c. - karta przebiegu studiów, lub
    d. - suplement do dyplomu, lub
    e. - zaświadczenie wydane przez Dziekanat z innej Uczelni wraz z informacją o wymiarze godzinowym z danego przedmiotu, punktów ECTS, formie zaliczenia i ocenie.

7. Nie podlegają uwzględnieniu oceny z zaliczonego przedmiotu niższe niż dostateczny plus oraz uzyskane w terminie poprawkowym, a także te, uzyskane w terminie dawniejszym niż pięć lat od ukończenia studiów.
8. Brak akceptacji prowadzącego zajęcia uniemożliwia przepisanie oceny.
9. Powyższe uprawnienie dotyczy wyłącznie osiągnięć zdobytych w ramach systemu szkolnictwa wyższego. Potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów odbywa się na zasadach określonych w aktach ogólnouczelnianych.
10. W sytuacjach nieujętych w niniejszych zasadach oraz w indywidualnych przypadkach, ostateczną decyzję co do trybu i rozstrzygnięcia w sprawie przepisywania ocen z przedmiotów już zaliczonych przez Studenta w toku wcześniejszych studiów, podejmuje Dziekan Wydziału.

3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art.71 ust. 3 oraz Regulaminem potwierdzania efektów uczenia się zatwierdzonym Uchwałą Senatu w przypadku kierunku studiów pielęgniarstwo (tzw. kierunków studiów regulowanych) nie ma możliwości uznania efektów kształcenia uzyskanych poza formalnym systemem kształcenia na poziomie wyższym.

4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Proces kształcenia na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia kończy egzamin dyplomowy. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zdanie egzaminów, uzyskanie zaliczeń ze wszystkich przedmiotów i kształcenia praktycznego określonych
w planie i programie studiów.
Zasady dyplomowania na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia określa Regulamin egzaminu dyplomowego., zatwierdzony Uchwałą Senatu 28/2023 z 19.12.2023 r.
Egzamin dyplomowy składa się z części teoretycznej w formie testu, części praktycznej i obrony pracy dyplomowej. Uzyskanie oceny pozytywnej z części teoretycznej jest warunkiem przystąpienia do części praktycznej egzaminu. Część praktyczna egzaminu dyplomowego odbywa się metodą OSCE (*Objective Structured Clinical Examination*) w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznych. Umiejętności studenta oceniane są w ramach zadania do wykonania, oceniane według ustalonych kryteriów. Każda z części egzaminu oceniana jest oddzielnie.
Prace dyplomowe na studiach pierwszego stopnia są przygotowywane z wykorzystaniem opisu przypadku (praca kazuistyczna). W Uczelni zostały opracowane wytyczne dotyczące wymogów, jakie powinny spełniać prace dyplomowe na poziomie studiów I stopnia – Zasady i wymogi formalne pisania prac licencjackich na kierunku pielęgniarstwo w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu zatwierdzone Uchwałą Senatu nr 29/2023 z dnia 19.12.2023r. oraz zasady i wymogi formalne Pisania prac licencjackich na kierunku pielęgniarstwo w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu studia niestacjonarne I stopnia - studia pomostowe zatwierdzone Uchwałą Senatu nr 29/2023 z dnia 19.12.2023r.

Prace dyplomowe podlegają weryfikacji w ramach procedury antyplagiatowej – Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), zgodnie z Regulaminem antyplagiatowym, który został wdrożony Zarządzeniem Rektora 5/2018 z dnia 10 grudnia 2018r. Tematyka prac dyplomowych realizowanych na kierunku pielęgniarstwo jest ściśle związana z efektami uczenia się określonymi dla kierunku i poziomu kształcenia. Ocenione prace dyplomowe pozwalały na ocenę efektów uczenia się osiąganych podczas studiów.
Prace dyplomowe na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia prowadzone są przez osoby z prawem wykonywania zawodu pielęgniarki, co jest zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia wskazującymi, że promotorem pracy dyplomowej powinien być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i prawo wykonywania zawodu pielęgniarki.

Studia na kierunku Pielęgniarstwo drugiego stopnia studia kończą się egzaminem dyplomowym. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zdanie egzaminów, uzyskanie zaliczeń ze wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych określonych w planie i programie studiów. Zasady dyplomowania na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów drugiego stopnia określa Regulamin egzaminu dyplomowego., zatwierdzony Uchwałą Senatu 28/2023 z 19.12.2023 r.
Celem egzaminu dyplomowego magisterskiego jest ocena stopnia osiągniecia założonych efektów kształcenia na kierunku studiów drugiego stopnia, w zakresie umiejętności zawodowych teoretycznych i praktycznych z całego toku studiów, niezbędnych do uzyskania kwalifikacji zawodowych.
Egzamin dyplomowy magisterski obejmuje:
a) część pisemną - weryfikującą wiedzę i umiejętności praktyczne objęte programem studiów w formie testu
b) obronę pracy magisterskiej – weryfikującą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.
Prace dyplomowe – magisterskie na studiach drugiego stopnia są pracami o charakterze naukowo-badawczym. Promotorami prac są nauczyciele akademiccy posiadający, co najmniej stopień naukowy doktora w dyscyplinie nauk: medycznych, o zdrowiu, społecznych, humanistycznych. W Uczelni zostały opracowane wytyczne dotyczące wymogów, jakie powinny spełniać prace dyplomowe na poziomie studiów II stopnia - Zasady i wymogi formalne pisania prac magisterskich na kierunku pielęgniarstwo w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu studia niestacjonarne drugiego stopnia zatwierdzone Uchwałą Senatu nr 29/2023 z dnia 19.12.2023r.
Student ma prawo wyboru tematu pracy, a tym samym promotora pracy dyplomowej, może tez zgłosić promotorowi propozycję własnego tematu pracy. Podczas zajęć „Badania naukowe w pielęgniarstwie", „Informatyka ze statystyką medyczną", „Seminarium dyplomowe", „Informacja naukowa" student zapoznaje się z zasadami pisania pracy magisterskiej, dokumentowania i analizowania wyników badań, metodyką realizacji pracy, zasadami korzystania z piśmiennictwa, sposobem prezentacji wyników badań. Poznaje zasady funkcjonowania w Uczelni systemu antyplagiatowego JSA i jest poinformowany o konsekwencjach naruszenia praw autorskich. Promotor pracy pomaga studentowi w wyborze tematu i konstruowaniu planu pracy, ukierunkowuje jego sposób myślenia pod względem poprawności stawiania celów i tezy, krytycznej analizy wyników oraz właściwego podejścia do rozwiązywania problemu badawczego. Omawia sposób korzystania z piśmiennictwa, poprawność językową, stronę graficzną pracy. Systematycznie sprawdza i ocenia czynione przez studenta postępy.

Prace dyplomowe podlegają weryfikacji w ramach procedury antyplagiatowej – Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), zgodnie z Regulaminem antyplagiatowym, który został wdrożony Zarządzeniem Rektora 5/2018 z dnia 10 grudnia 2018r.
Egzamin dyplomowy ocenia się zgodnie z kryteriami zawartymi w Regulaminie studiów i Regulaminie egzaminu dyplomowego.
Warunkiem uzyskania pozytywnego wyniku końcowego jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej w zakresie wiedzy i umiejętności oraz obrony pracy magisterskiej.
Warunkiem uzyskania pozytywnego wyniku obrony pracy magisterskiej jest zaliczenie wszystkich trzech elementów obrony na co najmniej ocenę dostateczną (przedstawienie założeń badawczych pracy, ocena pracy przez promotora i recenzenta oraz odpowiedź na 3 pytania).
Na wniosek studenta egzamin dyplomowy – obrona pracy dyplomowej magisterskiej może mieć charakter otwarty.

Informacje o zasadach dyplomowania są dostępne dla studentów i opiekunów prac na stronie internetowej Uczelni oraz w Dziekanacie.

5. *Sposoby oraz narzędzia monitorowania i ocena postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,*

Uczelnia systematycznie prowadzi działania na rzecz monitoringu i oceny progresji studentów we wszystkich obszarach jej działalności. Do oceny monitorowania progresji studentów wykorzystywane jest tzw. Raport statystyczny dotyczący organizacji studiów, z podziałem na poszczególne kierunki i roczniki studiów (Zatwierdzony Uchwałą Senatu 24A/2018 z dnia 10.10.2018 r, który zawiera:
- liczbę osób w grupie, ilość egzaminów/zaliczeń na ocenę, liczba studentów przystępujących do drugiego terminu lub egzaminu komisyjnego,
- analizy dotyczące każdego kierunku z podziałem na roczniki zawierające następujące informacje:
  - ✓ liczby kandydatów przyjętych na studia,
  - ✓ liczby osób, które zrezygnowały lub zostały skreślone z listy studentów,
  - ✓ liczby osób, które wznawiały studia lub przeniosły się z innej uczelni
  - ✓ liczby studentów, którzy przystąpili do egzaminu dyplomowego
  - ✓ liczby absolwentów

Corocznie prowadzone są oceny dotyczące statystyki liczby osób przyjętych na studia, na podstawie których podejmowane są decyzje dotyczące m. in. intensyfikacji działań promocyjnych, rozszerzenia oferty dydaktycznej, uatrakcyjnienia procesu dydaktycznego.

Głównym powodem skreślenia z listy studentów na kierunku *pielęgniarstwo* jest rezygnacja lub niepodjęcie studiów. Stosunkowo niewielka liczba studentów zostaje skreślona z powodu niezaliczenia semestru lub też z powodu niezłożenia pracy dyplomowej w terminie. Obserwuje się również, że specyfika przyszłego zawodu nie odpowiada predyspozycjom i zainteresowaniom studenta, co okazuje się zwykle po pierwszych zajęciach praktycznych. W celu zapobiegania odsiewowi, studentom, którzy zgłaszają chęć rezygnacji

ze studiów, proponuje się rozmowę z nauczycielem praktykiem, w celu przedstawienia charakterystyki zawodu, możliwości rozwoju zawodowego i miejsc pracy. Proponuje się również różne formy pomocy, takie jak: stypendium socjalne oraz formy wsparcia rozwoju osobistego (dodatkowe konsultacje, zdobywanie dodatkowych kwalifikacji).

Warunkiem uzyskania wpisu na następny rok studiów jest: zdanie egzaminów, uzyskanie wszystkich zaliczeń uzyskując odpowiednia liczbę punktów ECTS wynikającą z programu studiów. Zaliczenia roku dokonuje Dziekan po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów i praktyk ujętych w programie studiów.

Student, który nie spełnił wszystkich wymogów, może wnioskować do Dziekana w zakresie:

1) zezwolenia na powtarzanie semestru, z tym że w przypadku pierwszego roku studiów zezwolenie dotyczy wyłącznie powtarzania drugiego semestru,
2) warunkowego zezwolenia na podjęcie nauki w następnym semestrze (wpis warunkowy).
3) skreślenia studenta z listy studentów z powodu nieuzyskania zaliczenia semestru w określonym terminie.

Ponadto ocena postępu studentów ma miejsce na podstawie sprawozdania z efektywności kształcenia dotyczącego ocen wystawianych studentom z poszczególnych przedmiotów w terminach zerowych, zasadniczych oraz poprawkowych sesji egzaminacyjnych, opracowanego i analizowanego przez Komisję ds. Jakości Kształcenia. Następnie Dziekan po zakończonym semestrze przeprowadza rozmowy z nauczycielami osiągającymi zbyt niską efektywność kształcenia w celu wskazania i omówienia istniejących problemów i potencjalnych rozwiązań w tym zakresie. Na zakończenie każdego roku akademickiego postępy studentów, czy też założone do osiągnięcia efekty uczenia się są przedmiotem analizy na Posiedzeniu Komisji dydaktyczno-programowej z udziałem nauczycieli akademickich w celu oceny stopnia ich realizacji.

W stosunku do studentów, którzy uzyskali negatywne oceny, osiągają znaczną absencję na zajęciach rozmowę przeprowadza Dziekan w celu poznania sytuacji studenta i wdrożenia działań naprawczych.

6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się,

Na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się dotyczy wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów, praktyk zawodowych, przygotowania pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego i jest zgodna ze standardem kształcenia.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

W sylabusach do przedmiotów zamieszczone są szczegółowe i obiektywne kryteria oceny w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Stosowany system oceny osiągnięć studentów motywuje ich do systematycznej pracy i odnosi się do wszystkich efektów uczenia się.

Metody stosowane do weryfikacji efektów uczenia się na studiach I i II stopnia, pielęgniarstwo:
W zakresie wiedzy – metody weryfikacji: egzamin pisemny, odpowiedzi ustne, ustna prezentacja projektu, samodzielne gromadzenie i analizowanie źródeł, testy wielokrotnego wyboru (MCQ: Multiple Choice Questions), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple response questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie, dopasowania odpowiedzi. test z pytaniami otwartymi, uzupełnień, sprawdziany ustne (na bazie przygotowanych zestawów pytań); prace pisemne (projekt, esej, dokumentacja praktyki (proces pielęgnowania, raport pielęgniarski, konspekty edukacji zdrowotnej i scenariusze do zajęć w promocji zdrowia), opisy przypadków klinicznych, na podstawie których student ustala i prezentuje plan specjalistycznej opieki pielęgniarskiej.
W zakresie umiejętności – metody weryfikacji: obserwacja wykonania zadań - obserwacja bezpośrednia studenta w czasie wykonywania czynności pielęgniarskich, symulacja medyczna niskiej, pośredniej i wysokiej wierności, egzamin OSCE (studia I stopnia), wystąpienia seminaryjne, przedstawienie prezentacji ustnej, dyskusja panelowa dydaktyczna, burza mózgów, dyskusje w grupach tematycznych, samoocena (ocena własnych umiejętności lub kompetencji dokonana przez studenta), opisy przypadków klinicznych, na podstawie których student ustala i prezentuje plan specjalistycznej opieki pielęgniarskiej;
W zakresie kompetencji społecznych – metody weryfikacji: ocena 360°, samoocena studentów, obserwacja studenta w pracy zespołowej (przyjmowania w niej różnych ról, stosunku do pozostałych członków zespołu) np. w ramach przygotowywanych projektów, pracy podczas ćwiczeń i odbywanych praktyk, symulacja medyczna
Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów uczenia się przebiega w etapach obejmujących weryfikację bieżącą, cząstkową i końcową. Stosowane są różne metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego – języka angielskiego sprofilowanego zawodowo co najmniej na poziomie B2 na studiach pierwszego stopni i B2+ na studiach drugiego stopnia.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie praktyk zawodowych obejmuje: obowiązkową obecność na zajęciach; respektowanie wewnętrznego Regulaminu praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu; dokumentację procesu pielęgnowania chorego; zaliczenie umiejętności praktycznych wynikających ze specyfiki danego oddziału/placówki w zakresie umiejętności wynikających ze standardu kształcenia. Ocena dokonywana jest w Kartach praktyk. Wykorzystanie w procesie kształcenia zróżnicowanych metod oceniania zapewnia studentom możliwość oceny specyficznych umiejętności, zakresu opanowanych wiadomości, stosowania zasad i algorytmów postępowania, a także samooceny.

Przy zaliczeniach i egzaminach z poszczególnych przedmiotów stosuje się następującą skalę ocen, która jest zgodna z Regulaminem Studiów WSM w Sosnowcu zatwierdzonym Uchwała Senatu Nr 2/2016 z dnia 23.04.2016.
Ocenę bardzo dobry (5,0) otrzymuje student, który:

- biegle posługuje się wiedzą i umiejętnościami określonymi w programie kształcenia wykładów, ćwiczeń seminaryjnych, ćwiczeń klinicznych i samokształcenia, proponuje interesujące rozwiązania problemów związanych z opieką,
- identyfikuje się z zasadami etyki ogólnej i zawodowej

Ocenę dobry plus (4,5) otrzymuje student, który:
- sprawnie posługuje się wiedzą i umiejętnościami określonymi w programie kształcenia wykładów, ćwiczeń seminaryjnych, ćwiczeń klinicznych i samokształcenia,
- samodzielnie rozwiązuje problemy zawodowe w sytuacjach typowych, identyfikuje się z zasadami etyki ogólnej i zawodowej.

Ocenę dobrą (4,0) otrzymuje student, który:
- opanował wiedzą i umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów zawodowych w sytuacjach typowych,
- przestrzega zasad etyki ogólnej i zawodowej.

Ocenę dostateczny plus (3,5) otrzymuje student, który:
- w pełni opanował wiedzę i umiejętności określone w minimalnych wymaganiach programowych,
- potrafi rozwiązywać problemy zawodowe w sytuacjach typowych,
- przestrzega zasad etyki ogólnej i zawodowej.

Ocenę dostateczną (3.0) otrzymuje student, który:
- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w minimalnych wymaganiach programowych
- rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
- dostosowuje się do zasad etyki ogólnej i zawodowej, ale nie podejmuje działań z własnej inicjatywy.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów oraz praktyk.

Tematyka prac etapowych jest zgodna ze standardami kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo oraz z treściami, formą zaliczenia i kryteriami oceny zawartymi w sylabusach do poszczególnych przedmiotów.

Prace etapowe przygotowywane są najczęściej w postaci prezentacji multimedialnych, esejach, ich tematyka związana jest m.in. z tematyką samokształcenia określoną Sylabusem lub ustalana indywidualnie przez nauczyciela akademickiego lub osobę prowadzącą dane zajęcia.

Prace zaliczeniowe związane z zajęciami praktycznymi i praktykami zawodowymi na studiach pierwszego stopnia mają formę procesu pielęgnowania opracowanego indywidualnie przez studenta dla wybranego pacjenta/podopiecznego, nad którym student sprawował opiekę podczas odbywania zajęć praktycznych w placówce leczniczej.

W przypadku studiów drugiego stopnia prace zaliczeniowe z praktyk zawodowych mogą mieć również formę programu edukacji zdrowotnej w formie konspektu.

Dokumentowanie osiągniętych przez studentów efektów uczenia się w trakcie kształcenia ma formę pisemną lub elektroniczną (która archiwizowana jest na platformie Moodle). Na materiały te składają się przede wszystkim prezentacje indywidualne i grupowe przygotowywane w ramach seminariów i ćwiczeń oraz testy egzaminacyjne cząstkowe i końcowe.

Po zakończonych zajęciach wykładowcy wpisują zaliczenia i oceny w protokoły w systemie e-dziekanat, które następnie po wydrukowaniu i podpisaniu przekazują do Dziekanatu.

Odrębną grupą dokumentowania efektów uczenia się są:

- Karty praktyk - obejmujące na studiach pierwszego stopnia zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe,
- Karty realizacji praktyk zawodowych – obejmujące na studiach drugiego stopnia praktyki zawodowe.

Powyższe Karty zawierają szczegółowe efekty uczenia się, których nabycie jest potwierdzane odrębnie dla każdego efektu uczenia się. Karty są składane przez studentów w Biurze Praktyk na zakończenie semestru, a po zakończeniu kształcenia przechowywane i archiwizowane.

Dokumentacja egzaminu dyplomowego jest przechowywana i archiwizowana w teczkach osobowych studenta.

Charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych

Prace dyplomowe na studiach I i II stopnia mieszczą się w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu i są zgodne ze standardami kształcenia. Prace licencjackie i magisterskie ma kierunku pielęgniarstwo są realizowane głównie w dyscyplinie nauk o zdrowiu. Zatwierdzanie tematów prac dyplomowych odbywa się przez Senat. Na studiach pierwszego stopnia promotorem jest nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra oraz prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Recenzentów prac dyplomowych wyznacza Dziekan Wydziału. Na studiach drugiego stopnia promotorem oraz recenzentem pracy magisterskiej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
Prace dyplomowe na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia są pracami kazuistycznymi opartymi o metodę case study. Studenci przygotowują prace, których tematyka koncentruje się wokół zindywidualizowanej opieki pielęgniarskiej. Posługują się rozmaitymi technikami (wywiad, obserwacja, badanie fizykalne, pomiar, analiza dokumentacji). W ramach studium indywidualnego przypadku opracowują proces pielęgnowania na podstawie diagnozy pielęgniarskiej. Wykaz tematów prac licencjackich przedstawiony został w Załączniku 2.

Prace dyplomowe na kierunku pielęgniarstwo drugiego stopnia są pracami empirycznymi. Tematyka prac magisterskich obejmuje zagadnienia pielęgniarstwa z włączeniem wszystkich dziedzin medycznych, terapeutycznych, środowiskowych, w których pielęgniarstwo włączone jest w proces świadczenia usług medyczno - pielęgniarskich na rzecz człowieka. W pracach magisterskich wykorzystywane są autorskie kwestionariusze ankiet, dokumentacja medyczna, standaryzowane kwestionariusze w połączeniu z autorskimi kwestionariuszami po to aby w pełni odpowiedzieć na problemy badawcze. Wykaz tematów prac magisterskich przedstawiony został w Załączniku 2.

Ukończenie pracy dyplomowej oraz uzyskanie pozytywnych ocen od opiekuna promotora i recenzenta jest warunkiem koniecznym dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzą: przewodniczący oraz dwóch członków komisji. Przewodniczącym komisji może być nauczyciel akademicki z stopniem naukowym co najmniej doktora. Członkami komisji są

promotor pracy i recenzent pracy lub inny nauczyciel akademicki powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale.

Sposoby dokumentowania efektów kształcenia.
Efekty kształcenia etapowe osiągane przez studentów są dokumentowane w:

1. Protokołach egzaminacyjnych/zaliczeniowych sporządzanych w postaci elektronicznej i papierowej zawierających:
a) Kierunek i semestr studiów
b) nazwę przedmiotu, którego dotyczy zaliczenie lub egzamin,
c) imię i nazwisko egzaminatora
d) imię i nazwisko studenta,
e) numer albumu,
f) uzyskaną ocenę,
g) podpis osoby zaliczającej lub przeprowadzającej egzamin;

2. Kartach okresowych osiągnięć studenta sporządzanych w postaci elektronicznej i papierowej zawierających:
a) oznaczenie roku akademickiego,
b) imiona i nazwisko studenta,
c) numer albumu,
d) kierunek i formę studiów
e) rok studiów, semestr studiów
f) nazwa przedmiotu i zajęć kształcenia praktycznego wraz z liczbą godzin i pkt. ECTS
g) imiona i nazwisko oraz tytuł naukowy, stopień naukowy lub tytuł zawodowy prowadzącego zajęcia (zaliczającego lub przeprowadzającego egzamin),
h) określenie formy zaliczenia,
i) uzyskaną ocenę,
j) datę i podpis kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni dokonującego zaliczenia semestru;

Zaliczenie Zajęć praktycznych i Praktyk zawodowych odnotowuje się w Kartach zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, które zawierają: kierunek studiów, nazwę przedmiotu, imię i nazwisko studenta, ilość godzin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, okres realizacji, nazwę placówki, oddział, ponadto w kartach praktyk zawarte są umiejętności jakie student musi nabyć w ramach realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, do których przypisane są efekty kształcenia ze standardu. Na podstawie osiągniętych efektów kształcenia student otrzymuje ocenę osobno z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, wystawioną przez opiekuna praktyk i zajęć praktycznych. Karty praktyk są opatrzone pieczątkami danej placówki i opiekuna praktyk i zajęć praktycznych.

Zaliczenie Praktyk zawodowych na studiach II stopnia odnotowuje się w Kartach realizacji praktyk zawodowych.

Dokumentacja egzaminu dyplomowego. Z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół egzaminu dyplomowego zawierający: datę egzaminu, imiona i nazwisko studenta, numer albumu, imiona i nazwiska, podpisy oraz tytuły naukowe, stopnie naukowe lub tytuły zawodowe członków komisji egzaminacyjnej, treść zadanych pytań

i uzyskane oceny, średnią ocen uzyskaną w okresie studiów, tytuł i ocenę pracy dyplomowej, ocenę egzaminu dyplomowego, ostateczny wynik studiów oraz uzyskany tytuł zawodowy.
Po ukończeniu studiów student otrzymuje dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu.
Powyższe dokumenty oraz Prace dyplomowe studentów archiwizowane są w teczkach osobowych studentów w archiwum Uczelni.

Monitoring losu absolwentów Uczelnia prowadzi poprzez: rozmowy z absolwentami, analizę ankiet, które rozsyłane są do absolwentów WSM w Sosnowcu metodą mailową, a także dane są uzyskiwane na postawie raportu pt. „Ekonomiczne aspekty losów absolwentów" opracowywanych przez ZUS. Raporty i opracowania znajdują się w Komisji ds. Jakości kształcenia.

Z danych uzyskanych z Komisji rekrutacyjnej oraz danych uzyskanych na podstawie rozmów ze studentami - ok. 80% absolwentów kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia podejmuje studia na drugim stopniu, natomiast ok. 85% studentów podnosi swoje kompetencje uczestnicząc w kursach specjalistycznych, kwalifikacyjnych i specjalizacjach oraz studiach podyplomowych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zgodnie z U*stawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 poz. 1668 z póź. zm.), oraz zgodnie ze standardem kształcenia (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz.U. 2021 poz. 755 z póź. zm.) spełnione są wymagania, dotyczące prowadzenia na kierunku *pielęgniarstwo* minimum 50% godzin zajęć przewidzianych programem studiów przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni na podstawowym miejscu pracy.

Nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia na kierunku *pielęgniarstwo* mają odpowiednie kompetencje potwierdzone dorobkiem naukowym z dziedziny nauk o zdrowiu i nauk medycznych. W grupie nauczycieli

(I stopień):

2 osoby posiadają tytuł profesora,

1 doktora habilitowanego, prof. WSM

21 stopień doktora nauk medycznych, nauk o zdrowiu lub inny właściwy dla zakresu zdań dydaktycznych

26 osób posiada stopień magistra pielęgniarstwa, lekarza lub inny właściwy dla zakresu zadań dydaktycznych,

(II stopień):

2 osoby posiadają tytuł profesora,

1 doktora habilitowanego, prof. WSM

18 stopień doktora nauk medycznych, nauk o zdrowiu lub inny właściwy dla zakresu zdań dydaktycznych

20 osób posiada stopień magistra pielęgniarstwa, lekarza lub inny właściwy dla zakresu zadań dydaktycznych,

Nauczyciele akademiccy zatrudnieni w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu posiadają dorobek naukowy, obejmujący dziedzinę nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Nauczyciele akademiccy posiadają odpowiednie kwalifikacje wynikające z posiadanego wykształcenia, dorobku naukowego, wieloletniego doświadczenia zawodowego, czy też doświadczenia dydaktycznego. Szczegółowe informacje potwierdzające kompetencje i kwalifikacje każdego z prowadzących zajęcia dołączane są do raportu jako – Załącznik 2.
Nauczyciele akademiccy prowadzący kształcenie na kierunku *pielęgniarstwo* posiadają znaczne doświadczenie zawodowe związane z pracą w zawodzie pielęgniarki, czy też w zawodzie lekarza, położnej i w innych zawodach (m.in.: farmaceuta, fizjoterapeuta, psycholog, dietetyk, socjolog, lektor j. angielskiego) związanych z kierunkiem kształcenia.
Wśród osób posiadających prawo wykonywania zawodu lekarza znajdują się specjaliści z różnych dziedzin medycznych np. chorób wewnętrznych, neurologii, psychiatrii itp.
Nauczyciele posiadający prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarza posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe i tytuły specjalistów w różnych dziedzinach pielęgniarstwa np. pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej terapii, radiologicznego.
Nauczyciele akademiccy stale doskonalą swoje umiejętności zawodowe i uzyskują specjalistyczne kwalifikacje. Wielu nauczycieli, posiadających prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, ukończyło lub jest w trakcie podnoszenia swoich kwalifikacji kończąc szkolenia specjalizacyjne w dziadzinach pielęgniarstw specjalistycznych np. internistycznego, geriatrycznego lub kursy kwalifikacyjne i specjalistyczne np. leczenia ran, badania fizykalnego, opieki paliatywnej.

Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągania przez studentów umiejętności praktycznych oraz łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową

Obsada zajęć dydaktycznych, uwzględnia praktyczny profil kierunku oraz dziedziny nauki i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się zakładane efekty uczenia się. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu kształcenia została zawarta w Załączniku 2.
Dobór obsady zajęć dydaktycznych odpowiada kompetencjom dydaktycznym oraz zainteresowaniom badawczym poszczególnych pracowników. Ze względu na praktyczny profil studiów szczególnie istotnym kryterium doboru osób prowadzących zajęcia jest ich doświadczenie zawodowe.
Nauczyciele prowadzący zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w poszczególnych dziedzinach pielęgniarstwa to doświadczeni praktycy; wysoko wykwalifikowane pielęgniarki / pielęgniarze, praktykujący w wiodących szpitalach i ośrodkach regionu. Zgodnie ze standardem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo zajęcia praktyczne są prowadzone przez nauczycieli akademickich lub osoby zatrudnione na umowy cywilno-prawne, posiadających prawo wykonywania zawodu pielęgniarki oraz co najmniej roczną praktykę zawodową w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.
Seminaria dyplomowe na studiach I stopnia powierza się nauczycielom akademickim posiadającym co najmniej tytuł zawodowy magistra i prawo wykonywania zawodu

pielęgniarki/arza. Natomiast na studiach II stopnia promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.

Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową,

Nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia na studiach I i II stopnia na kierunku pielęgniarstwo łączą je z prowadzoną działalnością zawodową, naukową i dydaktyczną, czego efektem są m.in. publikacje naukowe, udział w konferencjach krajowych oraz międzynarodowych.

Konferencje organizowane od roku 2018 przez WSM w Sosnowcu:

19 maja 2018r. – odbyła się Międzynarodowa konferencja STN „International Meeting of Students Scientific Societies

20 października 2018r. w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu odbyła się Konferencja naukowa pt." Gerontologia, geriatria 2018. Współczesne uwarunkowania efektywnej opieki geriatrycznej. Tematyka konferencji obejmowała prezentację wyników aktualnych badań naukowych oraz prezentację własnych doświadczeń wykładowców z zakresu gerontologii i geriatrii. Materiały z konferencji zostały opublikowane w roku 2019 w dwóch tomach pt. „Gerontologia, geriatria 2018. Współczesne uwarunkowania efektywnej opieki geriatrycznej wydanych przez wydawnictwo WSM w Sosnowcu.

W dniu 09.11.2024r studenci kierunku pielęgniarstwo II stopnia uczestniczyli w Konferencji na temat Opieki i edukacji terapeutycznej w leczeniu ran przewlekłych i przetok, która obejmowała zajęcia praktyczne, poprzedzonych teorią. Podczas konferencji studenci dowiedzieli się jak ważne jest zachowanie sterylności w opiece nad raną, poznali wagę prawidłowo dobranej i zbilansowanej diety podczas procesu gojenia się rany, poznali zasady prawidłowo zadysponowanej i założonej kompresji kończyn dolnych oraz brali udział w zajęciach warsztatowych, które nauczyły jak ważny jest dobrze dobrany opatrunek.

W dniu 16 listopada 2024r odbyła się Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. „Różne aspekty prehabilitacji". Konferencja była skierowana do studentów kierunku Pielęgniarstwo oraz do czynnych zawodowo Pielęgniarek.

Ponadto corocznie organizowane są konferencje STN – opisane w kryterium 8.

Podręczniki autorstwa kadry dydaktycznej WSM w Sosnowcu
W roku 2021 został wydany Podręcznik symulacji medycznych. Autorami rozdziałów w podręczniku byli nauczyciele akademiccy WSM w Sosnowcu oraz została stworzona baza scenariuszy symulacyjnych niskiej, pośredniej i wysokiej wierności.
W roku 2024 została wydana przez Wydawnictwo Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu Książka pt. Przebieg epidemii COVID-19 w Metropolii Śląsko-Zagłębiowskiej w latach 2019-2022, w której opublikowano efekty badań pracowników, a także studentów. Zamieszczone zostały m.in. publikacje nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów.
W roku 2024 Zostały opublikowane również prace naukowe absolwentów i promotorów w Zeszytach naukowych WSM w Sosnowcu. Planowane są coroczne przygotowania Zeszytów naukowych.

Zdecydowana większość nauczycieli prowadzących kierunkowe zajęcia łączy działalność dydaktyczną z działalnością zawodową, poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach pracy podjętej w różnych podmiotach leczniczych w warunkach stacjonarnych,

ambulatoryjnych lub opieki domowej. Dzięki temu pracownicy posiadają doświadczenie zawodowe adekwatne do prowadzonych na kierunku zajęć o charakterze praktycznym.
Łącząc działalność naukową, zawodową i dydaktyczną, nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku pielęgniarstwo, np. pełnią funkcje w komisjach eksperckich, towarzystwach, organizacjach naukowych, prowadzą kursy specjalistyczne szkolenia specjalizacyjne w OIPiP w Katowicach, są promotorami i recenzentami prac dyplomowych, są członkami różnych towarzystw naukowych.

Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

Polityka kadrowa WSM w Sosnowcu prowadzona jest zgodnie z misją i celami strategicznymi Uczelni i dąży do ciągłego podnoszenia jakości naukowej i dydaktycznej placówki. Polityka realizowana jest poprzez: zatrudnianie pracowników reprezentujących dyscypliny naukowe, zgodne z prowadzonym kierunkiem oraz specjalnościami, rozwój naukowy pracowników, wsparcie finansowe pracowników w konferencjach naukowych i wydawaniu publikacji. WSM w Sosnowcu prowadzi również ustawiczne działania celem pozyskania nowych pracowników naukowych przede wszystkim samodzielnych. Należy podkreślić, iż pozyskanie samodzielnych pracowników naukowych nie jest zadaniem prostym, z uwagi na niewystarczającą ich ilość w stosunku do potrzeb rynku edukacyjnego.

Dobór kadry odbywa się na podstawie wewnątrzuczelnianej procedury „Zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich i sposób przydzielania zajęć dydaktycznych", opracowanej na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Statutu WSM w Sosnowcu. Dokument ten reguluje sposób doboru kadry oraz zasady ustalania zakresu obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych wraz z ich określeniem.

Zatrudniona na kierunku pielęgniarstwo kadra posiada wysokie kompetencje w zakresie prowadzonych specjalności studiów, czego potwierdzeniem jest ich dorobek naukowy oraz doświadczenie zarówno w pracy naukowej, jak również doświadczenie praktyczne.

Stan kadrowy na kierunku pielęgniarstwo odpowiada wymogom kadrowym określonym przepisami prawa. Wśród kadry są zatrudnieni głównie młodzi ludzie, posiadający potencjał do dalszego rozwoju naukowego. Na kierunku pielęgniarstwo zatrudniani są przede wszystkim nauczyciele akademiccy z prawem do wykonywania zawodu pielęgniarki lub lekarza, co wydaje się szczególnie istotne dla tego kierunku. Wśród wykładowców znajdują się osoby, pracujące w szpitalach, przychodniach, jak i również pracownicy, mający doświadczenie merytoryczne w zakresie prowadzonego kierunku. Przewiduje się, iż w najbliższym okresie dwóch pracowników posiadających stopień doktora zatrudnionych w pełnym wymiarze na kierunku pielęgniarstwo sfinalizuje swój przewód habilitacyjny. Ponadto planowane jest organizowanie corocznych międzynarodowych konferencji naukowych z zakresu ochrony i promocji zdrowia w ujęciu medycznym i społecznym oraz wdrażanie ze strony Uczelni mechanizmów motywujących do większego zaangażowania pracowników we własny rozwój naukowy poprzez udział w konferencjach, publikacje w czasopismach, projekty naukowo-badawcze.

Nauczyciele akademiccy podlegają okresowej ocenie zgodnej z Regulaminem przeprowadzania okresowych ocen nauczycieli akademickich w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu, zatwierdzonym Uchwałą Senatu nr 55/2015 z dnia 17.12.2015 r. dokonywanej przez Komisję ds. oceny nauczycieli.

Bieżącą ocenę nauczycieli akademickich i jakości kształcenia przeprowadza się na podstawie: hospitacji zajęć, analizy wyników Kwestionariusza oceny nauczycieli akademickich przez studenta, analizy ocen uzyskiwanych przez studentów z poszczególnych przedmiotów (Karty ewaluacji przedmiotu), informacji przekazywanych przez Samorząd Studencki.

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Okresowa ocena nauczycieli akademickich wchodzi w skład procedur zapewniania jakości kształcenia w Uczelni, a jej wyniki stanowią podstawę do dalszych decyzji w obszarze polityki kadrowej.

W celu rozwoju kadry dydaktycznej realizującej zajęcia organizowane są szkolenia wpływające na podnoszenie kwalifikacji związanych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Sytuacja wywołana pandemią wirusa SARS-CoV-2 sprawiła, że sprawne i umiejętne wykorzystanie nowoczesnych środków kształcenia na odległość było niezbędne w trakcie procesu dydaktycznego. Każdy pracownik podejmujący współpracę z Uczelnią (w formie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej) przed rozpoczęciem zajęć przechodzi szkolenie, które przeprowadza mgr inż. Piotr Migas Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia On-line).

Wszyscy pracownicy przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych wspieranych e-learningiem (zajęcia zdalne oraz blended learning) przechodzą szkolenie w siedzibie uczelni z obsługi aplikacji MS Teams oraz Moodle. Dodatkowo mają oni do dyspozycji szereg poradników wspierających ich warsztat nauczania na odległość obejmujący zarówno platformę Moodle oraz MS Teams.

System Moodle - Pracownicy mają do dyspozycji poradnik informujący o podstawowej pracy z platformą e-learning Moodle zawierający wszelkie podstawowe informacje dotyczące logowania się do systemu, obsługi platformy – tworzenia i oceniania zadań oraz tworzenia testów on-line. Dodatkowo na platformie Moodle opublikowany został kurs (*Przewodnik po e-lerningu*) zawierający kompletny zestaw informacji dotyczących publikowania materiałów dydaktycznych na platformie e-learningowej).

System MS Teams/Microsoft 365 Przed rozpoczęciem prowadzania zajęć w systemie wideokonferencyjnym MS Teams, pracownicy mają dostęp do poradnika informującego jak aktywować konto w aplikacji Microsoft 365. Jest on dostępny również na platformie Moodle. Każdy prowadzący zajęcia ma również dostęp do instrukcji obsługi aplikacji MS Teams.

Wszyscy studenci i wykładowcy otrzymują bezpłatny dostęp do platformy Microsoft Office 365.

Podniesienie praktycznych kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich kierunku *pielęgniarstwo* realizowane jest np. poprzez udział w szkoleniach, kursach, warsztatach.

W ramach projektu POWR. 05.03.00-00-0067/17 pn. „Realizacja programów rozwojowych dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie praktycznego kształcenia studentów, w tym tworzenie Centrów Symulacji Medycznej" wykładowcy zostali przygotowani do prowadzenia kształcenia przyszłych pielęgniarek i pielęgniarzy nowoczesnymi metodami i technikami symulacji medycznych.

wykładowcy uczestniczyli w następujących kursach kończących się certyfikatem:
Kurs instruktora symulacji medycznej – zakres podstawowy,
Kurs instruktora symulacji medycznej – zakres zaawansowany,
Warsztaty OSCE,
Przygotowanie do pracy metodą symulacji medycznych z pacjentem standaryzowanym,
Przygotowanie procesu dydaktycznego w MCSM na kierunku pielęgniarstwo.
Dwie osoby uczestniczyły w kursie Zarządzanie MCSM.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Bazę materiałowo-dydaktyczną Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu stanowi dwupiętrowy budynek przy ul. Wojska Polskiego 6 w Sosnowcu, który został zaadaptowany i dostosowany dla potrzeb dydaktycznych Wyższej Uczelni. Uczelnia zajmuje pomieszczenia od wysokiego parteru po drugie piętro.
Powierzchnia użytkowa całego obiektu wynosi 2.465,04 m^2. W obrębie wysokiego parteru znajdują się pomieszczenia Władz Uczelni oraz Dziekanatu, a także aula na około 100 osób, bufet z salką konsumpcyjną, szatnia, i zaplecze socjalne. W obrębie dużego holu znajduje się portiernia wraz z stanowiskiem monitoringu Uczelni i miejscem dla pracownika ochrony.
Natomiast I i II piętro to sale wykładowe oraz pracownie umiejętności pielęgniarstwa, pracownia anatomiczna, pracownia do nauki badań fizykalnych, pracownia nauczania ratownictwa medycznego oraz zespoły sanitariatów w tym dla niepełnosprawnych. Biblioteka wraz z czytelnią znajdują się na I piętrze. Budynek przystosowany jest do obsługi osób niepełnosprawnych (podjazd dla wózków, winda dla niepełnosprawnych osób oraz urządzenia sanitarne).
Obiekt wyposażony jest we wszystkie urządzenia podstawowe zapewniające prawidłowe jego funkcjonowanie:

- centralne ogrzewanie z sieci miejskiej
- wewnętrzna instalacja elektryczna podłączona do instalacji miejskiej,
- instalacje pozostałe słaboprądowe, odgromowe, przeciwporażeniowe,
- instalacja wodociągowa podłączona do sieci miejskiej,
- instalacja kanalizacji sanitarnej oraz wody deszczowej,
- klimatyzacja lub wentylacja grawitacyjna,
- instalacja ochrony p. poż.
- monitoring 24h/dobę wewnątrz i zewnątrz budynku.

Pomieszczenia użytkowe na parterze:

- z przeznaczeniem na rektorat i dziekanat oraz. aulę o powierzchni 123, 35 m^2,
- aula wyposażona jest w sprzęt audiowizualny tj. rzutnik multimedialny, laptop, nagłośnienie, mikrofony, grafoskop, rolety w oknach, klimatyzację i ekran,
- pomieszczenia na cele dydaktyczne położone na I piętrze:
  nr 104 pow. 55,27 m^2 - sala dydaktyczna
  nr 105 pow. 10,23 m^2 - magazyn
  nr 106 pow. 56,79 m^2 – sala informatyczna
  nr 107 pow. 10,23 m^2 - Serwerownia
  nr 108 pow. 57,00 m^2 - Biblioteka
  nr 109 pow. 9,02 m^2 - magazyn

nr 109 pow. 52,92 m^2 - sala dydaktyczna
nr 213 pow. 17,80 m^2 – szatnia dla studentów
nr 100 pow. 66,70 m^2 - sala dydaktyczna
nr 117 pow. 47,64 m^2 - sala dydaktyczna
nr 118 pow. 55,90 m^2 - sala dydaktyczna

- pomieszczenia na cele dydaktyczne położone na II piętrze:
  nr 204 pow. 55,27 m^2 - sala wysokiej wierności wraz ze sterownią
  nr 205 pow. 56,79 m^2 – sala umiejętności pielęgniarskiej
  nr 206 pow. 10,23 m^2 - magazyn pracowni
  nr 207 pow. 9,02 m^2 - magazyn pracowni
  nr 208 pow. 57,00 m^2 - sala umiejętności pielęgniarskiej
  nr.209 pow. 52,92 m^2 - sala umiejętności technicznych
  nr 213 pow. 17,80 m^2 – sala do debryfingu/wprowadzenia
  nr 214 pow. 66,70 m^2 - sala do debryfingu/wprowadzenia
  nr 217 pow. 47,64 m^2 - sala ALS/BLS
  nr 218 pow. 55,90 m^2 - sala OSCE

Charakterystyka wyposażenia pracowni znajduje się w Załączniku 5.

Ocena infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym dokonywana jest na podstawie oceny studentów, jak również wykładowców. Przedmiotem oceny jest:

- wyposażenie sal ćwiczeniowych i wykładowych oraz innych pomocy dydaktycznych,
- wyposażenie sal i pracowni w sprzęt komputerowy, jego stan techniczny wraz oprogramowaniem,
- zasoby biblioteczne,
- czystość, higiena i estetyka pomieszczeń oraz otoczenia budynku.

Ocena ta jest dokonywana na podstawie anonimowych ankiet, jak również na spotkaniach z Samorządem studenckim z władzami Uczelni. Ocena ta jest przedstawiana Rektorowi i Kanclerzowi WSM. Dokonywane są działania korygujące, a następnie sukcesywne doposażanie sal ćwiczeniowych i wykładowych. Baza dydaktyczna i naukowa Wyższej Szkoły Medycznej jest stale udoskonalana.

Projekt pn. „Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu", którego celem szczegółowym była i jest: „Poprawa jakości kształcenia wyższego na kierunkach medycznych". W nowo powstałym MCSM realizowane są zajęcia kształcenia praktycznego dla studentów pielęgniarstwa WSM. Daje to możliwość zdobywania nowych praktycznych umiejętności i wiedzy przez studentów na profesjonalnej infrastrukturze MCSM (symulującej warunki bardzo zbliżone do rzeczywistych realiów pracy pielęgniarek/pielęgniarzy) sprawia, iż poziom i jakość kształcenia na kierunku pielęgniarstwo w WSM wzrosła do bardzo wysokiego poziomu, który nie mógłby być osiągnięty środkami własnymi WSM. Efektem są absolwenci lepiej przygotowani do przyszłej pracy zawodowej, co w konsekwencji przekłada się na bezpieczeństwo i komfort pacjentów. W ramach tego projektu powstały nowe sale m.in.:

- sala opieki pielęgniarskiej wysokiej wierności,
- sala egzaminacyjnej OSCE,
- sala symulacyjnej z zakresu ALS i BLS,
- pracownia nauki umiejętności technicznych,
- sala do ćwiczeń umiejętności pielęgniarskich.

Pracownie informatyczne

Bazę dydaktyczną sali komputerowej: – 24 stanowiska komputerowe, z dostępem do Internetu, oprogramowanie m. in.: pakiety biurowe MS Office, program statystyczny PSPP.
Na wyposażeniu znajdują się: tablica, rzutnik z ekranem.
W budynku dostępna jest sieć bezprzewodowa z dostępem do Internetu.

Biblioteka

Biblioteka Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu jest ogólnouczelnianą jednostką organizacyjną o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych. Biblioteka Główna stanowi podstawę jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni.

Biblioteka uczelni została powołana decyzją Senatu WSM nr 18 z dnia 17 grudnia 2008, jest systematycznie rozwijana i uzupełniana odpowiednio do wzrastającej liczby studentów. Głównym zadaniem biblioteki jest odpowiedni dobór literatury oraz właściwe udostępnianie zbiorów. W związku z tym gromadzone materiały biblioteczne są zgodne z profilem studiów i obszarem działań naukowych, realizowanych na poszczególnych kierunkach studiów. Biblioteka łączy elementy biblioteki tradycyjnej i elektronicznej.

Organizacja biblioteki

Zasady organizacji biblioteki są określone w jej Regulaminie. Ogólne zasady funkcjonowania biblioteki zawiera Statut Uczelni. Decyzje w sprawie biblioteki są podejmowane przez władze uczelni: rektor oraz powołana przez niego Rada Biblioteczna.

Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów

Zbiory biblioteki są gromadzone w formie drukowanej oraz elektronicznej. Pochodzą one z kilku źródeł: zakupów, darowizn od osób prywatnych i instytucji oraz wymiany z innymi bibliotekami. Aktualnie do dyspozycji użytkowników biblioteki są podręczniki akademickie, atlasy, broszury, zbiory specjalne oraz prace licencjackie i magisterskie obronione w WSM udostępniane prezencyjnie, w czytelni. Zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami zarówno studentów, jak i pracowników szkoły, w ostatnim czasie księgozbiór biblioteki został wzbogacony o nowe pozycje. Obecnie biblioteka posiada 3181 woluminów.
Planowany jest zakup kolejnych woluminów i systematyczne uzupełnianie zbiorów, w zależności od zapotrzebowania.
Ponadto, biblioteka oferuje szeroki wybór czasopism ogólnomedycznych i specjalistycznych, w tym:

1 „Pielęgniarstwo XXI wieku"
2 „Pielęgniarstwo i Zdrowie publiczne"
3 „Analiza przypadków w pielęgniarstwie i położnictwie"
4 „Emergency Medical Service- Ratownictwo medyczne"
5 „Polish Journal of Public Healt – Zdrowie Publiczne"
6 „Forum Zakażeń"
7 „Na ratunek"
8 „Magazyn Pielęgniarki i Położnej"
9 „Pediatria po Dyplomie"
10 „Położna. Nauka i Praktyka"

Aktualnie prenumerowane są czasopisma „Na ratunek" oraz „Magazyn Pielęgniarki i Położnej".

W bibliotece, są uruchomione komputery z dostępem do Internetu, w której studenci mogą korzystać z zasobów Głównej Biblioteki Lekarskiej, Biblioteki Nauki (stałe łącze internetowe) oraz z zasobów anglojęzycznych baz danych: Springer Nature, Elsevier – bazy SD i Scopus, Clarivate – bazy WoS i InCites.

Od 2012 roku Uczelnia, na mocy umowy z Wirtualną Biblioteką Nauki, korzysta z jej zasobów.

W celu udostępnienia studentom pełnego zakresu zbiorów bibliotecznych, Uczelnia kontynuuje współpracę z sosnowiecką filią Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. J. Lompy w Katowicach, oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Sosnowcu – Filia nr 6 mieszczącej się w budynku uczelni.

W bibliotece funkcjonuje też bogaty katalog zbiorów w wersji elektronicznej, z różnych dziedzin medycyny oraz baza czasopism anglojęzycznych. Studenci mogą również korzystać ze zbiorów interaktywnych, w tym filmów medycznych, prezentacji, zdjęć z operacji, zabiegów itp. dotyczących wszystkich specjalizacji medycznych.

W roku akademickim 2022/2023 zostało zakupionych 320 książek z projektu Pielęgniarstwo Zawód z Przyszłością w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Udostępnianie zbiorów

Pracownicy biblioteki zapewniają obsługę biblioteczną wszystkim zainteresowanym użytkownikom. Zbiory te są udostępniane: prezentacyjnie w czytelni oraz poprzez wypożyczenia indywidualne na zewnątrz. Do gromadzenia i opracowywania zbiorów, jak również ich udostępniania wykorzystywany jest program komputerowy MOL NET +, którego katalog zbiorów w przyszłości zostanie udostępniony studentom w formie on-line. Obecnie trwają prace związane z melioracją katalogu i rozbudową modułu internetowego zamawiania i rezerwacji zbiorów.

Czytelnicy mają również do dyspozycji bazę – Bibliografia Pracowników WSM.

Wypożyczalnia

Rejestr czytelników i wypożyczeń odbywa się w sposób elektroniczny.

Czytelnia i wypożyczalnia czynna jest w dni prowadzonych wykładów, ćwiczeń i seminariów w Uczelni.

Wtorki: od 15.00 – 19.00
Środy: od 14.00 – 18.00
Czwartki: od 15.00 – 19.00
Piątki: od 11.00 – 18.00
Soboty: od 10.30 – 15.30
Niedziele: od 9.00 – 14.00

Użytkownicy wypożyczalni posiadają dostęp do specjalistycznych materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych z dziedziny medycyny, farmacji, zdrowia publicznego, pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych. W bibliotece można skorzystać

z podręczników akademickich, monografii, atlasów, poradników oraz innych zbiorów, o których wcześniej wspomniano. Dostęp do zbiorów jest wolny. Czytelnia umożliwia studentom i pracownikom dostęp do różnorodnych źródeł informacji niezbędnych do efektywnego nauczania, studiowania, badania i innych form działalności prowadzonych przez uczelnię.

Przechowywanie zbiorów

Książki i czasopisma ułożone są na półkach według Układu Działowego zbiorów. W osobnym pomieszczeniu – archiwum – przechowywane są prace licencjackie i magisterskie, które posegregowane są według kolejnych numerów katalogowych. Do tych prac mają dostęp tylko pracownicy biblioteki, natomiast studenci mogą jedynie korzystać z tych zasobów w czytelni.

Konserwacja zbiorów jest wykonywana na bieżąco w ramach pracy bibliotecznej. W razie potrzeby, prace introligatorskie i konserwatorskie są zlecane specjalistycznym pracowniom.

Informacja biblioteczna

W bibliotece jest zorganizowany system informacji, pozwalający na wyszukiwanie i udostępnianie źródeł informacji, zarówno znajdujących się w posiadaniu biblioteki, jak i w innych jednostkach.

Kadra

W bibliotece aktualnie zatrudnione są dwie osoby posiadająca wykształcenie kierunkowe i doświadczenie w pracy bibliotecznej, potwierdzone odpowiednim stażem pracy.

Wyposażenie biblioteki

Powierzchnia biblioteki i czytelni wynosi 62 m^2 z możliwością powiększenia w miarę jej rozwoju. Archiwum znajduje się w osobnym pomieszczeniu położonym przy bibliotece.
Księgozbiór został umieszczony na typowych regałach bibliotecznych, z wolnym dostępem.
W bibliotece znajdują się 3 komputery z dostępem do Internetu, w tym jeden dla pracownika biblioteki i 2 pozostałe do dyspozycji studentów. Wszystkie komputery posiadają możliwość połączenia z Główną Biblioteką Lekarską (stałe łącze internetowe).
W celu udostępnienia studentom pełnego zakresu zbiorów bibliotecznych Uczelnia, w ramach umowy, współpracuje z następującymi bibliotekami:
Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. Józefa Lompy w Katowicach, Filia w Sosnowcu, Biblioteką Miejską w Sosnowcu a jedna z filii tej biblioteki znajduje się w budynku uczelni.

Czytelnia

W czytelni na terenie biblioteki udostępnione są zbiory księgozbioru podręcznego, prenumerowane czasopisma, materiały w wersji elektronicznej.

Pracownia Informatyczna

- 24 samodzielne stanowiska komputerowe
- wszystkie stanowiska podłączone do sieci lokalnej oraz Internetu z łączem światłowodowym,

- komputery są wyposażone w najnowocześniejsze oprogramowania.

Uczelnia udostępnia pracownię komputerową dla studentów podczas realizacji zajęć dydaktycznych.

Od 2010r decyzją Rektora działa Komisja Biblioteczna sprawująca nadzór nad zakupami bibliotecznymi zgodnie z zapotrzebowaniem studentów i kadry dydaktycznej. Zasoby biblioteczne podlegają przeglądom na początku każdego roku akademickiego. Uczestniczą w nich pracownicy dydaktyczni, studenci. Wszelkie sugestie analizowane są z pracownikami biblioteki, których zadaniem jest gromadzenie informacji o nowo wydanych tytułach. Informacje te wykorzystywane są do zamówienia nowych publikacji na kolejny rok kalendarzowy i uzupełniania sylabusów/kart przedmiotów o nowe pozycje.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

a. *Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programów studiów, jest zgodny z dyscypliną lub dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcja i celami kształcenia oraz wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku*

Naczelnym zadaniem Uczelni jest dążenie do osiągnięcia jak najwyższej jakości kształcenia nowych kadr na kierunku Pielęgniarstwo. Służyć temu ma m.in. rozwijana współpraca i kontakty z lokalnymi i ogólnopolskimi instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami, fundacjami oraz mediami. Celem tej współpracy jest dostosowywanie programów kształcenia do bieżących potrzeb rynku pracy co wiąże się z podniesieniem jakości kapitału ludzkiego, a w konsekwencji przekłada się na lepsze wyniki podmiotów leczniczych i wyższą satysfakcję zatrudnianych w nich absolwentów. Uczelnia wdraża też inicjatywy edukacyjne promujące ochronę i promocję zdrowia oraz pomoc osobom niepełnosprawnym. Również Uczelnia współpracuje również z sektorem gospodarczym, z organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami administracji państwowej. realizując projekty, organizując konferencje naukowe i szkoleniowe, a także uroczystości o charakterze edukacyjnym, społecznym i naukowym.

Najważniejszą rolą interesariuszy zewnętrznych jest kreowanie jak najwyższej jakości kształcenia i kultury jakości w Uczelni. Na kierunku Pielęgniarstwo istnieje zbiór określonych interesariuszy zewnętrznych, który jest zbiorem otwartym. Interesariusze zewnętrzni określają swoje potrzeby, oczekiwania i wymagania co w sposób bardzo istotny wpływa na opracowywane przez Uczelnię, programy kształcenia. Natomiast po zakończeniu procesu dydaktycznego i zatrudnieniu absolwentów, dokonują wnikliwej oceny ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dokonuje się to na podstawie badań ankietowych. Ma to istotne znaczenie w budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia. Ponadto interesariusze zewnętrzni uczestniczą w działalności Uczelni, będąc głosem doradczym w obradach Senatu WSM, Komisji Dydaktyczno-Programowej, Komisji ds. Jakości Kształcenia. Biorą udział w uroczystościach Uczelni takich jak: inauguracje roku akademickiego, dyplomatorium, czepkowanie.

b. *Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy (np. organizacja praktyk, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac etapowych i dyplomowych, udziału*

przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć lub weryfikacji efektów uczenia się, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku, itp.), adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programów studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia odbywa się na wielu płaszczyznach i dotyczy: sprawowania opieki nad studentami podczas realizacji praktyk zawodowych; zbierania materiałów do prac dyplomowych; prowadzenia badań naukowych; opiniowania programu studiów, głównie w zakresie efektów uczenia się.
Interesariusze zewnętrzni biorą także udział w realizacji procesu kształcenia, gdyż stanowią znaczącą grupę doświadczonych praktyków dydaktyków i opiekunów praktyk studenckich. Współpraca ta pozwala na dostosowywanie efektów uczenia się do potrzeb i oczekiwań pracodawców.
Głównymi partnerami tej współpracy są:

1. Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Katowicach
2. Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach
3. Szpital nr 2 Mysłowice
4. Szpital MSWiA w Katowicach
5. Hospicjum św. Tomasza w Sosnowcu
6. Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jan Pawła II w Sosnowcu

W Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu realizowane były projekty finansowane funduszy europejskich, dzięki którym wzmocniły się kompetencje zawodowe absolwentów dostosowane do lokalnych rynków pracy w rejonach działania Uczelni.

1. Od listopada 2016r. do sierpnia 2019r. realizowano program pilotażowych praktyk zawodowych, w ramach projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych" w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W jego ramach studenci WSM w Sosnowcu uczestniczyli w programie rozszerzonych, płatnych 6 miesięcznych praktykach zawodowych, realizowanych w placówkach ochrony zdrowia. Celem praktyk było nabycie przez studenta - praktykanta nowych lub pogłębienie posiadanych już (nabytych podczas studiów) umiejętności, zachowań i zrozumień, które są pożądane, potrzebne lub nawet niezbędne podczas wykonywania zawodu. W projekcie wzięło udział 145 studentów, w tym 65 studentów pielęgniarstwa stacjonarnego pierwszego stopnia.
2. Od czerwca 2018r. do marca 2020r. WSM w Sosnowcu brała udział w V edycji projektu pt. „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych", w której brało udział 60 studentów.
3. Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu realizowała projekt wdrożeniowy pt. „Pielęgniarstwo studia z przyszłością" POWR.05.03.00-00-0052/17 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem głównym projektu, była poprawa jakości kształcenia wyższego na kierunku pielęgniarstwo, oparta na realizacji programu rozwojowego uczelni przygotowanego dla tego kierunku, która przełoży się na zwiększenie liczby absolwentów tego kierunku. Projekt był realizowany od: 2017-10-01 do: 2023-03-31. W sumie programem zostało objętych 128 osób w trzech edycjach.

W ramach projektu:
- zrealizowano program stypendialny, którym było objęte 50 % studentów na danym roku. Wysokość stypendium wynosiła 680 PLN
- przygotowano program rozwoju Uczelni, który miał na celu zwiększenie liczby studentów kierunku pielęgniarstwo, poprzez wprowadzenie zajęć dodatkowych wykraczających poza standardowy program kształcenia, co przyczyniło się do nabycia nowych kompetencji w zakresie zmieniających się trendów epidemiologiczno-demograficznych (starzejącego się społeczeństwa) jak również w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych i promocji zdrowia (edukacji zdrowotnej)
- wprowadzone zostały do programu nauczania dwa moduły dotyczące starzejącego się społeczeństwa i chorób nowotworowych zakończone wydaniem certyfikatów. W pierwszym module - Opieka nad pacjentem przewlekle chorym i geriatrycznym, były realizowane następujące przedmioty: psychogeriatria, podstawy żywienia pozajelitowego i dojelitowego, trudno gojące się rany, edukacja i promocja zdrowia wieku podeszłego. W module drugim - Opieka nad pacjentem onkologicznym, były realizowane przedmioty: psychoonkologia, profilaktyka i diagnostyka chorób nowotworowych, pielęgnacja pacjenta po chemioterapii i radioterapii, rehabilitacja chorego onkologicznie.
- Uczelnia przygotowała program praktyk ponadprogramowych realizowanych w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym u naszego partnera (Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach), na oddziale psychiatrii z pododdziałem detoksykacji.
- studenci, będący uczestnikami projektu za obowiązkowe i ponadprogramowe praktyki otrzymywali wynagrodzenie w kwocie po 500 PLN

4. Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu realizowała projekt wdrożeniowy pt. „Pielęgniarstwo zawód z przyszłością" POWR.05.05.00-00-0009/18 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem głównym projektu była poprawa jakości kształcenia wyższego na kierunku pielęgniarstwo, oparta na przygotowaniu i wdrożeniu programu rozwojowego Uczelni oraz programu rozwoju absolwenta, która przełożyła się na zwiększenie liczby absolwentów tego kierunku oraz przyczyniła się do podniesienia kwalifikacji i kompetencji kadr medycznych. Projekt był realizowany od 2018-10-01 do 2023-09-30.

W ramach projektu wsparciem objętych zostało 50 studentów. Studenci otrzymali wsparcie w formie dodatkowych zajęć dydaktycznych z Profilaktyki chorób nowotworowych, Komunikacji interpersonalnej oraz uczestnictwa w jednej wizycie studyjnej w ośrodku krajowym i jednej zagranicznym.

W ramach projektu zostały zrealizowane dwa programy.

Program Rozwoju Uczelni zawierał:

1. program stypendialny o charakterze motywacyjnym
2. finansowanie wynagrodzenia opiekuna praktyk po stronie Uczelnia oraz z ramienia instytucji
3. dodatkowe zajęcia dydaktyczne
4. płatne ponadprogramowe praktyki zawodowe
5. wizyty studyjne w podmiotach leczniczych krajowych i zagranicznych

Program rozwoju absolwenta obejmował:

1. Wsparcie w znalezieniu zatrudnienia na stanowisku pielęgniarki w podmiocie leczniczym na terenie Polski, współpraca z Biurem karier działającym w WSM oraz z Powiatowym Urzędem Pracy

2. Realizację cyklu szkoleń zawodowych dla absolwentów pielęgniarstwa w zakresie potrzeb epidemiologiczno-demograficznych: kursy specjalistyczne: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa, Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego u dorosłych, Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, Terapia bólu przewlekłego u dorosłych
3. stypendium szkoleniowe dla absolwenta wypłacane przez 24 miesiące
4. opiekę tutora nad absolwentami w miejscu pracy
W ramach tych dwóch projektów Uczelnia współpracowała z:
- Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach
- Sosnowiecki Szpital Miejski
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy dla Przewlekle Chorych Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP w Chrzanowie
- Hospicjum św. Tomasza Ap. w Sosnowcu
- Hospicjum Cordis w Katowicach
- Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie
- Szpital Powiatowy w Chrzanowie
- Nowy Szpital w Olkuszu
- American Heart of Poland S.A. w Katowicach
- Szpital MSWiA w Katowicach
- Szpital nr 2 w Mysłowicach
- Szpital Powiatowy w Oświęcimiu
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku
- Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi
- Szpital Murcki Sp. z o.o. w Katowicach
- Stowarzyszenie Hospicjum Homo-Homini im. Św. Brata Alberta w Jaworznie
- Szpital w Knurowie Sp. z o. o.
- Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu
- Śląskie Centrum Chorób Serca w Bytomiu
- Szpital św. Elżbiety w Katowicach
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny w Toszku
- SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich w Chorzowie
- Centrum Medyczne DIAMED
- Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu
- Szpital w Pyskowicach sp. z o.o. w Pyskowicach
- Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. im. dr B. Hagera w Tarnowskich Górach
- Szpital Miejski Specjalistyczny im. G. Narutowicza w Krakowie
- Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej w Bochni
- Szpital Uniwersytecki w Krakowie
- Szpital Powiatowy w Zawierciu
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. św. Barbary nr. 5 w Sosnowcu
- Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej
- Mysłowickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Szpital nr 1

5. Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu realizowała projekt pt. „Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu" POWR.05.03.00-00-0067/17-00 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach

Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Osi priorytetowej V Wsparcie dla obszaru zdrowia Działania nr 5.3 Wysoka jakość kształcenia na kierunkach medycznych.
Projekt realizowany był w okresie od 2018-01-02 do 2022-04-30 Celem głównym projektu był wzrost poziomu jakości kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo, realizowanym na rzecz 162 studentów pielęgniarstwa w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu przy współpracy z pracodawcami kadr pielęgniarskich, poprzez utworzenie i funkcjonowanie Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu.
Głównymi rezultatami projektu było:
1. opracowanie i wdrożenie program rozwojowy WSM,
2. studenci pielęgniarstwa, zrealizowali efekty kształcenia w oparciu o MCSM,
3. nabycie kwalifikacji i umiejętności do pracy w MCSM dla 19 pracowników WSM, (zarządzający, technicy, instruktorzy)
3. opracowanie Programu Rozwojowego Uczelni,
4. wykonanie prac remontowo-adaptacyjne niezbędnych do utworzenia MCSM,
5. zakupienie wyposażenia MCSM,
6. opracowanie ekspertyzy dotyczącej treści nauczanych, metodą symulacji
7. opracowanie podręcznika symulacji medycznej
8. zorganizowanie zawodów symulacyjnych
9. Zorganizowanie dwóch edycji obozów letnich o tematyce „Pielęgniarstwo ratunkowe" i "Praca w zespole terapeutycznym"
6. Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu realizowała projekt pt. „Wsparcie uczelni niepublicznych w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość". Projekt był realizowany w okresie od 2021-03-01 do 2021-12-31
Celem przedsięwzięcia było wsparcie procesu kształcenia na odległość w uczelniach niepublicznych. Na realizację działań związanych z przedsięwzięciem, Uczelnia otrzymała środki finansowe w wysokości 40 000 zł
Środki przeznaczone zostały na zakup sprzętu informatycznego w postaci komputerów stacjonarnych, laptopów wraz z oprogramowaniem dla studentów oraz nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Działanie to miało zapewnić infrastrukturę do organizacji kształcenia na odległość, pozwoliło na poprawę jakości prowadzonych na uczelni wykładów, ćwiczeń, warsztatów i innych form nauki zdalnej, a także przeciwdziałania zjawisku wykluczenia cyfrowego. Zwiększyło mobilność nauczycieli akademickich poprzez możliwość wypożyczania sprzętu do prowadzenia zajęć zdalnych. Rozbudowano wewnętrzną sieć Wi-Fi Uczelni w celu ułatwienia dostępu do sieci Internet dla nauczycieli akademickich.
Zakupiono, wykorzystywane w procesie kształcenia na odległość, oprogramowania, w tym umożliwiającego wirtualizacje laboratoriów specjalistycznych, licencji do programów ACLAND. Zakupiono, Anatomię człowieka - atlas wideo wspierających nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz studentów w aktywnym uczestnictwie w tych zajęciach. Pokryto koszty wynagrodzenia informatyka oraz osób przygotowujących materiały multimedialne dla nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia - w tym szkolenia w zakresie metod i technik kształcenia na odległość

Obecnie WSM w Sosnowcu realizuje w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – komponentu D „Systemu zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów na wybranych kierunkach medycznych" dwa projekty:

1. stypendia dla osób podejmujących studia dla studentów kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, gdzie stypendium jest przyznawane studentom I roku studiów licencjackich na okres 3 lat, miesięczna kwota stypendium wynosi 1.500 zł przez 9 miesięcy każdego roku akademickiego
2. bezzwrotne dofinansowanie kształcenia studentów kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, które obejmuje dofinansowanie kształcenia, w kwocie stanowiącej uśrednioną wysokość opłat za kształcenie na danym kierunku studiów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest ważnym wyzwaniem stojącym przed Wyższą Szkołą Medyczną w Sosnowcu. Proces ten dotyczy wszystkich obszarów działalności Uczelni, przy udziale całej społeczności akademickiej: władz uczelni, pracowników dydaktycznych i innych osób prowadzących kształcenie, pracowników administracyjnych, studentów i absolwentów. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na studiach I i II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* pod kątem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego jest także przedmiotem dyskusji na posiedzeniach Rady Dydaktyczno- Programowej, Komisji ds. Jakości Kształcenia, posiedzeniach Senatu, których sugestie znajdują odzwierciedlenie w działaniach zmierzających do optymalizacji procesu kształcenia.
Przy opracowywaniu programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo pierwszego i drugiego stopnia Uczelnia korzystała z wzorców międzynarodowych, do których należały: deskryptory Europejskich Ram Kwalifikacyjnych i Krajowych Ram Kwalifikacyjnych.
Uczelnia stara się realizować współpracę z zagranicznymi ośrodkami akademickimi o zbliżonych profilach kształcenia. 27.01.2018 roku Władze WSM w Sosnowcu podpisały umowę o współpracy z *Bukovinian State Medical University* w Chernivtsi w Ukrainie. Owocem tej umowy było zorganizowanie Międzynarodowej Konferencji w ramach Studenckich Towarzystw Naukowych. W ciągu ostatnich lat gościliśmy też delegacje naukowców z Uniwersytetów medycznych w Charkowie i Kijowie. Kolejnym etapem współpracy miała być wymiana studentów lecz okres epidemii COVID-19, wybuch wojny, uniemożliwiły realizację tych planów. Przeprowadzono też rozmowy z przedstawicielami ambasady ukraińskiej w sprawie studiowania obywateli Ukrainy posiadających statut przynależności do narodu polskiego.

Współpraca z Ukrainą, a w zasadzie z Uniwersytetem Medycznym w Kijowie i Charkowie rozpoczęła się w 2009 roku. Badania socjo-medyczne dokonane w szpitalach sosnowieckich posłużyły jako materiał porównawczy do badań wykonanych na terenie Ukrainy. Badania te zaowocowały kilkoma publikacjami o znaczeniu międzynarodowym.
Niestety zaostrzająca się sytuacja w tym kraju, a następnie wybuch wojny, przerwały tą dobrze zapowiadającą się perspektywę.
WSM w Sosnowcu w ramach współpracy zorganizowała Międzynarodową Konferencję w ramach Studenckiego Towarzystwa Naukowego, na której prezentowali wyniki swoich badań studenci Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu (organizator konferencji) oraz studenci licznych jednostek naukowych krajowych oraz zagranicznych (Ukrainy, Serbii).

Jedną z form umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest udział pracowników uczelni w zagranicznych w konferencjach. Stopniu umiędzynarodowienia procesu kształcenia ma służyć także cykl spotkań z osobami, które mają doświadczenie w pracy lub w kształceniu się za granicą.

Studenci kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia w roku 2019 w ramach projektu pt. „Pielęgniarstwo zawód z przyszłością" POWR.05.05.00-00-0009/18 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój uczestniczyli w zagranicznych wizytach studyjnych w Wiedniu i w Wilnie. Studenci mieli możliwość zapoznania się z organizacją pracy w austriackim i litewskim systemie ochrony zdrowia. Zwiedzili różne oddziały szpitalne, w tym oddziały intensywnej terapii, chirurgii oraz pediatrii. W trakcie wizyty personel medyczny omówił standardy pracy, nowoczesne technologie medyczne oraz procedury stosowane w opiece nad pacjentami.

Uczestnicy wyjazdu mieli również możliwość spotkania z władzami i wykładowcami oraz studentami kierunku pielęgniarstwo na Wydziale nauk o zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Wiedniu studenci uczestniczyli w warsztatach i wykładach prowadzonych przez wykładowców oraz praktyków z dziedziny pielęgniarstwa. Program obejmował prezentację austriackiego systemu kształcenia pielęgniarek, a także wymianę doświadczeń dotyczących praktyk zawodowych. Wizyty te były doskonałą okazją do poszerzenia wiedzy i wymiany doświadczeń, a także inspiracją do dalszego rozwoju w zawodzie pielęgniarskim. Studenci podkreślali wysoki poziom organizacji oraz gościnność instytucji, które ich przyjęły.

W ramach programu studiów, zgodnie ze standardem, realizowane jest kształcenie z języka angielskiego: na studiach pierwszego stopnia w wymiarze 120 godzin dydaktycznych, natomiast na studiach drugiego stopnia 90 godzin dydaktycznych.

Kształcenie prowadzone jest w formie zajęć praktycznych i ma na celu opanowanie przez studentów języka na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego na studiach pierwszego stopnia z zakresu: praca w jednostkach opieki zdrowotnej. Po ukończeniu kursu student rozumie znaczenie głównych wątków przekazu w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne z zakresu specjalności medycznej. Nabyte umiejętności pozwalają na płynne i spontaniczne porozumiewanie się w sytuacjach obejmujących tematykę oddziały szpitalne, przyjęcie do szpitala, jednostki chorobowe - podstawowe narządy i układy, obserwacja pacjenta, diagnoza pielęgniarska, opieka nad pacjentem - proces pielęgnowania, organizacja stanowiska pracy, edukacja pacjenta i rodziny, przekazanie informacji innym pracownikom zespołu medycznego.

Na studiach II stopnia studenci pielęgniarstwa z języka angielskiego na poziomie B2+ powinni nie tylko solidną znajomość języka specjalistycznego, ale także zdolność do rozumienia szerokiego wachlarza tekstów, zarówno akademickich, jak i praktycznych, które są kluczowe w jego edukacji i przyszłej pracy zawodowej. Student powinien formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi pisemne, typu raport, esej, list formalny, przestrzegając konwencji gatunku. Stosuje spójną argumentację w złożonym tekście, odpowiednio wyróżniając główne zagadnienia i ilustrując je przykładami w odniesieniu do poniższego zakresu: Dokumentacja medyczna i zawodowa (Rozumienie zapisów w dokumentacji pacjenta, takich jak raporty pielęgniarskie, epikryzy, zalecenia lekarskie i wyniki badań diagnostycznych, czytanie i interpretowanie standardów opieki, protokołów postępowania oraz instrukcji obsługi urządzeń medycznych; Przepisy prawne i wytyczne zawodowe (Rozumienie międzynarodowych norm, regulacji i wytycznych dotyczących pielęgniarstwa, np. zaleceń WHO, ICN (International Council of Nurses), czy EBP (Evidence-Based Practice), Interpretacja przepisów o ochronie danych osobowych (np. RODO w kontekście międzynarodowym) oraz zasad etyki zawodowej). Język akademicki i raporty (Rozumienie tekstów akademickich, takich jak prace badawcze, raporty z badań, recenzje literatury, Umiejętność śledzenia argumentacji i identyfikacji głównych tez w tekstach

akademickich, Wyciąganie kluczowych informacji z długich tekstów i ich streszczanie.); Język codzienny w kontekście zawodowym (Rozumienie ulotek informacyjnych dla pacjentów (ang. *patient information leaflets*), broszur i plakatów edukacyjnych, Interpretacja opisów przypadków klinicznych oraz scenariuszy opieki nad pacjentem.

Studenci mają dostęp do bazy artykułów i publikacji w języku angielskim na stronach anglojęzycznych wydawców: Springer Nature, Elsevier – bazy SD i Scopus, Clarivate – bazy WoS i InCites.

Nauczyciele akademiccy i studenci nie uczestniczą w sposób sformalizowany w międzynarodowych programach. Obecnie na Uczelni brak jest zainteresowania programem Erasmus +, co potwierdzają indywidualne i grupowe rozmowy prowadzone ze studentami i pracownikami przez Rektora, Prorektora, Dziekana kierunku. Spowodowane jest to przede wszystkim strukturą wieku studentów, sytuacją materialną i zawodową oraz faktem, że większość studentów pielęgniarstwa pracuje zawodowo wykonując zawód pielęgniarki, a czasem też ze względów rodzinnych.

Aktualnie przygotowywana jest ankieta kierowana do studentów i pracowników dydaktycznych Uczelni, na temat ich ewentualnego udziału w krótkoterminowych wizytach studyjnych za granicę (4-5 dni) w celu poznania specyfiki i wyjazdów studyjnych w celu poznania specyfiki funkcjonowania zagranicznych ośrodków i placówek medycznych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Koncepcja kształcenia na kierunku: pielęgniarstwo, studia I i II stopnia, organizacja studiów i towarzysząca jej działalność administracyjna jest ukierunkowana na studentów i ich wszechstronny rozwój. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie, które charakteryzuje się systematycznym, stałym i kompleksowym działaniem.
System wsparcia studentów Wyżej Szkoły Medycznej w Sosnowcu przybiera zróżnicowane formy.
Wsparcie studenta kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia odbywa się na wielu płaszczyznach:
- w procesie uczenia się,
- w rozwoju społecznym,
- w rozwoju naukowym,
- w rozwoju zawodowym i wejściu na rynek pracy.

Opieka nad studentami sprawowana jest głównie przez nauczycieli akademickich, Rektora, Prorektora, Dziekana, Pełnomocnika Rektora ds. studentów niepełnosprawnych, Kierownika Biura karier, pracowników dziekanatu,.
Ważnym obszarem działań WSM w Sosnowcu jest pomoc studentom niepełnosprawnym. W tym celu Rektor Uczelni powołał Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Studentom niepełnosprawnym WSM w Sosnowcu zapewnia szereg form wsparcia. Stosowne zapisy dotyczące studentów niepełnosprawnych znajdują się w Regulaminie Studiów m.in.:

- Studenci mogą ubiegać się o specjalne stypendium dla osób niepełnosprawnych, które jest przyznawanie na wniosek studenta na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności ze środków pochodzących na ten cel z budżetu państwa. Stypendium to przyznawane jest

- studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie form oraz terminów zaliczeń i egzaminów do ich potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności.
- Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów
- Dodatkową opiekę nad studentami niepełnosprawnymi sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych powołany Zarządzeniem Rektora nr 9/R/2012 z dnia 02.09.2012 r.

Na kierunku pielęgniarstwo, ze względu na specyfikę przyszłej pracy, wymagającej pełnej sprawności fizycznej, nie przyjmuje się studentów o znacznym stopniu niepełnosprawności ruchowej. Budynek Uczelni jest w pełni dostosowany pod względem architektonicznym i organizacyjnym do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W celu zapewnienia studentom niepełnosprawnym komfortu studiowania uczelnia wyposażona jest w pochylnię dla wózków inwalidzkich (przy wejściu głównym do Uczelni), w jedną windę osobową przystosowaną do przewozu osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich. Poza tym drzwi do wszystkich pomieszczeń są bezprogowe. Na każdym piętrze jest toaleta przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Podłogi w budynkach WSM w Sosnowcu są anty-poślizgowe (są też anty-poślizgowe zabezpieczenia krawędzi stopni). Podjazdy oraz szerokie korytarze i przestronne sale wykładowe umożliwiają poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich.
Kandydaci będący osobami z niepełnosprawnościami, którzy chcą studiować w Uczelni, podlegają procedurze rekrutacyjnej, obowiązującej wszystkich kandydatów na studia w Uczelni.
Osoba z niepełnosprawnością uniemożliwiającą lub utrudniającą jej udział w którymkolwiek etapie postępowania rekrutacyjnego może skorzystać ze wsparcia Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej.
Rodzaje dostosowań w zależności od niepełnosprawności studenta:

- Wydłużenie czasu pisania testu, kolokwium, egzaminu,
- Zamiana egzaminu, kolokwium z formy pisemnej na ustną lub odwrotnie;
- Używanie komputera, laptopa na zajęciach;
- Otrzymywanie testów, materiałów w powiększonej czcionce;
- Kopiowanie foliogramów, prezentacji z zajęć lub przesyłanie w formie elektronicznej;
- Możliwość nagrywania wykładów na dyktafon;
- Możliwość zdawania materiału w mniejszych partiach;
- Zezwolenie na korzystanie przez studenta z własnego sprzętu wspomagającego zdolność, na przykład. czytania lub słyszenia;
- Możliwość wypożyczania sprzętu komputerowego na zajęcia;
- Inne – w zależności od potrzeby.

Stanowisko komputerowe dla osób z uszkodzonym narządem wzroku

W zakresie systemu opieki materialnej studenci WSM w Sosnowcu mają możliwość skorzystania z różnych stypendiówm.in.: stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora oraz zapomogę. Stypendia te student może otrzymywać przez cały okres studiów, również na pierwszym roku studiów. Natomiast stypendium Rektora za wyniki w nauce lub sporcie student może otrzymać począwszy od drugiego roku studiów.
Stypendia socjalne i zapomogi przyznawane są na podstawie regulaminu przyznawania świadczeń dla studentów Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu.
Stypendia mają na celu udzielenie świadczeń pomocy materialnej jak największej liczbie studentów WSM w Sosnowcu. Stypendia przyznawane są przez Komisję Stypendialną,

w skład której wchodzą również studenci. Informacje dotyczące możliwości uzyskania stypendium są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Wnioski stypendialne znajdują się do pobrania na stronie internetowej www.wsm.sosnowiec.pl (po zalogowaniu się).
Regulamin Studiów WSM w Sosnowcu przewiduje możliwość indywidualizacji planu studiów, którą regulują odpowiednie zapisy Regulaminu studiów WSM w Sosnowcu. Regulamin uwzględnia studiowanie w trybie indywidualnym oraz w trybie indywidualnej organizacji studiów. Dotyczy to studentów wykazujących wybitne uzdolnienia, a także tych studentów, którzy z powodu inwalidztwa, sytuacji zdrowotnej lub innej szczególnej sytuacji nie mogą realizować studiów w trybie zwykłym.
Informacje na temat warunku i trybu przyznawania świadczeń znajdują się na stronie internetowej uczelni. Wsparcie w tym zakresie oferują także pracownicy dziekanatu.

Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu zapewnia studentom wsparcie w postaci realizowanych projektów unijnych. Uczelnia skutecznie pozyskuje i wykorzystuje środki finansowe z Unii Europejskiej. Przeznaczone są one na podnoszenie kwalifikacji, wiedzy i kompetencji studentów. (projekty zostały opisane w Kryterium 6).
Obecnie (w lipcu 2024r) Uczelnia przystąpiła do dwóch projektów w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności– komponentu D „Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia" Inwestycji D2.1.1 pn. „Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne"
1.Działania 2. Stypendia dla studentów kierunku pielęgniarstwo, położnictwo oraz ratownictwo medyczne
2. Działanie 3. Bezzwrotne wsparcie dla studentów kierunku pielęgniarstwo, położnictwo oraz ratownictwo medyczne

Corocznie na początku roku akademickiego odbywają się spotkania organizacyjne ze studentami rozpoczynającymi naukę na Uczelni. Na spotkaniach studenci zostają informowani o formach wsparcia przysługujących im podczas trwania całego procesu kształcenia. Informacja o możliwości wsparcia i jego zakresie dostępna jest dla studenta także poprzez wiadomości przekazywane drogą e-mailową, telefonicznie oraz sms-y wysyłane przez pracowników dziekanatu, poprzez platformy dostępne na Uczelni.

Spełniając oczekiwania studentów i wychodząc im naprzeciw, Uczelnia przygotowała następujące rozwiązania umożliwiające studiowanie:
- godziny i dni pracy Dziekanatu dostosowane są do potrzeb studentów (od poniedziałku do niedzieli),
- ze wszystkimi pracownikami administracji studenci mają możliwość komunikacji telefonicznej lub mailowej,
- organizacja zajęć dostosowana jest do potrzeb osób, które godzą naukę z pracą zawodową.

Ważną kwestią wsparcia dla studentów są konsultacje oraz bezpośredni kontakt z wykładowcami, Dziekanem, Prorektorem i Rektorem.
Studentom zapewnia się konsultacje z prowadzącymi zajęcia w wyznaczonych lub ustalonych indywidualnie terminach i godzinach. Spotkania dostępne są w siedzibie Uczelni lub poprzez wykorzystywane platformy i systemy na Uczelni. Oprócz konsultacji studenci mają możliwość komunikowania się z wykładowcami telefonicznie, mailowo lub poprzez udostępnione platformy i systemy na Uczelni.

WSM w Sosnowcu podejmuje działania mające na celu wspieranie studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim poprzez udział w pracach Studenckiego Towarzystwa Naukowego lub konferencjach naukowych. W Uczelni funkcjonują następujące organizacje studenckie, zapewniające rozwój naukowy studentów:

- Samorząd Studencki
- Studenckie Towarzystwo Naukowe

Studenckie Towarzystwo Naukowe jako naukowe koło zainteresowań studentów prowadzone jest dla wszystkich kierunków studiów, co ze względu na medyczny profil Uczelni stanowi dla studentów kierunku pielęgniarstwo cenne poszerzenie wiedzy i doświadczenia zawodowego i naukowego. Opiekunem ze strony Uczelni Studenckiego Towarzystwa Naukowego jest dr n. med. Grzegorz Zieliński, który ustala semestralnie harmonogram prac Towarzystwa oraz zebrania organizacyjne i naukowe, na których omawiane są bieżące sprawy studenckie oraz dyskutowane różne problemy naukowo-praktyczne, najczęściej poświęcone problemom pielęgniarstwa specjalistycznego, ratownictwa medycznego. Studenci podejmują aktywny udział w uczelnianych, ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych, gdzie prezentują swoje prace naukowe o wysokim stopniu trudności etc. W celu rozwijania zainteresowań naukowych oraz motywowania studentów do zdobywania wiedzy WSM w Sosnowcu od roku 2011 organizuje coroczne (z wyłączeniem okresu pandemii Covid-19) Konferencje STN, w których brali udział studenci studiów wszystkich kierunków oraz zaproszeni studenci z STN innych Uczelni:

- I Konferencja STN 7 maja 2011
- II Konferencja STN 17 maja 2012
- III Konferencja STN w roku 2013
- IV Konferencja STN w roku 2014
- V Konferencja STN w roku 2015
- VI Konferencja STN w roku 2016
- VII Konferencja STN w roku 2017
- Międzynarodowa konferencja STN „International Meeting of Students Scientific Societies" – 19 maja 2018 r
- VIII Konferencja STN w roku 2019
- IX Konferencja STN w roku 2022
- X Konferencja STN w roku 2023
- XI Konferencja STN w roku 2024

W okresie 2011-2024r studenci zrzeszeni w STN wygłosili 40 referatów na konferencjach krajowych, międzyuczelnianych i międzynarodowych. Efektem ich prac jest także jedna publikacja w czasopiśmie krajowym a przygotowywane są następne.

Wsparcie studenta w procesie edukacji obejmuje także obowiązkowe szkolenie biblioteczne, BHP, które odbywa się na początku każdego roku akademickiego dla nowoprzyjętych studentów. Szkolenie biblioteczne prowadzone jest przez pracownika Bibliotecznego przy współudziale pracownika działu IT.

Wsparcie studenta w procesie edukacji obejmuje także obowiązkowe szkolenie dotyczące zasad korzystania z platfom edukacyjnych Moodle i TEAMS. Operatorem administratorem Platformy edukacyjnej Moodle i platformy Microsoft *Office 365* Education

jest dział IT Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu. Dział ten udostępnia dedykowany system informatyczny, przeznaczony do wspomagania oraz prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Materiały merytoryczne w ramach poszczególnych kursów opracowują i udostępniają sami prowadzący zajęcia nauczyciele akademiccy. Zarówno studenci, jak i prowadzący zajęcia mogą skorzystać również z działań pomocniczych działu IT, należą do nich: - wsparcie techniczne i szkolenia w zakresie zdalnej edukacji, - popularyzacja nowoczesnych metod kształcenia na odległość, - obsługa systemu e-dziekanat, platformy edukacyjnej moodle i Microsoft 365 dostarczającego pomoc oraz wsparcie techniczne dla użytkowników.

Pracownicy i studenci mają możliwość bezpośredniego zgłaszania uwag i problemów do działu IT, który na bieżąco rozwiązuje zgłoszone problemy techniczne. Wszystkie osoby przed rozpoczęciem kształcenia zostają przeszkoleni z zakresu działania wszystkich platform działających na Uczelni, jak również obsługi e-dziekanatu i systemu logowania się na stronę internetową Uczelni.
Dla wsparcia studenta w procesie edukacji każdy ze studentów przechodzi szkolenie BHP i biblioteczne oraz posiada dostęp do zamieszczonych materiałów szkoleniowych na platformie moodle.
Uczelnia dokłada wszelkich starań, aby organizacja zajęć zdalnych przebiegała sprawnie. Prowadzony jest monitoring sposobu działania systemu, tak aby przekaz informacji był poprawny i zachodził bez zakłóceń.

Uczelnia podejmuje działania, które mają na celu wspieranie studentów w kontaktach z lokalnym środowiskiem zawodowym w ramach działającego Biura Karier. Misją Biura Karier jest pomoc studentom oraz absolwentom w wejściu na aktywny rynek pracy oraz podjęcie działań, które dają możliwość zdobycia i poszerzenia wiedzy oraz przygotowania zawodowego. Uczelnia opracowała kwestionariusz ankiety dla pracodawców, której celem jest pozyskanie informacji na temat stopnia przygotowania absolwentów do realizacji funkcji zawodowych a także oczekiwań w zakresie tego przygotowania oraz możliwości współpracy między Uczelnią a placówkami w zakresie przygotowania absolwentów do podjęcia pracy na danym stanowisku. Wdrażane przez nas inicjatywy skupiają się na szerokim spektrum działań promocyjno-informacyjnych i doradczych. Student lub absolwent może uzyskać porady m.in. w zakresie zarzadzania swoim rozwojem zawodowym. Biuro utrzymuje kontakty z pracodawcami oraz ich podmiotami, gromadzi oferty praktyk i pracy. Powyższe działania przyczyniają się do nawiązania realnych więzi i kontaktów pomiędzy Uczelnią a pracodawcą.
Do zadań Biura Karier należy m.in.

- pozyskiwanie informacji o interesujących ofertach pracy (rejestracja zainteresowanych pracodawców, pomoc w preselekcji kandydatów w toku rekrutacji, rejestracja potencjalnych pracowników, spotkania rekrutacyjne – łączenie zainteresowanych stron),
- organizacja podstawowych szkoleń dla studentów/ absolwentów (przygotowanie dokumentów aplikacyjnych),
- szkolenia w zakresie podstawowych umiejętności (autoprezentacja, znaczenie komunikacji niewerbalnej, procedury rekrutacyjne, przegląd technik i metod najczęściej stosowanych w rekrutacji, testy psychologiczne w rekrutacji, zarządzanie czasem, kultura i etyka organizacji, planowanie rozwoju osobistego, radzenie sobie ze stresem, samozatrudnienie, savoir-vivre),

- współpraca z instytucjami, firmami i serwisami pośrednictwa pracy.
- gromadzenie informacji o zewnętrznych szkoleniach i warsztatach (związanych z nabywaniem i rozwijaniem indywidualnych umiejętności interpersonalnych),
- tworzenie internetowego systemu wymiany informacji (student/ absolwent/ pracodawca),
- poradnictwo zawodowe.

Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Dziekan WNoZ ściśle współpracuje z Samorządem Studentów, zarówno w obszarze bezpośrednio związanym z procesem studiowania, jakością i doskonaleniem kształcenia, jak i w obszarze wsparcia w podejmowanych inicjatywach na rzecz integracji społeczności studenckiej. Samorząd Studencki podejmuje inicjatywy o charakterze projakościowym. Rola studentów nie ogranicza się wyłącznie do wypełniania ankiet oceniających zajęcia dydaktyczne, ale również uczestniczenia w spotkaniach i dyskusjach w zakresie oceny, opiniowania zmian oraz strategii rozwoju WSM w Sosnowcu. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego biorą udział w posiedzeniach Senatu, Komisji Stypendialnych oraz współpracują z komisją ds. Jakości Kształcenia. Zgodnie z §8 Regulaminu Samorządu Studenckiego Samorząd Studencki prowadzi na terenie Uczelni działalność w zakresie spraw socjalno-bytowych, reprezentuje interesy studentów i wyraża opinię we wszystkich sprawach określonych przez przepisy prawa. Organy Samorządu są jedynym reprezentantem ogółu studentów Uczelni.

Samorząd aktywizujące studentów do działań rozwijających kompetencje społeczne. Wśród nich można m.in. wyróżnić udział w organizacji wydarzeń koordynowanych przez Uczelnię

Na każdym roku funkcjonuje opiekun roku, powołany przez Dziekana w porozumieniu z Samorządem Studenckim, którym jest nauczyciel akademicki. Zadaniem opiekuna jest bieżącą pomoc studentom we wszystkich sprawach związanych z odbywaniem studiów (m.in. w zakresie spraw wynikających z toku studiów oraz potrzeb socjalno-bytowych). Na poszczególnych latach studiów studenci wybierają spośród siebie Starostę Roku, który zajmuje się kontaktem z wykładowcami, umawia terminy egzaminów i zaliczeń, przekazuje materiały otrzymane od wykładowców.

Sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Każdy student Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu ma prawo zgłaszania swoich skarg i wniosków. Zgłoszenia przyjmowane są przez Dziekana, pracowników dziekanatu, lub starostów., którzy przekazują je bezpośrednio władzom Uczelni. Władze Uczelni mają obowiązek bezzwłocznej odpowiedzi na skargę. W okresie ostatnich dwóch lat nie wpłynęła żadna skarga.

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Sprawny przebieg procesu kształcenia jest wspomagany przez profesjonalny zespół obsługi administracyjnej, w tym Dziekanatu. W opinii studentów pracownicy administracyjni Dziekanacie mają odpowiedni zakres wiedzy związanej z procesem kształcenia oraz udzielają studentom niezbędnego wsparcia związanego z dokumentacją. Pracownicy są pomocni i sumiennie starają się rozwiązywać sprawy studentów. Cechuje ich wysoka kultura osobista.

W ramach działań zapewniających jakość kształcenia, prowadzone jest badanie wśród ogółu studentów, dotyczące poziomu zadowolenia z jakości obsługi administracyjnej. Godziny pracy Dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów. Dodatkowo, Uczelnia dba o podnoszenie kompetencji pracowników administracyjnych poprzez udział w szkoleniach.

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Uczelnia podejmuje również działania uświadamiające oraz zmierzające do przeciwdziałania formom dyskryminacji i przemocy, które w przypadku ich występowania powinny zostać niezwłocznie zgłoszone Władzom Uczelni. W przypadku wystąpienia sytuacji związanych z dyskryminacją lub przemocą, studenci mogą liczyć na wsparcie opiekuna roku Dziekana, Prorektora i Rektora. Proces kształcenia powinien być oparty na zasadach wzajemnego poszanowania bez względu na wyznawaną religię, orientację seksualną, poglądy czy wiek. Aby zapobiegać sytuacjom związanym z mobingiem i dyskryminacją w Uczelni wdrożono Regulamin przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji wśród studentów. Został powołany Zarządzeniem Rektora nr 1/R/2025 pełnomocnik do spraw równego traktowania.

Sposób, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Kształtowanie przyjaznego środowiska akademickiego, stwarzanie dogodnych warunków kształcenia i wspierania studentów w procesie uczenia się, to cele Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu. Kluczowym zadaniem Uczelni jest zapewnienie studentom możliwości zdobycia wykształcenia z zachowaniem standardów jakości kształcenia, które pozwolą na uzyskanie przez studiujących kompetencji do pracy zawodowej na stanowiskach wymagających praktycznych umiejętności i specjalistycznej wiedzy związanej z kierunkiem pielęgniarstwo. Uczelnia tworzy warunki i zachęca studentów do angażowania się w działalność dodatkową – naukową i społeczną. Tak skonstruowane działania są dla studentów istotne ze względu na możliwość poszerzenia ich wiedzy, a także rozwijanie umiejętności społecznych, kluczowych dla kariery zawodowej studentów. W WSM w Sosnowcu podejmuje się działania mające na celu przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy, dalszej edukacji, a także udziału w inicjatywach społecznych i wypełniania roli społecznej absolwenta. W tym zakresie studenci otrzymują wsparcie w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Skuteczność systemu motywowania i wspierania studentów w procesie uczenia się jest badana oraz w miarę możliwości udoskonalana. Inicjatywy związane z upraktycznieniem kształcenia są procedowane i poddawane ewaluacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Wsparcie dydaktyczne jest oceniane przez studentów w ramach:

- Ankiety oceny zajęć dydaktycznych oraz praktyk zawodowych
- Ankieta dotycząca poziomu obsługi studentów przez administrację, której efektem było m.in. zwiększenie elastyczności czasu pracy Dziekanatu czy udostępnienie

informacji wskazanych przez studentów jako przydatnych na stronie internetowej Uczelni.

- Ankieta dotycząca oceny infrastruktury wykorzystywanej w procesie uczenia się

Wyniki ankiet są podawane do wiadomości Rektora, Prorektora, Dziekana oraz ocenianych nauczycieli akademickich. Są one również uwzględniane w okresowej ocenie pracowników.

Studenci mogą również zgłaszać opinie dotyczące systemu wsparcia w sposób nieformalny poprzez Samorząd Studencki oraz bezpośrednio do Dziekana. Uczelnia stara się kłaść nacisk na angażowanie studentów do procesu oceny form wsparcia, skuteczności systemu motywacyjnego oraz samego zadowolenia studentów z warunków kształcenia na wizytowanym kierunku.

Za ważną grupę opiniujących jakość kształcenia uznaje się absolwentów, wśród których przeprowadza się badanie ankietowe mające na celu poznanie sposobu postrzegania uczelni po ukończeniu studiów oraz ocenę zdobytego w niej wykształcenia w kontekście wymagań rynku pracy.

WSM w Sosnowcu za niezwykle ważny weryfikator jakości procesu kształcenia uznaje również rynek pracy, badając poziom zadowolenia pracodawców z przygotowania absolwentów do podjęcia pracy zawodowej zgodnej z ukończonym kierunkiem studiów poprzez przeprowadzanie ankiety „Ankieta dla pracodawcy absolwenta Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu".

System oceny kadry wspierającej proces kształcenia weryfikowany jest na spotkaniach Komisji Jakości Kształcenia, gdzie corocznie ankiety są analizowane i modyfikowane w zależności od wniosków wynikających z poprzedniego roku akademickiego.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Podstawową zasadą funkcjonowania naszej Uczelni, w tym kierunku pielęgniarstwo jest zapewnienie publicznego dostępu do aktualnych i kompleksowych informacji. Dbamy o dostępność wszelkich informacji oraz ich klarowność. Wszystkie istotne informacje są ogólnodostępne na stronie internetowej Uczelni www.wsmsosnowiec.pl Dostęp do informacji na kierunku zapewniają również inne źródła, w tym portale dydaktyczne takie jak platforma Moodle, bezpłatny dostęp do Microsoft 365 Biuletyn Informacji Publicznej oraz kanały mediów społecznościowych między innymi Facebook. Na podstawie analizy publicznych źródeł dostępu do informacji, stwierdza się, że źródła są aktualne i kompletne, co umożliwia zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym użytkownikom swobodny dostęp do informacji. Strona internetowa jest dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności dzięki udostępnionym możliwościom dostosowania rozmiarów tekstu poprzez obsługę wbudowanych narzędzi Windows. Zamieszczone informacje na stronie są możliwe do odczytu przez studentów cudzoziemców poprzez zastosowanie automatycznego translatora google, który jest dostępny w narzędziach większości przeglądarek internetowych np. Firefox wprowadził nową wbudowaną funkcję pełnego tłumaczenia stron, która umożliwia płynne przeglądanie sieci w preferowanym języku. Podczas poruszania się po witrynie, Firefox na bieżąco tłumaczy nowe treści w czasie rzeczywistym. Funkcja tłumaczenia pełnej strony jest dostępna dla wszystkich użytkowników.

Dział Rekrutacji przedstawia kandydatom jak można do nas dotrzeć opisując poszczególne kierunki. Kandydaci mają możliwość wirtualnej rekrutacji poprzez system

www.wsm-edziekanat.pl jak również przesyłania dokumentów rekrutacyjnych na wskazany adres e-mailowy dedykowany rekrutacji.

Studenci maja dostęp do Programu DZIEKANAT-LOGIC który umożliwia kompleksową obsługę uczelni, a w połączeniu z programami księgowymi - zarządzanie całą organizacją. Wspomaga czynności związane z obsługą studentów, od etapu rekrutacji do zakończenia nauki. Umożliwia rejestrację wszystkich typowych zdarzeń charakterystycznych dla przebiegu studiów.

Moduł internetowy WIRTUALNY DZIEKANAT https://wsm-edziekanat.pl/ umożliwia komunikację poprzez Internet ze studentami i pracownikami uczelni. Autoryzowany dostęp dla studentów daje możliwość podglądu podstawowych danych studenta, jego ocen i stanu opłat. DZIEKANAT-LOGIC umożliwia samodzielną konfigurację struktury uczelni oraz sposobu jej funkcjonowania poprzez zdefiniowanie:

- Kierunków, wydziałów, rodzajów studiów, typów grup, grup, typów rodzajów studiów i form studiów
- Danych skorowidzowych, skali ocen, prowadzących zajęcia, przedmiotów, programów studiów
- Schematów płatności czesnego (dla studiów płatnych) CZESNE

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zgodnie z głównymi założeniami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu, który został powołany Uchwałą Senatu nr 21/2012 z dnia 19.04.2012r., przedstawiony program studiów został zatwierdzony oraz jest monitorowany i okresowo przeglądany.

Zasady projektowania programu kształcenia są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów z dnia 27 września 2018 r (Dz. U. 1861 z późn. zm.) Zasady dokonywania zmian i zatwierdzania programu kształcenia określone zostały w Procedurze projektowania programu kształcenia, wprowadzania zmian w programach kształcenia na kierunkach studiów realizowanych na wydziale Nauk o Zdrowiu w Wyższej Szkole Medycznej w Sosnowcu, które zatwierdzono Uchwałą Senatu WSM w Sosnowcu nr 12 A z dnia 23 kwietnia 2017 r.

Ocena planu i programu studiów należy do zadań Komisji dydaktyczno-programowej i Komisji ds. Jakości Kształcenia (z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych) i odbywa się cyklicznie w każdym roku akademickim lub przy zmianie standardów nauczania. Przegląd polega na analizie dokumentacji i ankiet. Przegląd zmierza do ustalenia, czy plany i programy nauczania uwzględniają określone standardami treści programowe i właściwa dla nich liczbę godzin zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów, zachowują właściwą sekwencję przedmiotów, zachowują właściwe relacje pomiędzy różnymi formami zajęć dydaktycznych, średnie obciążenie pracą studentów i liczby punktów ECTS.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia przebiega zgodnie z „Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia" za pośrednictwem Komisji dydaktyczno-programowej i Komisji ds. jakości kształcenia, których skład powoływany jest corocznie Uchwałą Senatu.

Wewnętrzni interesariusze, biorący udział w procesie kształtowania koncepcji kształcenia to:

- władze Uczelni poprzez nadzór nad właściwą realizacją procesu kształcenia i wydawanie przepisów wewnętrznych, wspomagających realizację i organizację kształcenia,
- nauczyciele akademiccy poprzez prowadzenie wykładów, opracowanie sylabusów i innych dokumentów dydaktycznych oraz własny rozwój naukowy,
- pracownicy administracyjni poprzez zapewnienie odpowiedniej bazy dydaktycznej oraz organizację procesu kształcenia,
- studenci poprzez ewaluację procesu kształcenia (np. „Ankieta ewaluacji końcowej programu nauczania z przedmiotu ...", „Kwestionariusz oceny nauczycieli akademickich").

Zewnętrzni interesariusze, biorący udział w procesie kształtowania koncepcji kształcenia to:

- pracownicy medyczni szpitali oraz innych placówek medycznych (np. Hospicjum św. Tomasza w Sosnowcu, Szpital MSWiA w Katowicach, ZOZ Świętochłowice) współpracujących z Uczelnią poprzez nadzór nad realizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
- Przewodniczący Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Katowicach poprzez udział w weryfikacji wyboru placówek i opiekunów, w których studenci odbywają praktyczną naukę zawodu,
- Przedstawiciele jednostek administracji publicznej (np. Urzędu Miasta w Sosnowcu) poprzez organizacyjne i finansowe wspieranie rozwoju Uczelni,
- Władze Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego poprzez udostępnianie pomieszczeń do celów dydaktycznych (wykłady, konferencje)
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Zdrowia (KRASzPiP) poprzez opracowanie standardów kształcenia oraz prowadzenie nadzoru merytorycznego i jakościowego nad przebiegiem procesu kształcenia,

Głównym celem udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia jest współpraca w zakresie praktycznych form nauczania i przygotowania zawodowego oraz wypracowanie modelu współpracy pomiędzy pracodawcami a Uczelnią w zakresie organizowania praktycznej nauki zawodu i przygotowania zawodowego oraz możliwych scenariuszy jego wdrożenia.

Studenci kierunku Pielęgniarstwo odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w placówkach ochrony zdrowia, z którymi WSM w Sosnowcu zawarła porozumienia w sprawie prowadzenia studenckich praktyk zawodowych, jak również z zakładami opieki zdrowotnej zaproponowanymi przez studentów, ale spełniającymi warunki określone przez Uczelnię. Współpraca ma charakter długoletni – od roku 2008. Opiekunowie praktyk z ramienia przedsiębiorców, którzy posiadają tytuł zawodowy mgr pielęgniarstwa prowadzą wykłady i ćwiczenia ze studentami, uczestniczą w kształtowaniu programu praktyk zawodowych, jak również biorą udział w egzaminach praktycznych. Przy doborze zakładów opieki zdrowotnej i innych podmiotów realizujących praktyczną naukę zawodu Uczelnia kieruje się możliwością osiągnięcia założonych celów dydaktycznych i zapewnienia wysokiej jakości kształcenia praktycznego, uwzględniając w szczególności: rodzaj i zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych; liczbę i kwalifikacje kadry pielęgniarskiej; urządzenia i wyposażenie zakładu; wyposażenie stanowisk pracy w sprzęt i materiały medyczne niezbędne do kształtowania umiejętności praktycznych studentów oraz ochrony przed zakażeniem, urazem, wypadkiem; posiadanie standardów postępowania na poszczególnych stanowiskach

pracy; posiadanie certyfikatów jakości ISO; prowadzenia działalności naukowo-badawczej; wdrażania przez jednostkę programów zapewnienia jakości; organizację warunków nauczania.

Weryfikacja efektów kształcenia uzyskanych w wyniku odbycia praktyk zawodowych odbywa się na dwóch poziomach: Uczelnianym i Pracodawcy, z których opinia pracodawcy jako bezpośrednio prowadzącego praktyki jest najważniejsza i ma znaczący wpływ zarówno na proces zaliczenia praktyk, jak również na element procesu dyplomowania i zakończenia studiów. W trakcie kształcenia praktycznego sprawdzana jest nie tylko wiedza studenta, lecz przede wszystkim kompetencje miękkie zawarte w ramach umiejętności i kompetencji społecznych, których poziom i jakość ocenia pracodawca. W ramach tej oceny pracodawca ocenia sposób pracy, wkład w pracę i sposób zachowania. W ramach oceny pracodawca poznaje wyjątkowe osiągnięcia i/lub zadania realizowane w ramach praktyk. Szczegółowo ocenia takie elementy jak: systematyczność, zorganizowanie, samodzielność, efektywność, zmierzanie do celu, terminowość wykonywania zadań, poziom motywacji, otwartość na nowe rozwiązania, inicjatywę, poczucie odpowiedzialności, siłę przebicia, dyspozycyjność, zaangażowanie, umiejętność pracy w zespole, poziom przyjaznego nastawienia, otwartość, oraz czy praktykant jest pomocny, zdolny do współpracy, łatwo nawiązujący kontakty, koleżeński, skłonny do kompromisów, przykładny, postępujący w ramach zasady „fair" i nie budzący innych zarzutów.

Przedstawiciele pracodawców są zainteresowani odbywaniem praktyk przez studentów w ich firmie oraz poszukując nowych pracowników analizując kandydaturę absolwentów WSM. Aby student mógł skorzystać i odpowiednio zaprezentować się na praktykach, bardzo ważne jest wyposażenie go w wiedzę teoretyczną ogólną i specjalistyczną, co również doceniają pracodawcy.

Wyższa Szkoła Medyczna w Sosnowcu prowadzi działania nastawione na wysoką jakość kształcenia, wynikające z Procesu Bolońskiego oraz wytycznych zawartych w standardach i wskazówkach zapewniania jakości kształcenia w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego, w tym z obowiązujących przepisów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W trosce o stałe podnoszenie jakości kształcenia, został wprowadzony Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia oraz mechanizmy jego wdrażania, monitorowania i doskonalenia (Uchwała Senatu WSM w Sosnowcu nr 21/2012 z dnia 19.04.2012r.). System ten, odnoszący się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, uwzględnia: formy weryfikowania efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów osiągnięte przez studenta, oceny dokonywane przez studentów oraz informacje zwrotne z rynku pracy (uzyskiwane zarówno od pracodawców, jaki i od samych absolwentów). Stanowi on systemowe podejście do zarządzania procesem kształcenia, uwzględniając pełne zaangażowanie wszystkich pracowników Uczelni w proces ciągłego podnoszenia organizacyjnej zdolności zdobywania i przekazywania wiedzy oraz tworzenia doskonalszych warunków kształcenia.

Komisja ds. Jakości Kształcenia składa się z przedstawicieli nauczycieli akademickich reprezentujących każdy prowadzony na Uczelni kierunek i stopień studiów, przedstawicieli samorządu studentów. Do prac Komisji mogą zostać włączone z głosem doradczym inne osoby niż powołane w jej skład. Skład Komisji ds. Jakości Kształcenia określa Rektor WSM w Sosnowcu, a zatwierdza Senat WSM w Sosnowcu. Pracami Komisji ds. Jakości Kształcenia kieruje przewodniczący, którego powołuje Rektor. Posiedzenia Komisji odbywają się przynajmniej raz w semestrze w terminie ustalonym przez przewodniczącego, powiadamia (drogą elektroniczną) wszystkich członków Komisji. Na początku roku akademickiego komisja

ustala harmonogram zadań na bieżący rok akademicki. Komisja spośród swoich członków wybiera sekretarza, który zobowiązany jest do protokołowania przebiegu obrad.

Raz w roku Komisja przedstawia sprawozdanie ze swej działalności Senatowi WSM w Sosnowcu.

Celem Wewnętrznego Systemu jakości Kształcenia, jest: zapewnienie wysokiego poziomu prowadzonych zajęć dydaktycznych, gwarantującego satysfakcję studentów i spełniającego oczekiwania przyszłych pracodawców, permanentne podnoszenie wiedzy i umiejętności nauczycieli akademickich. Przy zapewnieniu systemu motywacji kadry nauczającej, Uczelnia zdąża do doskonałości procesu kształcenia i nauczania w Uczelni, realizacji zadań, wynikających z Procesu Bolońskiego, wdraża, monitoruje, koryguje i doskonali politykę jakości kształcenia, tworzy jednoznaczne procedury oceny metod i warunków kształcenia oraz programów studiów, podnosi atrakcyjność i konkurencyjność kształcenia, kształtowanie aktywnych postaw obywatelskich i rozwój osobowy studentów, zwiększenie mobilności studentów i nauczycieli, rozwijanie motywacji i mechanizmów kształcenia ustawicznego, rozwijanie współpracy międzynarodowej, współpraca uczelni z regionalnymi i ogólnopolskimi organizacjami społeczno-gospodarczymi.

Podstawowym celem systemu jest zapewnienie wysokiej jakości prowadzonego kształcenia, którego realizacja odbywa się poprzez wykonywanie zadań m.in. monitorowanie standardów akademickich wynikających z Ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz stosownych rozporządzeń do Ustawy, stworzenie mechanizmów zapewniających aktualizację programów w oparciu o najnowsze osiągnięcia nauki i techniki, systematyczne doskonalenie programów nauczania i ich efektów kształcenia, opracowanie systemu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na różnych jego etapach, ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, zapewnianie kompetentnej kadry naukowo-dydaktycznej oraz stworzenie warunków do jej stałego rozwoju, stwarzanie warunków zdobywania wiedzy teoretycznej oraz praktycznych umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, z jakimi spotykać się będzie przyszły absolwent w swoim miejscu i stanowisku pracy, monitorowanie kariery zawodowej absolwentów Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu (w tym zbieranie opinii absolwentów o przebiegu odbytych studiów i przebiegu kariery zawodowej),współpraca z pracodawcami, organizacjami pracodawców w celu zapewnienia uczelni informacji o kompetencjach zatrudnianych absolwentów w zakresie modyfikowania efektów kształcenia, jak również właściwej organizacji praktyk studenckich będących ważnym ogniwem procesu kształcenia, współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie doskonalenia np. programów nauczania i efektów kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy oraz badań naukowych, wdrażanie właściwych instrumentów służących do realizacji tych zadań.

Ankietyzacja studentów ma na celu pozyskiwanie informacji dotyczącej opinii studentów jako odbiorców oferty dydaktycznej Uczelni. Opinie te pozyskiwane są za pomocą ankiet obejmujących poszczególne przedmioty na poszczególnych kierunkach studiów. Nauczyciel akademicki podlega ocenie poprzez ankiety studenckie przynajmniej raz na trzy lata. W celu umożliwienia porównania wyników ankiet i komputerowego ich opracowania wprowadzony został standardowy dla całej uczelni wzór ankiety. Wzór ten określa Zarządzenie Rektora.

Hospitacje zajęć mają na celu zbadanie poziomu prowadzonych przez nauczycieli akademickich zajęć dydaktycznych. Z przeprowadzonych hospitacji oraz ocen sporządza się opinię na piśmie, która przechowywana jest w teczkach osobowych hospitowanych i stanowi jedno ze źródeł informacji wykorzystywanych w ocenach okresowych pracowników.

Ocena jakości kształcenia podlega analizie przez Senat, w skład którego aktualnie wchodzą: Rektor, Kanclerz, Prorektor, Dziekan, dziesięciu przedstawicieli nauczycieli akademickich, dwóch przedstawicieli pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, trzech przedstawicieli studentów.

W przypadku wprowadzania zmian w programie studiów, propozycje są przygotowywane przez Komisję Dydaktyczną. Po zatwierdzeniu propozycji przez Komisję, są kierowane na posiedzenie Senatu, zgodnie ze Statutem. Okresowego przeglądu programu studiów dokonuje Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Monitorowanie standardów akademickich polega na systematycznej analizie i ewaluacji na danym kierunku studiów: kadry nauczającej pod względem dorobku naukowego, dydaktycznego lub doświadczenia praktycznego w danej dziedzinie i zgodności planów i programów nauczania ze standardami kształcenia oraz planowanymi efektami kształcenia (w tym także zgodności opracowanych efektów kształcenia dla prowadzonych kierunków studiów w odniesieniu do odpowiednich obszarów/obszaru, praktycznego profilu kształcenia oraz poziomu studiów określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji).

Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia dokonywana jest poprzez zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów), weryfikację efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych, weryfikację założonych w programie kształcenia efektów kształcenia poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego, weryfikację efektów kształcenia w trakcie badania losów zawodowych absolwentów

Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne). Metody oceny uzyskanych przez studenta efektów kształcenia są tak dobrane, aby umożliwiały ich weryfikację.

Do weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów kształcenia są wykorzystywane różne metody, np. egzamin ustny, kolokwium pisemne, projekt, referat, praca kontrolna, esej, test itp. Decyzję dotyczącą wyboru metod podejmuje prowadzący zajęcia. Nad właściwym ich doborem czuwa Komisja Dydaktyczna.

Na zakończenie zajęć z danego przedmiotu prowadzona jest dodatkowo, tzw. ewaluacja programu nauczania danego przedmiotu, która pozwala sprawdzić czy osiągnięto założone cele

Sposób i tryb odbywania oraz zaliczania studenckich praktyk zawodowych określa Regulamin praktyk dla danego kierunku studiów, zatwierdzony przez Senat.

Organizacją oraz zaliczeniem praktyk zajmuje się we współpracy z Dziekanem powołany opiekun praktyk zawodowych.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

<table>
<tr><th colspan="2">Czynniki wewnętrzne</th></tr>
<tr><th>POZYTYWNE</th><th>NEGATYWNE</th></tr>
<tr><td>Mocne strony
1. Profesjonalna kadra naukowa i dydaktyczna o interdyscyplinarnych kompetencjach z bogatym dorobkiem naukowym i zawodowym, nieustannie podnosząca swoje kwalifikacje.
2. Bogata infrastruktura naukowo-dydaktyczna, bardzo nowoczesne wyposażenie sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów.
3. Wszechstronne wsparcie udzielane studentom oraz przyjazna atmosfera panująca w Uczelni.
4. Realizacja strategii Uczelni opartej na stałym doskonaleniu jakości kształcenia poprzez rozwój infrastruktury dydaktycznej, wyposażenia biblioteki, aplikowanie o środki zewnętrzne w ramach projektów umożliwiających realizację ambitnych przedsięwzięć, a także zapewnienie ciągłości kształcenia – studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo.
5. Ścisła współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym wymiana międzynarodowa.
6. Lokalizacja wszystkich budynków Uczelni w jednym miejscu, co pozwala na sprawną organizację zajęć.</td><td>Słabe strony
1. Duża ilość godzin w programie wynikająca ze standardu, co powoduje duże obciążenie czasowe studentów.
2. Podejmowanie przez studentów pracy zarobkowej w trakcie studiów skutkujące ich małym zainteresowaniem dodatkowymi aktywnościami (pracach w Studenckim Towarzystwie Naukowym, udziałem w konkursach, zawodach) z powodu obciążenia zajęciami podstawowymi.
3. Brak systemu zachęt dla studentów do działań organizacyjnych na rzecz Uczelni i rozwoju kierunku.
4. Znaczne obciążenie nauczycieli akademickich zadaniami o charakterze formalno-biurokratycznym, ograniczające ich motywację do wykonywania innych zadań dydaktycznych i naukowych.</td></tr>
<tr><th colspan="2">Czynniki zewnętrzne</th></tr>
<tr><th>SZANSE</th><th>ZAGROŻENIA</th></tr>
<tr><td>1. Wzrost zainteresowania kierunkiem w związku ze wzrostem kompetencji pielęgniarki, a co się z tym wiąże wzrost prestiżu zawodowego.
2. Bogata oferta pracy w podmiotach leczniczych dla pielęgniarek.
3. Pozytywny marketing i pozytywne opinie w mediach społecznościowych na temat kadry i jakości kształcenia.
4. Strategie państwowe związane ze zwiększeniem liczby pielęgniarek (zachęty finansowe).</td><td>1. Coraz więcej studentów łączy naukę z pracą, co powoduje brak czasu na pełne zaangażowanie w studiowanie (możliwe gorsze wyniki nauki i nieobecność na zajęciach).
2. Bardzo rozbudowana dokumentacja programu studiów i organizacji procesu kształcenia nie do końca zrozumiała przez przedstawicieli zawodów medycznych.
3. Częstokroć spotykane w placówkach ochrony zdrowia konflikty między pielęgniarkami a pracodawcami w zakresie uwzględniania poziomu wykształcenia i kwalifikacji w wysokości wynagrodzenia, co może przełożyć się na mniejsze zainteresowanie kontynuacji nauki na studiach II stopnia.</td></tr>
</table>

WYŻSZA SZKOŁA MEDYCZNA
ul. Wojska Polskiego 6
41-200 SOSNOWIEC
NIP 6443367777, Reg. 240786575
Tel. 32 291 10 19, 32 263 40 13
Tel. +48 512 053 735

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
Wydziału Nauk o Zdrowiu

dr n. med. Ewa Nogaj

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR
Wyższej Szkoły Medycznej
w Sosnowcu

dr n. med. Grzegorz Zieliński

.....

(podpis Rektora)

Sosnowiec....., dnia 24.01.2025

(miejscowość)